

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Resim-İş Öğretmenliği Bilim Dalı

**İLKÖĞRETİM OKULLARININ
1. 2. 3. SINIFLARINDA UYGULANAN
GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN
GÖRÜŞLERİNE DAYALI OLARAK
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Hale TARI

İstanbul, 2011

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Resim-İş Öğretmenliği Bilim Dalı

**İLKÖĞRETİM OKULLARININ
1. 2. 3. SINIFLARINDA UYGULANAN
GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN
GÖRÜŞLERİNE DAYALI OLARAK
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Hale TARI

Danışmanlar
Prof. Dr. Erol BULUT

İstanbul, 2011

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Resim-İş Öğretmenliği Bilim Dalı

Hale TARI tarafından hazırlanan İLKÖĞRETİM OKULLARININ
1. 2. 3. SINIFLARINDA UYGULANAN GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE DAYALI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ
başlıklı bu çalışma, [Savunma Sınavı Tarihi 03/02/2014] tarihinde yapılan
savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından [Yüksek Lisans
Tezi] tezi olarak kabul edilmiştir.

İmzalar

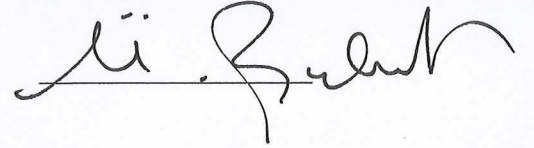
Danışman : Prof. Dr. Erol BULUT

Üye : Prof. Dr. Sefer ADA

Üye : Prof. Dr. Ümran BULUT

ÖNSÖZ

Yaratıcılık, her insanda doğası gereği bulunan ve iyi bir sanat eğitimi ile geliştirilebilecek bir yetidir. Bu yetinin en iyi gözlenebildiği yer ise okul dönemidir. İlköğretim çağındaki öğrencilerin yaratıcılıklarının gelişmesinde, estetik kişilik kazanmalarında, sanat yoluyla kendilerini anlatma gücünü edinmelerinde ve sanatın değerini anlamalarında Görsel Sanatlar dersinin büyük önemi vardır.

Öğrenciler Görsel Sanatlar dersinde görsel sanatlar kültürü, görsel sanatlarda biçimlendirme ve müze bilinci öğrenme alanlarıyla algılamalarının, sanat deneyimlerinin, bakış açılarının, yaratıcılıklarının geliştirilmesi için cesaretlendirilirler. Burada en önemli görevlerden biri de sanat eğitimcisine düşmektedir.

Bu araştırmada, ilköğretim okullarının 1.2.3. sınıflarında Görsel Sanatlar dersini veren sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar incelenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, sınıf öğretmenlerinin Görsel Sanatlar dersi alanıyla ilgili bilgi eksikliklerinin olduğu ve öğretmenlere eğitimleri sırasında ve sonrasında hizmet içi eğitimlerle nitelikli bir sanat eğitimi verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Araştırmamın her aşamasında akademik yardım ve yönlendirmelerinden dolayı bana yardımcı olan, atölye hocam ve tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Erol BULUT'a, maddi manevi her an yanımda olan ve desteğini benden hiç esirgemeyen sevgili eşim Tolga TARI'ya, oğlum Berkay TARI'ya ve katkılarından dolayı tüm sevdiklerime teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

İlköğretim, bireylerin yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli olan okuma-yazma, sözlü anlatım ve matematiksel becerilerinin yanı sıra bireylerin yeteneklerini sonuna kadar geliştirme, doğru kararlar alma ve öğrenmeyi yaşam boyu sürdürme gibi temel öğrenmeleri kapsamaktadır (Fidan ve Baykul, 1994). İlköğretimde kazandırılan bilgi ve beceriler, bir yandan bireyin yaşama atıldığı zaman kendisi ve toplumu için daha üretken ve verimli olmasını sağlarken, diğer yandan ileri eğitim basamaklarındaki öğrenmelerinin de temelini oluşturmaktadır.

Görsel Sanatlar Eğitimi ise, okul öncesi dönemden üniversite eğitiminin sonuna kadar birbirini takip eden bir bütündür. Bireyler Görsel Sanatlar Eğitimi dersiyle, sanat yoluyla kendilerini anlatma, yaratıcılıklarını geliştirme, estetik kişilik kazanma ve sanatın değerini anlama olanağı elde ederler.

Bu araştırmada öncelikle sanat, sanat eğitiminin gerekliliği, eğitim ve Görsel Sanatlar Eğitimi kavramları araştırılmış ardından Cumhuriyet' in ilanından günümüze kadar olan süreçte sınıf öğretmenlerinin yetiştirilmesi ve aldıkları görsel sanatlar alanındaki eğitimleri incelenmiştir.

Araştırmanın amacı ise; ilköğretim okulları 1. 2. 3. sınıflarında uygulanan Görsel Sanatlar Eğitiminin, öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda ilköğretim okulları 1. 2. 3. sınıflarında uygulanan görsel sanatlar eğitimine ilişkin mevcut durumu ortaya koyan sonuçlar çıkarılmıştır.

Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini İstanbul ili' nin Kadıköy ilçesine bağlı 71 resmi ve özel ilköğretim okulunun Görsel Sanatlar Eğitimi dersine giren 117 öğretmeni oluşturmaktadır.

Öğretmenlerin Görsel Sanatlar Eğitimi verirken nasıl bir yöntem izledikleri ve yaşadıkları güçlükleri öğrenmek için 32 soruluk bir anket uygulanmış ve sonuçları incelenmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre;

- Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde uygulanan yeni metodları tanımada, çocukların yaratıcılık yönlerini ve hayal güçlerini geliştirmekte, dersde üç boyutlu çalışmalar yaptırabilmede, idari destek alabilmede, hizmet içi eğitim programlarına katılabilmekte, yıl içerisinde müzeleri ve açılan sergileri takip edebilmede ve eğitim-öğretim yılı içerisinde öğrencileri resim sergilerine ve müzelere götürebilmekte, görsel sanatlar eğitimi ile ilgili yapılan araştırmaları, yayınlanan kitapları, dergileri takip edebilmede sınıf öğretmenleri ve sınıf öğretmenliği yapan branş öğretmenlerinin güçlük çektikleri görülmektedir.
- Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde işlenen konuya uygun materyali (resim kağıdı, pastel boya, sulu boya, seramik kili...) sağlamada ve ders etkinliklerini değerlendirmede, derse giren sınıf öğretmenlerinin, görsel sanatlar eğitimi öğretmenlerinin ve sınıf öğretmenliği yapan branş öğretmenlerinin güçlük çektikleri görülmüştür.

'Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketi' nin alt boyutları

Mezun olduğu bölüm değişkenine göre farklılaşması incelendiğinde;

- Mezun olduğu bölüm sınıf öğretmenliği olan öğretmenlerin sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanları, mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerin puanlarından düşüktür. Mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerin sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanları, mezun olduğu bölüm branş olan sınıf öğretmenlerinin puanlarından yüksektir.
- Mezun olduğu bölüm sınıf öğretmenliği olan öğretmenlerin öğretim programının uygulanışı puanları, mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerinin puanlarından düşüktür. Mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerin öğretim programının uygulanışı puanları, mezun olduğu bölüm branş olan sınıf öğretmenlerinin puanlarından yüksektir.
- Mezun olduğu bölüm sınıf öğretmenliği olan öğretmenlerin aktif öğrenmeye etkileri puanları, mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerinin düşüktür.

Mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerin aktif öğrenmeye etkileri puanları, mezun olduğu bölüm branş olan sınıf öğretmenlerinin puanlarından yüksektir.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Sanat Eğitimi, Görsel Sanatlar Eğitimi

ABSTRACT

Primary education covers basic learnings to get an individual to sustain his life such as literacy, oral expression and mathematical expressions as well as improving individual skills, taking the right decisions, ability to continue life-long learning (Fidan ve Baykul, 1994). The knowledge and skills that has been obtained during the primary education helps to individuals being productive and efficient and it generates the learning through the other educational steps when he takes part in social life.

Visual Art Education is a whole consecutive period from the preschool time to the end of university education. Individuals get the opportunity to express themselves, to improve their creativity, to gain the esthetic personality and finally to understand the value of art by the help of visual art education.

In this study primarily the arts, the necessity of the art education, training and the concept of Visual Art Education has been explored, following that, the education and the training of the class teachers concerning the visual arts has been searched from the time of proclamation of Republic to the present time. For this purpose, it has been reached some results which shows the present situation in 1st, 2nd and 3rd grades.

In 71 official and private school, 17 teachers of Visual Art Education were included in this study in the region of Kadıköy, İstanbul.

A questionnaire that includes 32 questions were applied to the teachers of Visual Arts in order to learn their teaching methods and the difficulties they have faced during the education of Visual Arts.

According to the results of the study;

- Class teachers and the branch teachers who work as class teachers have difficulty in being acquainted with the new methods applied in Visual Art Education teaching, in the improving the childrens' creativity and the power of their imagination, in having administrative support while making three

dimensional studies in classrooms, in following the museums and exhibitions and taking the students to these places during the academic period, and finally have difficulty in following the up to date researches, books and articles.

- Class teachers, the branch teachers who work as class teachers and also the teachers of Visual Arts have difficulty in supplying the suitable materials such as; drawing paper, pastel painting, watercolor, ceramic, clay and also have difficulty in evaluating the course.

Subdimension of the evaluation for the Visual Art Education lesson based on the views of the teachers.

When the survey is examined according to the department of the teachers ;

- The points related with the effects of social activities in childs' development are varied in two different teacher groups. The points of teachers whose university degree is from Department of Education is lower than the ones who are graduated from Department of Art. Teachers points from Department of Art about the effects of social activities in childs' development is higher than the other group of teachers.
- The points related with the application of the education programme are again different in two groups of teachers. The points of teachers who are graduated from Department of Education is lower than the ones who are graduated from Department of Art. If a teacher is graduated from Department of Art his points related with the application of the education programme is higher than the other group of teachers.
- The points related with the effects of teachers in the active learning are again different.. the points of teachers who are graduated from Department of Education is lower than the other group of teachers. The points of teachers who are graduated from Department of Art related with the effects of teachers in the active learning is higher than the other group of teachers.

Key Words: Art, Art Education, Visual Art Education

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLolar LİSTESİ.....	xx
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xvixvi

BÖLÜM I: GİRİŞ	1
1.1. PROBLEM	1
1.2. ALT PROBLEMLER	2
1.3. AMAÇ.....	3
1.4. ÖNEM.....	3
1.5. SAYILTILAR.....	3
1.6. SINIRLILIKLAR	3

BÖLÜM II: SANAT ve EĞİTİM	5
2.1. SANAT	5
2.2. EĞİTİM.....	8
2.3. SANAT EĞİTİMİ.....	10
2.3.1. Sanat Eğitiminin Gerekliliği	12
2.4. İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ	14
2.4.1. Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	15
2.4.2. İlköğretimin Amacı ve Önemi.....	16
2.4.3. İlköğretim Okullarında Görsel Sanatlar Dersi Programı	20
2.4.3.1. Görsel Sanatlar Dersinin Genel Amaçları.....	23

2.4.3.2. Görsel Sanatlar Eğitiminin İlkeleri.....	28
2.4.3.3. Görsel Sanatlar Eğitiminde Temel Beceriler	29
2.4.4. Görsel Sanatlar Dersi Öğretmeninin Nitelikleri.....	30
2.4.5. Sınıf Öğretmenlerinin Yetiştirilmesi	33
2.4.6. Sınıf Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Alanındaki Eğitimleri.....	36
BÖLÜM III: YÖNTEM.....	39
3.1. ARAŞTIRMA MODELİ.....	39
3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	39
3.3. VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ.....	39
3.3.1. İlköğretim Okullarının 1.2.3. Sınıflarında Uygulanan Görsel Sanatlar Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketi.....	40
BÖLÜM IV: BULGULAR VE YORUMLAR.....	41
4.1. ARAŞTIRMANIN HİPOTEZLERİ	42
4.2. HİPOTEZLER.....	43
4.3. VERİLERİN İSTATİSTİKSEL ANALİZİ.....	44
4.4. DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİN FREKANS DAĞILIMI.....	44
4.5. ÖRNEKLEM GRUBUNUN GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ DERSİNİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİNE VERDİĞİ CEVAPLARIN DAĞILIMI	49
4.6. ÖRNEKLEM GRUBUNUN GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ DERSİNİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ ALT BOYUTLARININ ORTALAMALARI	100
4.7. ÖRNEKLEM GRUBUNUN GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ DERSİNİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ ALT BOYUTLARININ DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERE GÖRE FARKLILAŞMASI	101

4.8. ÖRNEKLEM GRUBUNUN GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ DERSİNİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ ALT BOYUTLARININ ARALARINDAKİ İLİŞKİNİN KORELASYON ANALİZİ İLE İNCELENMESİ.....	109
BÖLÜM V: SONUÇ VE ÖNERİLER	112
5.1. SONUÇ	112
5.2. ÖNERİLER	117
KAYNAKÇA.....	121
EKLER.....	126
EK 1: ANKET	127
EK 2: VALİLİK ONAYI	132
EK 3: İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI	134
EK 4: GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	135

TABLÖLAR LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 1.	Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Programlarında Resim-İş Eğitimine Dönük Dersler	36
Tablo 2.	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Güvenirlikleri ve Varyans Değerleri.....	41
Tablo 3.	Örneklem Grubunun Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	44
Tablo 4.	Örneklem Grubunun Meslekteki Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı.....	45
Tablo 5.	Örneklem Grubunun Kurumlarında Eğitim Vermekte Olduğu Yaş Gruplarına Göre Dağılımı	45
Tablo 6.	Örneklem Grubunun Mezun Olduğu Üniversitelere Göre Dağılımı	46
Tablo 7.	Örneklem Grubunun Mezun Olduğu Üniversitenin Bölümüne Göre Dağılımı	47
Tablo 8.	Örneklem Grubunun Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Dağılımı	48
Tablo 9.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin eğitim programını takip ediyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	49
Tablo 10.	Örneklem Grubunun Anketin 1. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	50
Tablo 11.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde uygulanan yeni metotları tanıyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	50
Tablo 12.	Örneklem Grubunun Anketin 2. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	51
Tablo 13.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde çocukların yaratıcılık yönlerini ve hayal güçlerini geliştirmekte güçlük çekmiyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı.....	52
Tablo 14.	Örneklem Grubunun Anketin 3. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	53
Tablo 15.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde uygulanan yeni metotları öğrencilerime uygulatabiliyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	53
Tablo 16.	Örneklem Grubunun Anketin 4. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	54

Tablo 17.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin öğrenciler için sanat eğitimi kapsamında önemli bir yere sahip olduğunu düşünüyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı.....	55
Tablo 18.	Örneklem Grubunun Anketin 5. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	56
Tablo 19.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin öğrenmeye katkısı olduğunu düşünüyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı.....	57
Tablo 20.	Örneklem Grubunun Anketin 6. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	57
Tablo 21.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin atölye ortamında gerçekleşmesi gerektiğini düşünüyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	58
Tablo 22.	Örneklem Grubunun Anketin 7. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	59
Tablo 23.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin atölye ortamında gerçekleşmesinin dersin verimini arttırdığını düşünüyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı.....	60
Tablo 24.	Örneklem Grubunun Anketin 8. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	61
Tablo 25.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerimi çeşitli resim yarışmalarına yönlendirebiliyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	61
Tablo 26.	Örneklem Grubunun Anketin 9. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	62
Tablo 27.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde üç boyutlu çalışmalar yaptırabiliyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	63
Tablo 28.	Örneklem Grubunun Anketin 10. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	64
Tablo 29.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi ders saatinin yeterli olduğunu düşünmüyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	64
Tablo 30.	Örneklem Grubunun Anketin 11. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	65

Tablo 31.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersine yönelik idari destek alabiliyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	66
Tablo 32.	Örneklem Grubunun Anketin 12. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	67
Tablo 33.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde sınıfların kalabalık olmasının dersin verimini azalttığını düşünüyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	68
Tablo 34.	Örneklem Grubunun Anketin 13. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	69
Tablo 35.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin sanat duygusunu ve heyecanını geliştirip, öğrencilerin yaratıcılığına olumlu yönde etki ettiğini düşünüyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	69
Tablo 36.	Örneklem Grubunun Anketin 14. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	70
Tablo 37.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde değişik materyallerle konu üretebilmede güçlük çekmiyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı.....	71
Tablo 38.	Örneklem Grubunun Anketin 15. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	72
Tablo 39.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde işlenen konuya uygun materyali (resim kağıdı, pastel boya, sulu boya, seramik kili...) sağlamada güçlük çekmiyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	72
Tablo 40.	Örneklem Grubunun Anketin 16. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	73
Tablo 41.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinden önce konu ile ilgili hazırlıkta bulunabiliyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı.....	74
Tablo 42.	Örneklem Grubunun Anketin 17. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	75
Tablo 43.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde konuyla ilgili teorik anlatımlara yer verebiliyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	76

Tablo 44.	Örneklem Grubunun Anketin 18. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	77
Tablo 45.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde konuyla ilgili görsel kaynaklardan yararlanabiliyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	77
Tablo 46.	Örneklem Grubunun Anketin 19. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	78
Tablo 47.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin toplumun sanatsal ve kültürel gelişimine katkıda bulunduğunu düşünüyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı.....	79
Tablo 48.	Örneklem Grubunun Anketin 20. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	80
Tablo 49.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi etkinliklerinde zamanı verimli kullanabiliyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	80
Tablo 50.	Örneklem Grubunun Anketin 21. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	81
Tablo 51.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi konusunda hazırlanan hizmet içi eğitim programlarım verimli buluyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	82
Tablo 52.	Örneklem Grubunun Anketin 22. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	83
Tablo 53.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi konusunda gerekli sıklıkta hizmet içi eğitim programlarına katılabiliyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	83
Tablo 54.	Örneklem Grubunun Anketin 23. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	84
Tablo 55.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde çocukların gelişimini değerlendirmede güçlük çekmiyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı.....	85
Tablo 56.	Örneklem Grubunun Anketin 24. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	86

Tablo 57.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersi etkinliklerini değerlendirmede güçlük çekmiyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı.....	87
Tablo 58.	Örneklem Grubunun Anketin 25. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	88
Tablo 59.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Yıl içerisinde müzeleri ve açılan sergileri takip edebiliyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	88
Tablo 60.	Örneklem Grubunun Anketin 26. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	89
Tablo 61.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerimi resim sergilerine götürebiliyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı.....	90
Tablo 62.	Örneklem Grubunun Anketin 27. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	91
Tablo 63.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerimi müzelere götürebiliyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	92
Tablo 64.	Örneklem Grubunun Anketin 28. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	93
Tablo 65.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Sanat Eğitiminde yazılı materyallerin, dramanın, sergilerin ve gerçekleştirilen çeşitli etkinliklerin öğrencinin aktif Öğrenme ihtiyacını karşıladığını düşünüyorum</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı.....	93
Tablo 66.	Örneklem Grubunun Anketin 29. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	94
Tablo 67.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi ile ilgili yapılan araştırmaları, yayınlanan kitapları, dergileri takip edebiliyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı.....	95
Tablo 68.	Örneklem Grubunun Anketin 30. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	96
Tablo 69.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin öğrenciye Özgür bir ortam hissi vererek, kendilerini daha iyi ifade edebilmelerini sağladığını düşünüyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı	97

Tablo 70.	Örneklem Grubunun Anketin 31. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	98
Tablo 71.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin " <i>Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerin yaptıkları eserlerin sergilenmesi gerektiğini düşünüyorum.</i> " Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı.....	98
Tablo 72.	Örneklem Grubunun Anketin 32. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı	99
Tablo 73.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Ortalamaları	100
Tablo 74.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşması	101
Tablo 75.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Meslekteki Hizmet Süresi Değişkenine Göre Farklılaşması	103
Tablo 76.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Mezun Olduğu Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşması	105
Tablo 77.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Görev Yaptığı Okul Değişkenine Göre Farklılaşması	107
Tablo 78.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Aralarındaki İlişkinin Korelasyon Analizi ile İncelenmesi	109

ŞEKİLLER LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 1. Örneklem Grubunun Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	44
Şekil 2. Örneklem Grubunun Meslekteki Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı	45
Şekil 3. Örneklem Grubunun Kurumlarında Eğitim Vermekte Olduğu Yaş Gruplarına Göre Dağılımı.....	46
Şekil 4. Örneklem Grubunun Mezun Olduğu Üniversitenin Bölümüne Göre Dağılımı.....	48
Şekil 5. Örneklem Grubunun Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Dağılımı	48
Şekil 6. Örneklem Grubunun Anketin 1.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı	49
Şekil 7. Örneklem Grubunun Anketin 2.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı	51
Şekil 8. Örneklem Grubunun Anketin 3.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı	52
Şekil 9. Örneklem Grubunun Anketin 4.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı	54
Şekil 10. Örneklem Grubunun Anketin 5.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı	56
Şekil 11. Örneklem Grubunun Anketin 6.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı	57
Şekil 12. Örneklem Grubunun Anketin 7.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı	59
Şekil 13. Örneklem Grubunun Anketin 8.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı	60
Şekil 14. Örneklem Grubunun Anketin 9.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı	62
Şekil 15. Örneklem Grubunun Anketin 10.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	63
Şekil 16. Örneklem Grubunun Anketin 11.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	65
Şekil 17. Örneklem Grubunun Anketin 12.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	67
Şekil 18. Örneklem Grubunun Anketin 13.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	68
Şekil 19. Örneklem Grubunun Anketin 14.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	70

Şekil 20.	Örneklem Grubunun Anketin 15.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	71
Şekil 21.	Örneklem Grubunun Anketin 16.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	73
Şekil 22.	Örneklem Grubunun Anketin 17.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	75
Şekil 23.	Örneklem Grubunun Anketin 18.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı	76
Şekil 24.	Örneklem Grubunun Anketin 19.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	78
Şekil 25.	Örneklem Grubunun Anketin 20.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	79
Şekil 26.	Örneklem Grubunun Anketin 21.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	81
Şekil 27.	Örneklem Grubunun Anketin 22.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	82
Şekil 28.	Örneklem Grubunun Anketin 23.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	84
Şekil 29.	Örneklem Grubunun Anketin 24.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	86
Şekil 30.	Örneklem Grubunun Anketin 25.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	87
Şekil 31.	Örneklem Grubunun Anketin 26.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	89
Şekil 32.	Örneklem Grubunun Anketin 27.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	91
Şekil 33.	Örneklem Grubunun Anketin 28.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	92
Şekil 34.	Örneklem Grubunun Anketin 29.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	94
Şekil 35.	Örneklem Grubunun Anketin 30.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	96
Şekil 36.	Örneklem Grubunun Anketin 31.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	97
Şekil 37.	Örneklem Grubunun Anketin 32.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı.....	99
Şekil 38.	Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Ortalamaları	100

BÖLÜM I

GİRİŞ

Çağdaş eğitimin bir parçası olan sanat eğitimi, öğrencinin yeteneklerini geliştirmeyi ve yaratıcılığını en üst seviyeye çıkarmayı hedeflemektedir. Toplumumuzda, yeni yetişen bireylerin yaratıcı, üretken, kendisini ve çevresini tanıyan, çağdaş düşünce yapısına ve özgüven duygusuna sahip bir kimlik oluşturmalarında Görsel Sanatlar dersinin oldukça etkili bir rolü vardır. Bu açıdan Görsel Sanatlar dersi, bireyin yaşamının her döneminde kullanılabileceği yaratıcı ve pratik düşünceleri geliştirmek amacıyla okul programlarında yer almaktadır.

Özellikle ilköğretimin birinci kademesinde uygulanan görsel sanatlar programının amacı çocukların bireysel farklılıklarını göz ardı etmeden yaratıcı etkinlikler yaptırmak ve özgür çalışma ortamları sağlamaktır. Bu dönemde çocuk, kendini dışa vurma, içinde yaşadığı ortamı tanıma, bir değer olduğunun bilincine vararak kişiliğini kanıtlama çabası içindedir. Bu anlamda okulda verilen eğitimin ve bu eğitimi veren öğretmenlerin rolü büyüktür.

Yaratıcılığın doğuştan gelen bir yetenek olmadığı, daha sonrada verilen eğitimle geliştirilebileceği gerçeğinin düşünürsek ilköğretimin birinci basamağındaki görsel sanatlar derslerinin bireyin gelişiminde ne kadar önemli bir yer tuttuğunu anlayabiliriz.

Bu araştırma, ilköğretim okullarının 1. 2. 3. sınıflarında uygulanan görsel sanatlar dersindeki mevcut durumun bilinmesinin gerekliliği açısından ilköğretim okullarında görsel sanatlar dersine giren öğretmenlerin görüşlerine başvurulmasının faydalı olacağı düşünülerek hazırlanmıştır.

1.1. PROBLEM

İlköğretim okullarının eğitim programında Görsel Sanatlar dersi, öğrencinin yaratıcılıklarının geliştirilmesi ve onlara estetik duyarlılık kazandırma gibi oldukça önemli iki işleve sahiptir. Bunların yanısıra, bu ders öğrencilerin bedensel ve zihinsel

gelişimlerine de önemli katkılar sağlamaktadır. Bu nedenle, Görsel sanatlar dersinin ilköğretim okullarında etkili biçimde gerçekleştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bunun gerçekleştirilmesinde de en önemli etken öğretmendir.

İlköğretim okullarında Görsel Sanatlar dersleri hemen hemen tümüyle sınıf öğretmenlerince yürütülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin bu dersin işlevlerini yeterince yerine getirmesini sağlamadaki başarıları, onların görsel sanatlar bilgisi, öğretme-öğrenme süreçleri ve değerlendirme süreçleriyle ilgili bilgi ve becerilere yeterli düzeyde sahip olmalarıyla olanaklıdır.

Bu araştırmanın problemi, Türkiye’de ki tüm ilköğretim okullarında Görsel Sanatlar Dersine kendi alanlarından mezun branş öğretmenlerinin girmiyor olmasıdır. Görsel Sanatlar Dersine giren sınıf öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Dersi Müfredat Programına ne kadar hakim oldukları, gerek uygulama, gerek yöntem, gerekse işleyiş konusunda öğrencilere ne kadar ulaşabildikleri sorusu çok önemlidir.

Bu noktadan yola çıkarak ilköğretim okullarının 1. 2. 3. sınıflarında uygulanan Görsel Sanatlar Dersinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi, ne derece önemlidir?

1.2. ALT PROBLEMLER

İlköğretim okullarının 1. 2. 3. sınıflarında uygulanan görsel sanatlar dersinin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesine göre;

1. Ders veren öğretmenlerin mezun oldukları okullar – branşlar arasında farklılıklar var mıdır?
2. Uygulanan görsel sanatlar dersi programlarında farklılıklar var mıdır?
3. Ders saatleri açısından uygulamada farklılıklar var mıdır?
4. Kullanılan materyallerde farklılıklar var mıdır?
5. Kurumlar görsel sanatlar eğitiminin verildiği mekanlar açısından uygun fiziksel koşullara sahip midir?
6. Ders veren öğretmenler uygulamada sorunlarla karşılaşmakta mıdır?
7. Ders veren öğretmenlerin programı uygulamakta karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

1.3. AMAÇ

Bu araştırma ile; ilköğretim okulları 1. 2. 3. sınıflarında uygulanan görsel sanatlar eğitiminin, öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda ilköğretim okulları 1. 2. 3. sınıflarında uygulanan görsel sanatlar eğitimine ilişkin mevcut durumu ortaya koyan sonuçlar çıkarılmıştır.

1.4. ÖNEM

Bu araştırma sonucunda elde edilecek veriler;

- Ülkemizde, ilköğretim okulları 1. 2. 3. sınıflarda uygulanan görsel sanatlar eğitimi hakkında düşünme, tartışma ve yeni araştırma olanakları yaratması,
- Varolan programı uygulayan öğretmenler hakkında gerçekçi değerlendirmelerin yapılmasına imkan sağlanması,
- Konu ile ilgili yapılacak yeni araştırmalara zemin hazırlaması bakımından son derece önem taşımaktadır.

1.5. SAYILTILAR

Bu araştırma yapılırken aşağıda belirtilen varsayımlardan hareket edilmiştir.

1. Araştırma için kullanılacak olan kaynaklardan sağlanan bilgilerin doğru olduğu varsayılmıştır.
2. Araştırmaya katılacak olan öğretmenlerin, görüşlerini belirlemede kullanılacak veri toplama aracının geçerliliği ve güvenilirliğinin yeterli olduğu kabul edilmiştir.
3. Resmi kanallarla yazışma ve görüşme yoluyla elde edilecek verilere ilgililerin samimi cevaplar vereceği varsayılmıştır.

1.6. SINIRLILIKLAR

Bu araştırma;

- 2010-2011 eğitim-öğretim yılı ile,

- İstanbul ili Kadıköy ilçesindeki resmi ve özel ilköğretim okulları ile,
- Bu okullarda görev yapan öğretmenlerin görüşleri ile,
- Araştırma kapsamında hazırlanan anketle sınırlıdır.

BÖLÜM II

SANAT ve EĞİTİM

2.1. SANAT

Sanatın bütün anlamları içinde barındıran tek bir tanımını yapmak mümkün değildir. Çünkü sanat, esnek ve çok kapsamlı, göreceli yönü ağır basan bir kavramdır. Sanatı tanımlamada ve açıklamada farklı yaklaşımlar vardır. Bu yaklaşım ve tanımları incelediğimizde sanatın, 'Kültürlerin yaratılmasında ve insanlığın yapılandırılmasında önemli bir rol oynadığını' görebiliyoruz (Hurwitz ve Day, 2007).

Sanat ile insanın gelişim süreci, birbirine paralellik ve iç içe geçmişlik gösterir. İnsan var olduğundan beri sanat da insan yaşamının vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Gombrich, renkli topraklarla mağara duvarlarına becerebildikleri oranda bizon resimleri çizen insanların yeryüzündeki ilk sanatçılar olduğunu söyler. Bu da sanatın neredeyse insanla yaşıt olduğunu ve tarih boyunca insanların sanata ihtiyaç duyduklarını göstermektedir (Gombrich, 1992).

Bununla birlikte toplumsal süreçde, toplumsal değerler ve yaşam biçimleri farklılıklar gösterir. Dolayısıyla toplumla iç içe olan sanat da bu değerlere bağlı olarak gelişmiş ve gelişmeyede devam eder. Fischer' in dediği gibi, 'Sanatın kendisi bir toplumsal gerçekliktir. İnsanı parçalanmış bir durumdan birleşmiş bir bütüne dönüştürebilir. İnsanın gerçekleri anlamasını sağlar' (E.Fischer, 2005).

Sanat tarihçisi olan Konrad Lange'nin Dresden'deki sanat kongresinde yaptığı "Sanatsal Eğitimin Özü" adlı konuşmasında sanatın tanımını şöyle yapmıştır: 'Sanat, bugün anladığımız anlamda, doğanın yeniden kurulması ve betimlenmesi ya da bir duygunun, bir ruh durumunun, bir enerji yada devinim tasarımının biçimlere dönüştürülmesidir. Bunların tümü de örgensel doğada, insanın duygu yaşamında, insanın devinimlerinde karşılıkları olan şeylerdir. Doğayı tanımadan ne sanatın ne de sanat zevkinin gerçekleşmesi mümkün değildir' der (Lange, 1966. Akt. San, 2003).

France Farago, Sanat adlı eserinde Platon ve Klee' nin sanatla ilgili düşüncelerini şöyle ifade etmiştir: 'Göz aldatma, kopyayı orijinalmiş gibi sunma isteğinden ibarettir ve yapılması gereken salt maddi bir yaratım değil, rasyonel bir yorumdur' der. Yani sanatçı asla bir ayna olmamalıdır; eserini akılcı bir yorumla oluşturmalıdır (Farago, 2006). Klee'nin sanat ile ilgili görüşlerine bakarsak: 'Sanat görülür olanı yeniden üretmez; görülür kılar. Farkında olmadan en son gerçekliklerle oynar ve bununla birlikte efektif olarak bu gerçekliklere ulaşır.' (Farago, 2006).

Tayfun Akkaya ise sanatı en sade ve açık bir şekilde şöyle tanımlamaktadır. "Sanat, yaşamın kendisidir. Yaşamın ruhu ve gerçeği sanatla bütünleşir; anlam kazanarak asıl değerini bulur. Sanat, insanın ruhunu inceltir, arındırır, yüceltir, düşüncelerini özgürleştirir. Yaşamın tanınması, anlamlandırılması ve yorumlanması konusunda da hayal gücünün yaratıcı kullanımını devreye sokar" (Akkaya, 2009).

Sanat tinselliğimizi doyuran bir araçtır. İnsan her hangi bir sanat yapıtında, farklı insanların, farklı kültürlerin duygu ve düşüncelerini, yaşantılarını sanat yoluyla öğrenir ve dünya ile ilgili yeni bilgiler edinir (Ersoy, 2002). Fischer'in dediği gibi 'sanatın görevi insanı heyecanlandırmak, kendisini bir başkasının yaşamı ile bir görebilmesini, başkalarında kendisinin olabilecek yaşantıları benimsemesini sağlamak' olduğunu söyler (Fischer, 2005).

Sezer Tansuğ da görüşlerini şu şekilde ifade eder: 'Sanat geniş kapsamlı bir toplumsal planda oluşup giderken toplumların dünya görüşlerini yansıtmaya imkanı verir. Resim toplumların aynı zamanda gelecek kuşaklara aktardıkları kültür mirasının bilinçlendirici bir yığınını temsil eder. Geçmişin kendisini görsel biçimlerin diliyle belgelendirerek gelecek kuşaklara aktardığı yazılı belgeler cinsinden bir yöntemdir' der (Tansuğ, 1988).

Sanatın en önemli özelliği anlatımdır. Kişinin iç dünyası, imgeleri, düşünceleri ve duyguları sanat ile görselleşir. Bu dünyanın anlatılması ve dışa aktarılması insan için bir ihtiyaçtır (S. Buyurgan, U. Buyurgan, 2007). Aynı zamanda sanat öğrenmenin yoludur. İnsan sanatı öğrendiği zaman kendi dünyasını, yeteneklerini geliştirme imkanı bulur (Hurwitz ve Day, 2007). İnsanın kendi yaratıcılığını keşfetmesi, duygu ve düşüncelerini karşısındakine aktarabilmesi, günlük yaşamının tekdüzeliğinden

kurtulması için sanat gereklidir. İnsan sanat yoluyla kendini bulur ve farkına varır. Ünlü sanat tarihçisi Herbert Read'in sanat ile ilgili görüşlerine baktığımızda 'Sanat, bir anlatım aracı ve bir bilgi tarzıdır. Hoşa giden biçimler yaratma çabasıdır.' sözleride bu düşüncüyü desteklemektedir (Read, 1960, Akt. Buyurgan, 2007).

Kandinsky'e göre 'Sanat bütün olarak alındığında, boşlukta akıp kaybolan nesneler üreten amaçsız bir yaratma işi değil, amacı olan bir kudrettir ve insan ruhunun gelişimine ve inceltimine hizmet etmelidir. Sanat ruhlara sadece kendine özgü biçim içinde, ruh için rızık olan nesnelerden söz eden dildir; ruh da bu rızıkı sadece o biçim içinde edinebilir' (V. Kandinsky, 2009).

Sürekli gelişen sanat, toplumsal yapının bir parçası olduğu gibi, sanatçı da içinde bulunduğu toplumun bir parçasıdır. Topluma bir şeyler anlatmak, toplumu bilinçlendirmek bir sanatçının en önemli görevi olmalıdır. "Sanatçı, doğayı, insanları, olayları, ayrıntılarıyla hissedenden kişidir" sözünde sanatçıların kendilerine özgü duyarlılıklarının ve çevrelerine yaklaşımlarının sanat üzerindeki etkisinin ne derece önemli olduğunu göstermektedir (Bulut, 2003).

Sanat; insanın, toplumun, doğa ilişkilerinin ya da hakikatin bilinçli olarak estetik bir yorumudur. Sanatı üretmek için yöntemlere, tekniklere ve kurallara gereksinim vardır ama bunlar tek başına yeterli değildir. Tekniklerin ve kuralların yaratıcı bir üretim sürecinde özgün ürünlere dönüşmesi gerekir. Sanatı anlayan, tüketebilen insanlarda zamanla estetik duygular gelişir. Sanata yakın olan kişiler zamanla kendileri de sanatı üretmeye başlayabilirler. Böylece sanat yaratıcı düşüncenin gelişimine hizmet eder (MEB, 2006).

Sanat, bireyin içinde yaşattığı duyguların, hayatla, yaşadığı birikimlerle yoğrulup somutlaşmasıdır ve hem amaç hem de araç olarak çağdaş eğitimin vazgeçilmez bir parçasıdır (MEB, 2006). Sanatın ne olduğunu bilme ve onu doğru anlayabilme de herşeyden önce bir eğitim işidir. İkisi birlikte olmadıkça çağın sanat anlayışını anlamak da son derece zordur (Erinç, 1995).

2.2. EĞİTİM

İnsanın uygarlaşması eğitimle gerçekleşir; ancak eğitim, insana belli konuları öğretmesi ve insanın öğrendiklerini yaşamını kolaylaştırmak için kullanılması ile sınırlı olmamalıdır. Eğitim, meslek sahibi olup para kazanma ile de sınırlı olmamalıdır. Eğitim; bilimsel ve eleştirel düşünebilen, insana ve doğaya sevgi, saygı duyan, kendine ve topluma karşı hak ve sorumluluklarını bilen, aydın insan yetiştirmek durumundadır. Aydın insan olmanın yolu ise kültür ve sanattan geçer (MEB, 2006).

Günümüzde eğitim kavramına yönelik çeşitli anlam ve tanımlar bulunmaktadır. Bu ifadelere baktığımızda genel olarak eğitimin, insanın gelişimine ve onun davranışlarını değiştirmeye yönelik yapılan çalışmalar olduğunu görmekteyiz. Ünal ve Ada (2009) yaptıkları tanımda eğitimi geniş anlamda, kişiliğin gelişimi ve bir toplumun tüm yaşam biçimi olarak ifade etmişlerdir.

Ertürk (1971) ise günümüzde eğitimcilerin çoğunun benimsediği tanımda eğitimi, 'bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişim meydana getirme süreci' olarak görmektedir (Akt. Ünal ve Ada, 2009).

Eğitim, bireyin toplumsallaştırılması amacına yönelik yapılan çalışmalardır (Yılman, 2006, Akt. Ünal ve Ada, 2009). Eğitimin hedefi ise topluma faydalı, mutlu, uyumlu ve yaratıcı düşünceye sahip bireyler yetiştirmektir. Eğitimle insanda oluşturulmaya çalışılan davranış değişikliklerini meydana getirecek olan bilgiler, beceriler, alışkanlıklar, tavır ve değer duyguları ise eğitimin amaçlarını oluşturur. Eğitimin en önemli amacı ise, bireyleri, kendilerini gerçekleştirebilmeleri ve olumlu yönde davranış değiştirebilmeleri yönünde değişikliğe açık olarak yetiştirmek olmalıdır (Ünal ve Ada, 2009).

Bir toplumun devamlılığı ve gelişmesi, toplumu oluşturan bireylerin eğitilmesiyle mümkün olmaktadır. Buna bağlı olarak, her nesil kendisinden önceki nesillerin edindikleri bilgileri kazanmak ve geliştirmek zorundadır. Buna göre eğitimin gelenekçi ve yenilikçi olmak üzere iki temel görevi vardır (Balamir, 1996).

- a) Birincisi, toplumun inançlarından, örflerinden, tutum ve değerlerinden, becerilerinden, birikmiş bilgilerden oluşan kültürünü ve mirasını yeni nesillere aktarmak.
- b) İkincisi ise, yetişmekte olan fertlerin zeka, duygu ve iradelerini dengeli bir şekilde geliştirerek, değişen koşullara uyum sağlayacak nitelikte yaratıcı bireyler yetiştirmektir.

İnsan yetiştirmenin bu iki yönünden, birincisi toplumun devamlığını, ikincisi cemiyetin yaratıcılık göstererek değişen şartlara uyumunu sağlar (Selçuk, 1991). Burada, eğitimin sürekliliğinin yanı sıra, deneyimlerle zenginleşerek devam etmesi gerektiği söylenebilir.

Eğitim de sanat gibi insanlığın tarihi ile başlamış bir faaliyettir. Çünkü her insan, doğumundan itibaren sosyal ve fiziksel bir çevrede yaşamakta ve bu çevreye uyum sağlamak amacıyla etkileşime girmektedir. Kişi bu etkileşim esnasında çeşitli beceriler kazanmakta, kalıtımla getirdiği gizil güçlerini kültürle beraber geliştirebilmekte ve yeni kültürel değerler yaratabilmektedir (Selçuk, 1991).

İnsanı üretici kılmanın, eğitimin hedeflerinden biri olduğu görülmektedir. Eğitim, toplumdaki bireylerin, kültür ve yaşam düzeyini yükseltir (Erbil, 1990). Kişinin taşıdığı potansiyel değerlerin ancak eğitim yoluyla işlev kazanabileceği görülmektedir. Ayrıca kişiliğin temellerini oluşturan dönemdeki eğitimin, geleceğini de yönlendireceği açıktır.

Temelleri ailede atılan eğitimin sistemli bir hale dönüştürülmesi okul dönemiyle başlar. Okul döneminde yaşamsal temel becerilerin kazanıldığı ve kişiliğin çatısının oluştuğu düşünüldüğünde, bireyin yaratıcılığını tetikleyen, onu edilgen konumdan etkin konuma getiren eğitim sistemine ihtiyacı olduğu açıktır (Selçuk, 1991).

Gelecekteki yaşam biçiminin çocukluk döneminde oluşmaya başlaması nedeniyle ilköğretim düzeyindeki çocuğa verilecek eğitimin niteliği önemlidir. Bu dönem tam anlamıyla koruyucu, geliştirici bir eğitimin uygulanması gereken bir dönemdir. Çocuğun geleceğine olumlu yönde etkisi bakımından, eğitimde ilköğretim dönemi ayrı bir öneme sahiptir (MEB, 1996).

Yaratıcı bireyleri yetiştirmede eğitim programları da çok önemlidir. Teknolojide olan değişimler doğal olarak eğitim programlarındaki değişimi de beraberinde getirmektedir. Çağdaş eğitim; okulöncesi dönemden üniversiteye kadar olan süreçte çocuğun düşüncelerini merak etme, gözlem, buluş yeteneklerini geliştirme amacını taşır. Geleneksel eğitim sistemi ise çocukta yaratıcılığı körelterek ezbercilik, verilenlerin aynen uygulanması, deney yoksunluğu gibi öğretim yöntemleriyle gelişmeye çok açık olan yaratıcılığı engellemektedir.

Zamanımızda ise eğitim sistemlerinden beklenen, sadece belirli bir bilgi ve becerilerin kazandırılması değildir. Daha çok bunların işlenmesi, analiz edilmesi ve sentez yoluyla yeni özgün ürünler meydana getirebilme yeteneğinin geliştirilmesi, kazanılanları gerektiği zaman ve yerde özgür bir şekilde kullanabilmesidir. Bu amaçla insanların genel eğitimi bir bütünlük içerisinde düşünülürse, sanat eğitimi genel eğitimin bir parçası olarak görülür (Selçuk, 1991).

Çocukların yaratıcılıklarını geliştirmeye en uygun alan sanatsal alanlardır. Erken yaşlardan itibaren başlayarak sanat eğitimi alan birey, yeteneklerini ve yaratıcılık gücünü geliştirip estetik bir düzeye ulaşabileceği gibi, iyiyi doğruyu, güzeli seçme becerisi de kazanacaktır. Bu günün özellikleriyle amaçlanan, duygu ve düşünceleri dengeli, insan topluluklarının olması ise çağımız sanat eğitiminden beklenen toplumu bu hedeflere ulaştırmaktır.

2.3. SANAT EĞİTİMİ

20. yüzyılın başından bu yana sanat eğitimi kavramı, genel anlamda, sanatların tüm alanlarını ve biçimlerini içine alan, okul içi ve okul dışı yaratıcı sanatsal eğitimi tanımlamaktadır. Dar anlamda ise, okullarda sınıflardaki ve ilgili bölümlerdeki bu alana ilişkin olarak verilen dersleri tanımlar. Sanat eğitimi, yetişkin eğitiminden çok, yetişmekte olanların genel eğitim süreci içinde ele alınmaktadır (San, 2003).

Olçay Tekin KIRIŞOĞLU' na göre, 'Dar anlamıyla sanat eğitimi görsel sanatların eğitimi ve öğretimiyle ilgilenir. Geniş anlamıyla ise, eğitim biliminin bir dalı olarak sanatın, estetiğin, sanat tarihinin eğitim ve öğretimle ilgili tüm sorunlarıyla ilgilenir.

Bireyin sanatsal ve estetik gelişimi, sanatta öğrenme ve yaratıcılık eğitimi sanat öğretiminin araştırma konuları içinde yer alır' (Kırıçoğlu, 2002).

Ordinaryus Prof. Suut Kemal Yetkin'e göre ise, 'İlmi yöntem insan oluşumunun bir yönü ise, öbür yönü de sanat eğitimidir. Gerçekçi bir eğitim ilim ve sanatın ayrılmaz işbirliğine dayanmalıdır. Bu bakımdan insanda köklü bir ihtiyaca cevap veren sanatın, kişiliği eğiten en önemli etkenlerden biri olduğunu akıldan çıkarmamak gerekir (Yetkin, 1968).

Konrad Lange'nin Sanat kongresinde yaptığı 'Sanatsal Eğitimin Özü' adlı konuşmasında şunları ifade etmektedir. 'Sanatsal eğitim ussal eğitimin özel bir türü olmadığı gibi teknik becerilerin kazandırılması da değildir. Sorun, ne belli bir kuramsal bilginin iletilmesi ne de ellerin beceriyle donatılmasıdır. Sorun, sanat duygusunu geliştirmek, elleri, gözlerin ve düşlemlenin (fantezi) hizmetine vermektir' der (Lange, 1966. Akt. San, 2003). Kuramsal bilgilerin verilmesi, derslerin tümü içinde, yalnızca sanat derslerinin amacına yardımcı olacak kadar rol oynamalı; dolayısıyla burada da dil ve konuşma da ancak yardımcı bir rolde olmalıdır. Lange'ye göre sanat derslerinin görevi: Çocuğu doğanın ve yaşamın içine sokmak ve çocuğun bilincini doğa biçimlerine ve doğadaki renklere, seslere ve canlıların devinimlerine ilişkin anı imgeleriyle doldurmaktır (Lange, 1966. Akt. San, 2003).

Sanat eğitimi, yalnızca zevk verici ve oyun niteliği taşıyan bir etkinlik ya da hobi olamaz. Çünkü, sanat yaşamın her alanına yönelik düşünce ve duyguları estetik plana, hatta bazen onu da aşan bir boyuta yaratıcı yöntem ve tekniklerle aktarır; toplumun insanlığın önünü açar. İnsanca ve insana yakışır bir dünyada yaşamın temelllerini attırır (Akkaya, 2009).

'Okullardaki sanat dersleri de, adı ister sanat eğitimi dersi, ister temel sanat eğitimi olsun, gencin ve yetişkinin, yetişmekte olan ve yetişmiş olanın, geleneksel eski sanat ile güncel günümüz sanatından haberdar olmasını sağlamaktadır ya da sağlayabilmeyi amaçlamaktadır' (Tansuğ, 1976. Akt. San, 2003).

Sanat eğitimi, yapıcı ve yaratıcı bir biçimde yetiştirilmesi düşünülen bireyin; insanı, doğayı, yaşamı algılayabilmesini, yorumlayabilmesini ve kendi duygu ve düşüncelerini farklı sanatsal yollarla ifade edilmesini amaçlar. Yaratıcılığın geliştirilmesi tüm sanat etkinliklerinin temel çıkış noktasıdır. Yaratıcılık günümüz toplumlarının en çok değer verdikleri insanca bir özellik olmanın yanı sıra, "toplumlar arası yarışta sonucu belirleyecek en önemli zihinsel öge" olarak da somutlaşmıştır (Etike,1993).

Yaratıcılığın geliştirilebilir bir özellik olduğu ve kişiliğin temellerinin çocuklukta atıldığı düşünülerek en erken dönemlerden başlanarak çocuklarda yaratıcılığın geliştirilmesi için çaba harcanmalıdır. Anne-baba ve eğitimciler, çocuklardaki yaratıcılık potansiyelinin farkına varmalı ve onların bu özelliklerini geliştirici imkanlar sunmalıdırlar. Yaratıcılığın her çocukta farklı alan ve şekillerde ortaya çıkacağını göz önüne alarak, onların kendi özellikleri doğrultusunda yaratıcılıklarını desteklemelidirler. Hurwitz ve Day'e (2007) göre: 'Bütün öğrencilerin genel eğitim programında sanat eğitimi, programın ayrılmaz bir parçası olmalıdır'.

Sonuçta sanat eğitimi, öğrencinin zihinsel ve algısal yetilerini geliştirir, sürekli çevresini sorgulayan, eleştiren ve değerlendiren bireyler olmasını sağlar. Bireylere; estetik duyarlılık, yaratıcı bir düşünce tarzı kazandırır, duygu ve düşüncelerin başka insanlara bu yolla ulaşmasını sağlar.

2.3.1. Sanat Eğitiminin Gerekliliği

İnsanı insan yapan temel özelliklerden biri de yaratıcı düşünceye sahip olmasıdır. Yaratıcı düşüncenin gelişiminde sanat eğitimi vazgeçilmez alanlardan birisidir. Sanat eğitimi kişiye düşünmeyi ve kavramayı öğretir. Duyuların farkına varılmasını ve gelişmesini kolaylaştırır. Duyuların ve duyguların eğitimi, algıyı güçlendirir. Bu bağlamda sanat eğitimi; kişilerin, hayallerini, umutlarını, rüyalarını, bildiklerini, düşündüklerini estetik bir biçimde ve sanatsal bir yolla ifade etmesini sağlar (İlhan, 2009).

Bireyin sanat yoluyla eğitimi, bireyin estetik eğitimidir. Suut Kemal Yetkin 'Sanat eğitimi bir çeşit ahlak eğitimidir' (Yetkin, 1962. Akt. Buyurgan, 2007) diyerek,

insanın yetişmesinde, kişiliğinin olumlu yönde gelişebilmesinde sanat eğitiminin ne kadar önemli olduğunu ifade eder. Ayrıca sanat eğitiminin amacının, 'Çocuğun psikolojik özelliklerini meydana çıkarmak ve her tipe tabii çizgisi içinde gelişme, kendi biçimini bulma imkanı vermektir. Çocukların eğitiminde sanatın paha biçilmez bir önemi vardır. Çünkü bireysel psikolojinin ilk ve en doğru işareti sanattır' der (Yetkin, 1968).

Sanat eğitiminin asıl amacı, kişiliğin uyumlu gelişmesinin, dolayısıyla uyum içinde bir toplumun sağlanmasıdır (San, 2003). Çocukların kendilerini ve dünyayı yaratıcı bir şekilde algılama yeteneklerini artırmaktır.

Sanat eğitimi, kişiye estetik yargı yapabilmeyi öğretmeyi amaçlar ve aynı zamanda yeni biçimleri algılamayı, kendini doğru biçimde ifade edebilmeyi öğretir. Yani, sanatçı yetiştirmek değil; her öğrenciyi yaratıcılığa yönlendirip, öğrencinin bilgisel, bilişsel, duysal ve duygusal eğitim ihtiyaçlarını karşılamak olduğu düşünülmelidir (Uysal, 2005).

Sanat eğitimi çocuğun çevresini daha iyi algılayıp değerlendirmesini sağlar. Yalnızca bakmayı değil görmeyi, duymayı, işitmeyi öğretmek yaratıcılık için ilk aşamayı sağlar. Sanat eğitiminde özgür ifadeyi engelleyip ketleyecek her türlü etmeni ortadan kaldırmak, yeti ve güçlerin özgürce gelişip serpilmesini sağlamak gerekir. Kısaca 'Çocuğun sanat eğitimi demek, görmeyi öğretmek, görsel düşünmeyi geliştirmek demektir'. (San, 2003). Özetle Götze sanat eğitimi anlayışını şöyle belirtmektedir: 'Resim çizimi ve form vermede önemli olan, sanat yoluyla eğitimidir, sanat için eğitim değildir' der (Götze, 1901. Akt. San, 2003).

Sanat eğitiminin önemli işlevlerinden birinin de yaratıcılığın geliştirilmesi olduğu bilinmektedir. Çocuklar yaratıcılıklarını, en güzel şekilde sanat aktivitelerinde ortaya koyarlar. Sanat aktivitelerini gerçekleştirirken hem gerilimlerinden kurtulur hem de yaratma arzularını tatmin ederler. Böylece duygu ve düşüncelerini yeteneklerine en uygun bir şekilde gerçekleştirmiş olurlar.

Sanat eğitimi yaratıcı bir süreç olarak çocuğu özgür düşünmeye, özgür çalışmaya yöneltir. Çocuğun kişiliğinin gelişmesinde, kendine güvenmesinde önemli rol oynar.

Atölye derslerinde paylaşma, sorumluluk, düzen, malzemeyi kullanma konularında bilinçlenir. Sanat eğitiminin çocuğa ve gence kazandırdığı değerleri göz önüne alarak eğitimin her aşamasında programlarda gerektiği kadar yer alması sağlanmalıdır.

İlköğretim okulları, çocuğa sanat kültürünü, sanatın kendine özgü tekniği ve düşünsel temeli olduğunu öğretebilmelidir. Sadece sanatın kendi değil, içinde oluşup geliştiği kültürel evrenin de çocuk tarafından yargılanabilmesine olanak hazırlamalıdır.

Çocuk veya genç, sanat eğitimi yolu ile bakmak yerine görmeyi, işitmeyi, dokunduğunu hissetmeyi kısaca farkında olmayı, algılamayı öğrenecektir. Çünkü sanat eğitimi bir 'duyarlılık' eğitimidir. Sanat eğitimi almış bir birey olaylara karşı daha duyarlı ve hoş görüldür. Değişen durumlara kolay uyum sağlayabilen, paylaşmayı bilen bir kişilik geliştirir. Yaratıcı davranışlar geliştireceği gibi, sorunlar karşısında daha çabuk ve çok yönlü çözümler üretebilir (Yılmaz, 2009). Bu da ancak sanat eğitimi ile gerçekleşir.

2.4. İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ

Görsel Sanatlar Eğitimi okul öncesi dönemden üniversite eğitiminin sonuna kadar birbirini takip eden bir bütündür. Bu bütün kişinin sanatsal gelişiminin doğru yerde başlayıp şekillenmesini ve sanat eğitiminin hedeflediği, bireyin sanatsal gelişimi olarak adlandırdığı, kişinin farkındalığının doğru ve bütün halde tamamlanmasını sağlayacaktır.

Görsel sanatlar resim, heykel, mimari, grafik sanatlar, endüstri tasarımı uygulamalı sanatlar, sinematomografi, fotoğrafı, moda tasarımı gibi çok fazla alanı kapsar; dolayısıyla tüm bu alanlarla ilgili olarak verilen ilkokuldan üniversiteye kadar tüm sanat eğitimi ve öğretimiyle ilgili teorik ve pratik eğitime görsel sanatlar eğitimi diyebiliriz (Kırıçoğlu, 2002).

Görsel sanatlar eğitimi, çağdaş toplumda yetişen bireylerin yaşamlarının tüm alanlarında ihtiyaç duyacakları etkinliklerdir. Bu eğitim yetenekli-yeteneksiz ayrımı yapmadan her öğrenci için geçerlidir. Herkes sanatçı olmayacaktır; ancak her bireyin

yaşamında ihtiyaç duyacağı bilgi düzeyi görsel sanatlar eğitimi içerisinde mevcuttur. Öğrencilere soyut düşünce ve duygularını ifade etmeleri için çeşitli yöntemleri nitelikli bir sanat eğitimi sunacaktır. Öğrenciler problemleri çözmeyi ve yaratıcı düşünceyi öğrenirken kendilerine güven duymayı ve kendilerini ifade etmeyi başaracaklardır (Ayaydın, 2004).

Görsel sanatlar eğitimi verilirken, çocuğa resmetme, yaratma, imgeleme gücü ile kendine özgü bir dünya kurma içgüdüsünün gelişmesi için koşullandırılmalı ve sınırsız bir özgürlük tanınmalıdır. Çünkü, bizim dünyamızın yanında, onun dünyası oldukça sadedir (Erbay, 1997).

Görsel sanatlar eğitiminin sağlıklı gerçekleşebilmesi 'doğru program, doğru yöntem ve doğru eğitmen koşullarına bağlıdır (MEB, 2006).

Ülkemizde ki ilköğretim okullarında uygulanan Görsel Sanatlar Dersinin içeriği ve işlenişi Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanır. Zorunlu eğitimin her basamağında Görsel Sanatlar olarak adlandırılan sanat eğitimi dersi, 1.2. ve 3. sınıfa kadar haftada 2 ders saati olmak üzere sınıf öğretmenleriyle, 4. ve 5. sınıflarda ise zorunlu olmamakla birlikte, yeterli branş öğretmenin (Görsel Sanatlar Öğretmeni) olması durumunda, branş öğretmenleriyle haftada 1 ders saati olarak, 6. 7. ve 8. sınıflarında ise branş öğretmeniyle haftada 1 ders saati olarak uygulanmaktadır. Görsel sanatlar dersi öğretmenlerinin, üniversitelerin güzel sanatlar eğitimi veren bölümlerinin Resim/Resim-İş programlarından mezun ya da Güzel Sanatlar Fakültelerinin Resim Bölümlerinden mezun olup öğretmenlik formasyonu almış olmaları gerekmektedir.

2.4.1. Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları

Çağdaş eğitim, Anayasa'nın ilgili maddelerinde de belirtildiği gibi bir düzen içinde milletin, ülkenin ve bireyin ihtiyaçlarına uygun olarak çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere planlanmalıdır (MEB, 2006).

1739 sayılı Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına bakacak olursak,

- a) Atatürk ilkeleri ve inkılap ve Anayasa'da ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır. Millî ahlak ve millî kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şeli ile evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verir.
- b) Öğrencilerin; beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüyle, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan, yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetişmesi sağlanır.
- c) Öğrencilere, iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak; onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak; onları millî ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek amaçlanır.
- ç) Millî birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak Türk dilinin, özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan öğretilmesine önem verilir (MEB, 2006).

Yukarıda belirtilen Türk Milli Eğitimin genel amaçları, ilköğretim basamağında, kişisel, insan ilişkileri, ekonomik yaşam ve toplum yaşamı başlıkları altında yer alan amaçlarla kazandırılmaya çalışılır.

2.4.2. İlköğretimin Amacı ve Önemi

İlköğretim toplumdaki bütün vatandaşların sahip olması gereken asgari ve ortak temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkların kazandırıldığı önemli bir örgün eğitim basamağıdır. Bireylere karşılaştıkları sorunları çözmede, toplum değerlerine uyum sağlamada ve toplumun kurallarını uygulamada temel yeterlilik kazandırır (Gültekin, 1997).

Bu bağlamda ilköğretim, kültürel sürekliliğin sağlanmasının, kararlı bir demokratik toplumun oluşturulmasının, toplumun yaşam kalitesinin yükseltilmesinin, yaşam boyu sürecek bir öğrenmenin ve insan gelişiminin temelidir (Kavak, 1997).

İlköğretimde bireylere, toplum içinde diğer üyelerle uyum içinde yaşamaları ve yaşamlarını daha iyi bir biçimde sürdürebilmeleri için gerekli olan temel bilgi, beceri ve tutumların yanı sıra kültürel normlar kazandırılır. Bu bakımdan ilköğretim basamağında bireylerin temel öğrenme gereksinimlerinin karşılanmasına özen gösterilir. Bu gereksinimler, bireylerin yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli olan okuma-yazma, sözlü anlatım ve matematiksel becerilerinin yanı sıra bireylerin yeteneklerini sonuna kadar geliştirme, onurlu bir biçimde yaşama ve çalışma, kalkınmaya her anlamda katılma, yaşam kalitesini yükseltme, doğru kararlar alma ve öğrenmeyi yaşam boyu sürdürme gibi temel öğrenmeleri kapsamaktadır (Fidan ve Baykul, 1994).

İlköğretimde kazandırılan bilgi ve beceriler, bir yandan bireyin yaşama atıldığı zaman kendisi ve toplumu için daha üretken ve verimli olmasını sağlarken diğer yandan ileri eğitim basamaklarındaki öğrenmelerinin temelini oluşturmaktadır. Bir başka deyişle, bu basamakta kazanılan bilgi ve beceriler öğrencilerin daha sonraki öğrenim yaşantılarındaki başarılarını büyük ölçüde etkilemektedir (Yaşar, Sözer ve Gültekin, 2000; Fidan ve Erden, 1998). Bu yönüyle ilköğretim, toplumun yalnızca eğitim sistemini değil, aynı zamanda, toplumun öteki sistemlerini de olumlu ya da olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle, toplumlar, tüm yurttaşlarını ilköğretimden geçirmeyi toplumsal ve ekonomik kalkınmanın önemli bir önkoşulu olarak görmektedirler (Kaya, 1993).

Bir ülkenin kalkınması büyük ölçüde o ülkedeki bireylere sunulan eğitimin süresi ve niteliğiyle doğru orantılıdır. Bu nedenle, ilköğretim tüm yurttaşların ulusal amaçlara uygun olarak bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal anlamda gelişmelerine ve yetişmelerine olanak sağlayan bir eğitim basamağı olarak görülmektedir.

Fidan ve Baykul, ilköğretimin amaçlarını şöyle özetlemektedirler: İlköğretimin amaçlarından biri, öğrencilere bilişsel becerileri öğretmektir. Diğer bir önemli amacı ise, çocuğun toplumda yaşayabilmesi için gerekli beceri ve tutumları geliştirmektir.

Bu aynı zamanda ulus oluşturma amacına da katkıda bulunur. Ulusal bütünleşme, ulusal değer ve sembollerle özdeşleşmeyi de içerir. İlköğretim çocuklara toplumun amaçlarını, değerlerini ve sembollerini kazandırarak onların genel bir değerler sistemi oluşturmalarını sağlar (Fidan ve Baykul, 1994).

1739 sayılı Türk Millî Eğitiminin amaç ve ilkeleri doğrultusunda; ilköğretimin genel amaçlarına baktığımızda şu maddeleri görmekteyiz:

- a) Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini geliştirerek onları hayata ve üst öğrenime hazırlamak,
- b) Öğrencilere, Atatürk ilke ve inkılâplarını benimsetme; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na ve demokrasinin ilkelerine, insan hakları, çocuk hakları ve uluslar arası sözleşmelere uygun olarak haklarını kullanma, başkalarının haklarına saygı duyma, görevini yapma ve sorumluluk yüklenebilen birey olma bilincini kazandırmak,
- c) Öğrencilerin, millî ve evrensel kültür değerlerini tanımalarını, benimsemelerini, geliştirmelerini bu değerlere saygı duymalarını sağlamak,
- d) Öğrencileri, kendilerine, ailelerine, topluma ve çevreye olumlu katkılar yapan, kendisi, ailesi ve çevresi ile barışık, başkalarıyla iyi ilişkiler kuran, iş birliği içinde çalışan, hoşgörülü ve paylaşmayı bilen, dürüst, erdemli, iyi ve mutlu yurttaşlar olarak yetiştirmek,
- e) (Değişik: 2.5.2006/26156 RG) Öğrencilerin kendilerini geliştirmelerine, sosyal, kültürel, eğitsel, bilimsel, sportif ve sanatsal etkinliklerle millî kültürü benimsemelerine ve yaymalarına yardımcı olmak,
- f) Öğrencilere bireysel ve toplumsal sorunları tanıma ve bu sorunlara çözüm yolları arama alışkanlığı kazandırmak,
- g) Öğrencilere, toplumun bir üyesi olarak kişisel sağlığının yanı sıra ailesinin ve toplumun sağlığını korumak için gerekli bilgi ve beceri, sağlıklı beslenme ve yaşam tarzı konularında bilimsel geçerliliği olmayan bilgiler yerine, bilimsel bilgilerle karar verme alışkanlığını kazandırmak,

- h) Öğrencilerin becerilerini ve zihinsel çalışmalarını birleştirerek çok yönlü gelişmelerini sağlamak,
- ı) (Değişik: 2.5.2006/26156 RG) Öğrencileri kendilerine güvenen, sistemli düşünebilen, girişimci, teknolojiyi etkili biçimde kullanabilen, planlı çalışma alışkanlığına sahip estetik duyguları ve yaratıcılıkları gelişmiş bireyler olarak yetiştirmek,
- i) Öğrencilerin ilgi alanlarının ve kişilik özelliklerinin ortaya çıkmasını sağlamak, meslekleri tanıtmak ve seçeceği mesleğe uygun okul ve kurumlara yönleltmek,
- j) Öğrencileri derslerde uygulanacak öğretim yöntem ve teknikleriyle sosyal, kültürel ve eğitsel etkinliklerle kendilerini geliştirmelerine ve gerçekleştirmelerine yardımcı olmak,
- k) Öğrencileri ailesine ve topluma karşı sorumluluk duyabilen, üretken, verimli, ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkıda bulunabilen bireyler olarak yetiştirmek,
- l) Doğayı tanıma, sevmeye ve koruma, insanın doğaya etkilerinin neler olabileceğine ve bunların sonuçlarının kendisini de etkileyebileceğine ve bir doğa dostu olarak çevreyi her durumda koruma bilincini kazandırmak,
- m)(Değişik: 2.5.2006/26156 RG) Öğrencilere bilgi yüklemek yerine, bilgiye ulaşma ve bilgiyi kullanma yöntem ve tekniklerini öğretmek,
- n) (Değişik: 2.5.2006/26156 RG) Öğrencileri bilimsel düşünme, araştırma ve çalışma becerilerine yönleltmek,
- o) Öğrencilerin, sevgi ve iletişimin desteklediği gerçek öğrenme ortamlarında düşünsel becerilerini kazanmalarına, yaratıcı güçlerini ortaya koymalarına ve kullanmalarına yardımcı olmak,
- ö) (Değişik: 2.5.2006/26156 RG) Öğrencilerin kişisel ve toplumsal araç-gereci, kaynakları ve zamanı verimli kullanmalarını, okuma zevk ve alışkanlığı kazanmalarını sağlamaktır (MEB, 2006).

2.4.3. İlköğretim Okullarında Görsel Sanatlar Dersi Programı

Görsel Sanatlar, çağdaş toplumların temel taşları olan insanların niteliklerini ve insani değerlerini geliştirmek, bireysel ve toplumsal duyarlılıklarını artırmak için sanat alanında ortaya koydukları eğitim-öğretim etkinliklerinin genel tanımıdır. Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı, görsel sanatlar eğitiminin toplumsal ve bireysel duyarlık eğitimi olduğunun bilinci içinde hazırlanırken; programda sanat eğitiminin sosyal, kültürel, eğitsel önemini kavratmak; sosyalleşmede paylaşımcı ve katılımcı kişilik oluşturmak; nitelikli bakış açısı ve eleştirel düşüncüyü geliştirmede sanatın işlevinden yararlanarak çağdaş bir eğitim programı meydana getirmek amaç edinilmiştir (MEB, 2006).

İlköğretim okullarındaki görsel sanatlar dersi programı çağın gereği olarak 'Yapılandırmacılık' anlamına gelen öğrenci merkezli eğitim modelinden yola çıkarak hazırlanmıştır. Program gelişim basamaklarını ve bireysel farklılıklarını göz önünde bulunduran ve öğrenciyi merkeze alan bir yaklaşımla hazırlanmış, bütün kazanım ve etkinlikler de bu açıdan ele alınmıştır. Bu nedenle program'da, öğrenme etkinlikleri bir bütünlük içinde değerlendirilmiş ve öğrencinin katılımını gerektiren uygulamalara yer verilmiştir. Bu uygulamalar bireysel farklılıklara göre şekillendirilebilen, bağımsız ve grup içinde öğrenmeyi özendiren, öğretim etkinliklerini okul dışına da taşıyan bir nitelik göstermektedir. Program, öğrencilere görsel sanatlar alanında bilgi ve becerileri kazandırmanın yanında, onların yeni bilgi ve çözümler üretmeyi alışkanlık hâline getirmelerini de amaçlamaktadır. Bu nedenle öğrenciler bütün öğretim etkinliklerine etkin olarak katılmakta, öğretmen ise bu süreç içinde öğrenciyi yönlendiren, ona yardımcı olan ve kendini geliştirmesinde yol gösteren bir rehber konumunda bulunmaktadır.

Görsel sanatlar eğitimi ilköğretim dönemindeki bir öğrencideki sahip olması istenen tüm sanatsal nitelikleri kapsadığı gibi ilkokul birinci sınıftan itibaren bir öğrencinin sanata karşı olan ilgisi ve bakış açısı da görsel sanatlar dersiyle şekillenir.

Bireyin görsel sanatlar dersindeki eğitimi belli bir takım konular dahilinde uygulanmaktadır. Bu konuları Ek 4'de bulunan ilköğretim okullarının 1.2.3. sınıflarının görsel sanatlar dersi programında görebiliriz. Ayrıca bunların içerisinde

araç-gereç kullanımı, çalışma düzeni, malzeme bilgisi gibi yöntemsel kurallar da bulunmaktadır.

Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programını incelediğimizde üç öğrenme alanı altında yapılandırıldığını görüyoruz. Bu öğrenme alanları şu şekilde sıralanmışlardır:

- Görsel Sanatlarda Biçimlendirme, çizgi, biçim, doku, leke, yapı, mekân, renk gibi görsel sanat öğeleri ile denge, vurgu, ahenk, değişiklik, hareket, ritim, dereceleme, oran-orantı gibi sanatsal düzenleme ilkelerinin, seçilen etkinlik, önerilen yöntem ve teknikler eşliğinde, duyuşsal ve devinimsel kazanımlara yönelik uygulamalar içinde sezdirildiği, hissettirildiği, geliştirildiği ve pekiştirildiği bir öğrenme alanıdır (MEB, 2006).
- Görsel Sanat Kültürü öğrenme alanında, öğrencilerin ulaşmaları beklenen kazanımlar, "estetik", "sanat eleştirisi", "sanat tarihi" gibi varlığını sanattan alan diğer disiplinlerin birbiri içine geçirilmesiyle oluşturulmuştur. Böylelikle sanatsal uygulamalar yapan ve sanat yapmaktan zevk alan bireylerin yetiştirilmesi hedefinin yanı sıra bir sanat eserini çözümleyebilen, sanat eseri niteliğini taşıyanla bu niteliği taşımayanı değerlendirebilen, sanatçı ile zanaatçı farkını algılayabilen ve her ikisinin de toplumda yerini ve önemini kavrayabilen, daha da önemlisi sanatçı ile sanatçı olmayanı birbirinden ayırt edebilen çağdaş bir nesil yetiştirilmesi hedeflenmektedir (MEB, 2006).
- Müze Bilinci öğrenme alanında, görsel sanatların birbirinden farklı dallarında verilmiş olan, aynı zamanda birer kültür ve tarih mirası sayılan eserleri tanırırlar. Bu çerçevede öğrenciler, sadece yerel olanı değil aynı zamanda evrensel olanı da gözlemleyebilirler. Çok çeşitli ve zengin arkeolojik katmanlardan oluşan Türkiye Cumhuriyeti topraklarını, Anadolu medeniyetlerini tanır ve bu değerlere sahip çıkma bilinci edinirler. Müzelerin eğitim yoluyla kişilere sunacağı geniş imkânlar ve bakış açılarının yanı sıra, öğrencilerin yeni yaratımları ortaya çıkarması ve içinde bulundukları toplumu, coğrafyayı ve bunun sonucunda da farklı kültürleri kavraması sağlanır (MEB, 2006).

Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programında öğrenme alanlarının yanında öğrencilerin öğretim süreci boyunca edinecekleri bilgi, beceri ve alışkanlıkları kapsayan kazanımlar bölümünde mevcuttur. Öğrencilerin görsel sanatlar dersinin amacına ulaşması her öğrenme alanının kendine özgü kazanımlarının edinilmesine bağlıdır. Kazanımlar, öğrencilerin gelişim seviyesine ve öğrenme alanının özelliğine göre birinci sınıftan sekizinci sınıfa doğru kademeli olarak verilmiştir. Kazanımlara verilen sıra numaraları, bir önem ve öncelik sırası göstermemekte; yani birinci kazanımın, onuncu kazanımdan daha önemli ve öncelikli bir kazanım olduğu anlamına gelmemektedir (MEB, 2006). Her öğrenme alanı için farklı sayıda kazanım bulunmaktadır. Ders etkinlikleriyle birlikte planlama yapılırken kazanım numaralarının sıralanmasında dikkat edilmesine gerek yoktur. Ayrıca öğrenme alanları da sıralı olmak zorunda değildir. Görsel sanatlar öğretmeni hangi kazanımı ve hangi öğrenme alanını önce veya sonra planlayacağına kendi karar verebilir.

İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi programında yer alan kazanımların hayata geçirilmesi için çeşitli etkinlik örneklerine yer verilmiştir. Bu etkinlikler birer tavsiye niteliğindedir ve uygulamada öğretmene yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır. Öğretmen, bu etkinlikleri olduğu gibi veya çeşitli değişiklikler yaparak uygulayabilir; aynı zamanda bir ders saatinde birden fazla etkinliğe de yer verebilir. Yeni etkinlikler hazırlanırken ve uygulanırken bunların hangi kazanımlara yönelik olduğuna dikkat edilmesi gerekir, bu yapılırken öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları da göz önünde bulundurulmalıdır (MEB, 2006).

Program daki etkinlik örnekleri, öğrenme sürecinde öğrencinin etkin bir rol üstlenmesini sağlayacak şekilde hazırlanmıştır. Öğrencilerin birbirleriyle ve öğretmenleriyle sürekli irtibat hâlinde olmaları ve etkinliklerin her aşamasında katılımcı olarak yer almaları Program'ın hedeflerine ulaşmasında son derece önemlidir.

Görsel sanatlar dersi öğretim programında yer alan bir başka bölüm ise Atatürkçülükle ilgili konulardır. "Atatürk'ün hayatı, Atatürk'ün son günleri, Atatürk'le ilgili anılar, Atatürk'ün kişisel özellikleri (ölçülü davranışı, gurura ve ümitsizliğe yer vermemesi, insan sevgisi, eserleri; millî kültürümüze, millî tarihimize, resim sanatına ve bilime verdiği önem gibi), Atatürk'ün çevreye verdiği

önem gibi konulara yer verilmiştir. Ayrıca bu konular 1-8. sınıf kazanımları ile ilişkilendirilerek kazanım tablolarında ve açıklamalarıyla birlikte her sınıf için ayrı ayrı tablolar hâlinde gösterilmiştir (MEB, 2006).

İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı, öğrencinin birikimini, gelişim basamaklarını ve bireysel farklılıklarını göz önünde bulunduran ve öğrenciyi merkeze alan bir yaklaşımla hazırlanmış, bütün kazanım ve etkinlikler de bu açıdan ele alınmıştır. Bu nedenle Program'da, öğrenme etkinlikleri bir bütünlük içinde değerlendirilmiş ve öğrencinin katılımını gerektiren uygulamalara yer verilmiştir. Bu uygulamalar bireysel farklılıklara göre şekillendirilebilen, bağımsız ve grup içinde öğrenmeyi özendiren, öğretim etkinliklerini okul dışına da taşıyan bir nitelik göstermektedir (MEB, 2006).

Program, öğrencilere görsel sanatlar alanında bilgi ve becerileri kazandırmanın yanında, onların yeni bilgi ve çözümler üretmeyi alışkanlık hâline getirmelerini de amaçlar. Bu nedenle öğrenciler bütün öğretim etkinliklerine etkin olarak katılabilir. Öğretmen ise öğrenciyi yönlendiren, ona yardımcı olan ve kendini geliştirmesinde yol gösteren bir rehber konumunda olmalıdır.

2.4.3.1. Görsel Sanatlar Dersinin Genel Amaçları

Eğitim sisteminde görsel sanatlar eğitimi belli amaçlara hizmet etmektedir. Eğitimin kendisi bir amaçtır, kendi prensipleri, her bakış açısına ve yaklaşımına göre değişen kuralları ve kavramları vardır. Görsel sanatlar eğitimi de, bizim eğitim yaklaşımımız ve hedeflerimiz doğrultusunda, eğitimin genel hedeflerine hizmet eden bir sistem olmakla birlikte, kendi içinde bulundurduğu birtakım özel ve genel amaçlar taşımaktadır. Yani hem eğitim sistemi içerisindeki genel amaçlara, hem de sanata ve sanat eğitimine karşı sorumlu olmasından doğan özel amaçlara sahiptir.

Genel amaçlar, her ülkede o ülkenin kendi eğitim politikasına göre şekillenir. Tüm eğitim sistemi anlayışı, kuralları ve yaklaşımları bu genel amaçlara hizmet eden dersleri meydana getirir. Bununla birlikte her dersin kendi prensiplerine göre şekillenen amaçları mevcuttur. Burada görsel sanatlar dersinin Türk Eğitim sistemi

içerisindeki belli birtakım amaçlarının olduğu gibi sanatın da ona yüklediği, temel sanat eğitimi prensiplerine dayalı amaçları vardır.

Yapılandırmacı yaklaşımla hazırlanan yeni öğretim programında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından görsel sanatlar dersinin genel amaçları bireysel ve toplumsal, algısal, estetik ve teknik amaçlar olarak gruplanmıştır. Bu amaçlar doğrultusunda öğrencinin eleştiren, düşünen, sorgulayan, üretken ve kararlı birey olarak yetişmesi hedeflenmiştir.

Programda ki bu amaçlar, aslında bireyin kişisel gelişimi için, bireye sanat yoluyla eğitim verme yöntemi veya sanatın kendi gelişimine katkı sağlamak için bireylere kazandırmaya çalıştığı sanatsal özelliklerin tamamıdır (MEB, 2006).

Bireysel ve toplumsal amaçlar, bireyin kendini tanımasına ve toplumdaki yerini fark etmesine, kendi toplumunun farkında olabilme ve dünyadaki diğer uluslarla kıyaslama, ilişkilendirme yetisi kazanabilmesine yönelik amaçlardan bahsetmektedir.

Algısal amaçlar da, bireyin tamamen kendini fark etme ve ifade etme davranışına hizmet eden amaçları kastedilmektedir. Bir başka deyişle kişisel gelişime yönelik amaçlardır.

Estetik amaçlar ise, bireye sanata karşı bir bakış açısı kazandırmak, evrensel sanat dilini kuvvetlendirmek ve sanatsal vizyona sahip bir birey yetiştirmek anlamındaki sanata yönelik amaçlardan bahsedilmektedir.

Son olarak ise; teknik amaçlar, bunlar bireyin gündelik yaşamından, sanatsal etkinliklerine kadar olan süreçte kullanacağı teknik bilgi, malzeme, farklı yöntem ve bu yöntemleri hayatının her alanında kullanabilme alışkanlığı kazandırmaya yönelik amaçlardır.

Görsel sanatlar dersinin genel amaçlarını aşağıda inceleyecek olursak şu şekildedir:

A. Bireysel ve Toplumsal Amaçlar:

1. Öğrenciye yaşamı ve doğayı gözlemleme duyarlılığı kazandırmak,

2. Öğrencinin analiz ve sentez yeteneği (seçme, ayıklama, birleştirme, yeniden organize etme) ile eleştirel bakış açısını geliştirmek,
3. Öğrencinin yeteneklerini fark etmesini, kendine güven duygusunu kazanmasını ve geliştirmesini sağlamak,
4. Öğrencinin görsel biçimlendirme yolları ile kendini ifade etmesini sağlamak,
5. Öğrencinin ilgisini, bu alandaki çeşitli kaynaklarla besleyebilmek (müze, galeri, tarihi eser vb.), bu yolla geçmişine sahip çıkma ve geleceğini yapılandırma bilincini kazandırmak,
6. Öğrencinin her alanda kullanabilecek yaratıcı davranışlar geliştirmesini sağlamak,
7. Öğrencinin ulusal ve evrensel sanat eserlerini ve sanatçıları tanımasını sağlamak,
8. Ulusal ve evrensel değerleri tanıyabilme ve anlayabilme bilincini kazandırmak,
9. Geçmişten günümüze miras kalan sanat yapıtlarından haz alma ve onur duyma duyarlılığını kazandırmak,
10. İşbirliği yapma, paylaşma, sorumluluk alma, kendi işine saygı duyduğu kadar başkalarının işine de saygı duyma bilinci ve duyarlılığı kazandırmak,
11. Öğrencinin ruh sağlığını koruma, iç dünyasını anlatma, duygusal tepkilerini ortaya koyma ve bedenine saygı duyma bilinci geliştirmesini sağlamak,
12. Öğrenciye aklını, duygularını, zevklerini sorgulama bilinci kazandırmak. (MEB, 2006).

Bu amaçlar kişiye doğru olanı algılayabilme, sanatsal değerleri fark edebilme, yaratıcı davranışlar geliştirebilme, geleceğine sahip çıkabilme yeterliliği kazanma, aklını ve duygularını sorgulayabilme gibi yetilere de yer vererek bireyin, yaşadığının kaliteli bir biçimde farkına varabilmesi yönünde hedefler taşımaktadır.

B. Algısal Amaçlar:

1. Öğrencinin algı birikimini ve hayal gücünü geliştirmek,
2. Öğrencinin görsel algı ve birikimleri ile öznel algılarını sanatsal anlatımlara dönüştürebilmesine imkân tanımak,
3. Öğrencinin birikimlerini başka alanlarda kullanabilme becerisini geliştirmek,
4. Öğrenciye bilgiyi ve birikimi dönüştürme yeteneği kazandırmak,
5. Öğrenciye yeni durumlar karşısında özgün çözümler geliştirme becerisi kazandırmak.

Bu bölümde yer alan algısal amaçlar, kişinin farkındalık seviyesini yükseltebilme, görme, işitme, duyma gibi fiziksel duyuların yanında düşünce geliştirebilme, fark etme, yorumlama gibi yetilerle bireye hem sanattan zevk alma yeteneği kazandıracağı gibi hem de bu yeteneklerini yaşamının diğer alanlarına da taşıyabilmesini hedefler. Farklı durumlarda farklı yaklaşımlarda bulunma becerisine sahip olma, sorunlara başka açılardan yaklaşabilme gibi yaşamsal beceriler kazandırır (MEB, 2006).

C. Estetik Amaçlar:

1. Öğrencinin, sanatın ve sanat eserlerinin her zaman önemsenecek birer değer olduğunu kavramasını sağlamak,
2. Öğrenciye doğadan, çevreden ve geçmişten günümüze miras kalan sanat yapıtlarından haz alma, onlarla gurur duyma ve onları koruma bilincini kazandırmak,
3. Öğrenciye görsel sanatlar sevgisi ve bu sevgiyi yaşamın her alanına yansıtabilme, bunu davranış biçimi haline getirebilme yetisi kazandırmak,
4. Öğrenciye, doğada olan ve insan eli ile üretilen her şeyi estetik değerlendirme birikimi kazandırmak,

5. Öğrenciye kendini ifade edebilmede estetik değerlerden yararlanma yeteneği kazandırmak (MEB, 2006).

Estetik amaçlar kişiye sanatı anlama, sanatla yaşama, sanatı içine sindirerek gerekliliğini kavrama, sanatsal değer kavramının anlamını fark etme ve bu değerleri ayırt edebilme gibi yetileri hedeflemektedir.

D. Teknik Amaçlar:

1. Öğrenciye her türlü araç ve gereci kullanarak görsel anlatım diline dönüştürme isteği ve kullanma becerisi kazandırmak ve öğrencinin gelişmesine imkân sağlamak,
2. Öğrenciye değişik tekniklerle elde edilen sonuçların etkilerini sezdirebilmek ve öğrencilerin farklılıklardan zevk alabilmelerini sağlamak,
3. Öğrenciyi farklı tekniklerin getireceği anlatım zenginliğinin farkına vardırabilmek,
4. Öğrenciye kullandığı tekniklerin dışında yeni teknikler arama isteği ve cesareti kazandırmak,
5. Öğrenciye, amacına uygun malzemeyi seçme, malzemedен anlam çıkarma becerisi kazandırmak,
6. Öğrenciye kendini ifade etme sürecinde çıkacak sorunlara teknik çözümler üretebilme becerisi ve güveni kazandırmak (MEB, 2006).

Burada hedeflenen daha çok fiziksel yeterliliklerdir; ancak kendi içinde kişisel yeterlilik kazanma becerisi, kendine güven, yaratıcılık, yaptığı işten zevk alabilme ve cesaret gibi birtakım özel hedefler de gütmektedir.

Görsel sanatlar eğitimi temelde kişiye görsel ifade alanlarıyla yaklaşarak, kendini ifade etme yollarını açar ve bu yolları açarken birtakım davranışlar kazandırarak gündelik yaşamında problem çözme yetisi, hayata, durumlara ve problemlere farklı bakış açılarından bakabilme özelliği kazandırır. Özgür düşünme becerisini aşılayarak

birey olma farkındalığını harekete geçirir. Sanatı görsel olarak tanıyan fark eden bireyler yetiştirirken, hayata sürekli olarak arayan ve merak eden, baktığını görebilen ve gördüğünü eleştirebilen, eleştiri yapma becerisi gelişmiş, dolayısıyla da hayatı sorgulayarak, hep daha iyileri arayan bireyler yetiştirmeyi amaç edinir.

Genel hatlarıyla toplamak gerekirse; görsel sanatlar eğitimi, güzel sanatların yasa ve tekniklerine sadık kalarak ve yöntemlerini kullanarak, kişiye hayatı boyunca kaliteli yaşamının ilk adımı olan estetik duyarlılığa sahip bir kişilik kazandırmaktır.

2.4.3.2. Görsel Sanatlar Eğitiminin İlkeleri

İlköğretimde uygulanacak görsel sanatlar eğitiminde belirlenen amaçlara ulaşılması için bazı temel ilkelerin göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu ilkeler doğrultusunda görsel sanatlar öğretmeni her öğrenciyi kendi içerisinde bir bütün olarak kabul etmeli ve ona göre eğitimi vermelidir. Programda yer alan Görsel Sanatlar Eğitiminin İlkelerini incelediğimizde ise şunları görmekteyiz:

1. Her çocuk yaratıcıdır.
2. Her çocuk farklı algı, bilgi, sezgi, duygu dünyası ve geçmiş hayat tecrübesine sahiptir. Uygulamalarda bireysel farklılıklar göz önünde bulundurulur.
3. Uygulamalarda, görsel sanat alanlarına yönelik iki ve üç boyutlu çalışmalar ile çoklu ortam çalışmalarına yer verilir.
4. Görsel sanatlar dersi, diğer disiplinlerle birlikte eğitim amaçlarındaki bütünlüğü kurmaya veya bireyin kendini gerçekleştirmesine katkıda bulunur.
5. Dersin işlenişi, ilgi çekici hâle getirilen öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleriyle zenginleştirilir.
6. Görsel sanatlar dersi çocuğu temel alır. Öğrenme-öğretme süreci, çocuğun kendine özgü algılama ve anlamlandırma evreni içinde, gelişim basamaklarına göre düzenlenir.

7. Değerlendirmede öğretmen, her çocuğun gelişim sürecini, bireysel farklılıklarını, öğrenme-öğretme sürecine katılımını ve sınıf içi performansını göz önünde bulundurur (MEB, 2006).

2.4.3.3. Görsel Sanatlar Eğitiminde Temel Beceriler

Temel beceriler, öğrencilerin öğrenme alanlarındaki gelişimleriyle bağlantılı, yatay olarak bir yılın sonunda, dikey olarak da sekizinci sınıfın sonunda kazanacakları ve hayat boyu kullanacakları temel becerilerdir. İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi (1-8. sınıflar) Öğretim Programı içerdiği kazanımlarla bu temel becerilerin gelişmesini sağlayacaktır. Sanatsal ifadelerde görsel ve biçimsel anlatımın yanında, programla ulaşılmaması beklenen temel beceriler şunlardır:

- Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma,
- Kendini ifade etme,
- Eleştirel düşünme,
- Yaratıcı düşünme,
- Sanat aracılığıyla iletişim kurma,
- Problem çözme,
- Araştırma,
- Karar verme,
- Bilgi teknolojilerini kullanma,
- Girişimcilik,
- Sorumluluk alma,
- Başladığı işi bitirme,
- Görsel okuma,
- Kişisel ve sosyal değerlere önem verme,
- Estetik bilinç kazanma,
- Estetik algının geliştirilmesi,
- Estetik yaşam kültürü edinme,
- Çevre ve doğa bilinci kazanma,
- Millî, manevi ve evrensel değerlere duyarlı olmalıdır (MEB, 2006).

2.4.4. Görsel Sanatlar Dersi Öğretmeninin Nitelikleri

Millî Eğitim Bakanlığı ve YÖK, "öğretmen yeterlilikleri"ni kendi bünyelerinde belirlemiştir. Standartların belirlendiği bu yeterlilikler, özünde tüm öğretmenlere yöneliktir. Görsel sanatlar dersi öğretmenlerinin de kendi alanlarına ilişkin yeterlilikleri ve onlardan beklentiler aşağıda belirtilmiştir. Bu Program'ın uygulanmasında görsel sanatlar öğretmenlerinden;

- Bir eğitimci olarak her yönü ile yetkin olma bilinciyle kendilerini sürekli sorgulamaları, var olan yeterliliklerini geliştirme çabasında olmaları,
- Öğrencilerin bireysel farklılıklarından doğan görme, anlama, ifade etme ve bunu alanın teknik özellikleri ile gerçekleştirme kapasitelerini yeterince analiz etmeleri,
- Öğrencilerin sosyal ve kültürel çevrelerini gereğince analiz etmeleri,
- Öğrencilerin gelişim basamaklarının özelliklerini kitabi bilgiler yerine gözlem ve incelemelerle, edindikleri deneyimler ve uygulamalardan elde ettikleri örneklerle belirlemeleri; bunları önemseyerek ve sorgulayarak eğitim aşamasında kullanmaları,
- Öğrencilerin bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişiminin öğrenme sürecini etkileyeceğini göz önünde bulundurmaları,
- Öğrencilerini, hangi aşamada olursa olsun; şarkı, türkü, masal, efsane, şiir, fıkra, mâni, hikâye gibi diğer sanat alanlarının örnekleriyle uyarmaları ve onların hayal dünyalarını zenginleştirmeleri,
- Öğrencilerin algı dünyalarını zenginleştirici örneklere ve anlatımlara fırsat vermeleri,
- Öğrencilerin duyarlılıklarını zenginleştirecek drama vb. farklı öğretim tekniklerinden yararlanmaları,
- Her öğrencinin algılama ve anlamlandırma sürecini keşfetme çabası içinde olmaları,
- İlgi ve ihtiyaçlara uygun farklı yöntem ve teknikleri kullanarak öğrencilerin önceden sahip oldukları bilgi ve beceriler, tutum ve değerler arasında bağ kurmaları, yeni öğrenileceklerini bunlar üzerinde yapılandırmalarını sağlayacak öğrenme yaşantıları oluşturmaları,

- Öğrencileri motive amaçlı hazırlık etkinlikleri sunmaları,
- Öğrencileri, eğitim yaşantılarında olabildiğince aktif kılmaları,
- Sınıf ortamında, öğrencilerin birbirleriyle iletişim kurarak öğrendiklerini anlamlandırma süreçlerine öğretmen olarak katkıda bulunmaları,
- Öğrencilerin konuyla ilgili çeşitli sorularına, uygun ve yeterli yanıtlar verebilmeleri,
- Öğrenme alanı ile ilgili öğretim yaklaşımları, yöntem ve teknikleri ile ilgili bilgi sahibi olmaları,
- Öğrenme alanı ile ilgili bilgi teknolojilerinden yararlanmaları; kazanımlara uygun araç ve gereç seçmeleri, hazırlamaları,
- Öğrenme alanı ile ilgili sağlık ve güvenlik önlemlerini almaları,
- Öğrenme alanına yönelik kazanımları gerçekleştirmeye yönelik öğrenme-öğretme etkinliklerini düzenlemeleri,
- Öğrenme yaşantılarında, olabildiğince gerçek hayattaki örneklerden yola çıkmaları,
- Öğrencilerin kişisel, ruhsal, etik, sosyal ve kültürel gelişimlerine katkıda bulunacak etkinlikleri planlamaları,
- İşlenen konuyu önceki ve sonraki konularla ilişkilendirmeleri,
- Öğrenme alanının kazanımlarını öğrencilerin seviyesine uygun biçimde sunmaları,
- Zamanı etkili biçimde kullanmaları,
- Öğrenilenleri öğrencilerin yaşamlarıyla ilişkilendirecek fırsatlar sunarak hem öğrenilenlere karşı motivasyonu hem de öğrenilenlerin uygulamalarla kalıcılığını sağlamaları,
- Öğrencilerin sınıfta kendilerini özgürce ifade edebilecekleri, güvenli bir öğrenme ortamı sağlamaları ve sürdürmeleri,
- Ödül ve yaptırımları uygun ve etkili biçimde kullanmaları,
- Ses tonlarını etkili biçimde kullanmaları,
- Konuşma ve beden dilini etkili biçimde kullanmaları,
- Malzeme seçimlerinde öğrenciyi masrafa sokmaktan kaçınmaları, malzeme israfını önlemeleri,

- Öğrencilerin çalışmalarını değerlendirmede tek bir çalışmadan hareket etmemeleri, süreci bir bütün olarak değerlendirmeleri,
- Öğrencilerin öğrenmesini değerlendirmede sürekliliğin önemini kavramaları ve uygulamaları,
- Kazanımlara uygun değerlendirme biçimlerini belirlemeleri,
- Mesleki öneri ve eleştirilere açık olmaları beklenmektedir (MEB, 2006).

Görsel sanatlar eğitiminde temel ilke, bireysel farklılıkların gözetilmesidir. Eğitimci, hiçbir zaman öğrencilerin tamamının aynı sonucu almasını beklememelidir. İlköğretimde sanat eğitimi oyunla başlar ve öğrencinin kendi eğilimlerini, becerilerini, yeteneklerini keşfetmesine imkân sağlar. Sanat eğitimcisi, tüm çocukların doğuştan yaratıcı ve özel yeteneklere sahip olduğunu unutmamalıdır (Hurwitz ve Day, 2007).

Öğretmen, etkinlikleri çevrenin ve öğrencilerinin hazır bulunuşluk düzeyine göre oluşturup şekillendirmelidir. Dolayısı ile bütün etkinliklerde, her öğretmenin kendine özgü yöntemi olabileceği göz ardı edilmemelidir. Tüm öğretmenlerden beklenen ortak tavır demokratik olmak, öğrencileri dinlemek ve yaratıcı düşünciyi geliştirmek için çalışmaktır.

Öğretmen; öğrencilerin hangi sanat alanlarına ilgisi olduğunu fark etmelerini, sanatsal etkinliklerin yaşamda önemli bir olgu olduğunun farkına varmalarını, yaratıcılıklarını ortaya koyarak yaptıkları çalışmadan zevk almalarını sağlamak amacıyla uzaklaşmamalıdır. Öğretmen öğrencilerin aileleriyle iş birliği içinde olmalı ve öğrencileri okul dışında da estetik duyarlılığın geliştirilmesini sağlamaya yönlendirmelidir.

Programın uygulanmasındaki önemli bir nokta da, sorunların nasıl çözüleceği konusunda hazır bir bilgi olmamasıdır. Öğretmenler, kendi ilgisini, yeteneklerini, yaratıcılıklarını kullanarak programın akışını yönlendirmeli ve çözüm yollarını kendi yöntemleri ile sonuca ulaştırmalıdır. Gelişen anlık durumlar değerlendirilmeli, etkinlik süresi katı kurallara bağlanmamalı ve çalışmanın uygulanış durumuna göre süre esnek tutulmalıdır.

2.4.5. Sınıf Öğretmenlerinin Yetiştirilmesi

Eğitimci olmak, sadece teoride pek çok bilgiye ve donanıma sahip olmakla eşdeğer bir kavram değildir. Söz konusu olan özellikle de bir bireyin veya toplumun eğitimi ise, eğitimci olarak adlandırdığımız kişinin birtakım özel niteliklere sahip olması gerekir.

Öğretmenlik mesleğinin yasal tanımı, 1973 yılında yürürlüğe giren 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun, 43'üncü maddesinde şöyle yapılmıştır: 'Öğretmenlik, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir.' (Ünal ve Ada, 2009).

Öğretmen de mesleği ile ilgili öğretmenlik bilgisi veren bir öğretimden geçer. Öğretmen olmak için sadece bilgi yeterli değildir. Öğrenciyi toplumsallaştırmak ve öğretimi güncelleştirmek için genel kültürünün olması, sanat yönünün geliştirilmesi gereklidir (Ünal ve Ada, 2009).

Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze, öğretmen yetiştirme, Türk eğitim tarihinin en önemli konularından biri olmuştur. Türkiye Cumhuriyetinde eğitim sistemini düzenleyen ilk temel yasalar, 3 Mart 1924 tarihli ve 430 sayılı Öğretimin Birleştirilmesi Yasası (Tevhid-i Tedrisat Kanunu) ile 20 Nisan 1924 tarihli Anayasa (Teşkilat-ı Esasiye Kanunu)' dır. Bu iki temel yasa ile devlet, ilköğretim çağı çocuklarının eğitimini bir görev olarak üstlenmiştir. Bunun sonucunda, bu görevin yerine getirilmesi için yeterli sayıda ve nitelikte öğretmen yetiştirme gereksinimi ortaya çıkmıştır (Küçükahmet, 1993).

1926 yılında 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun ile ilkokul öğretmenlerinin yetiştikleri okullar, İlk Muallim Mektepleri ve Köy Muallim Mektepleri olmak üzere ikiye ayrılmış ve beklenen sonuçları vermediğinden 1930 yılında kapatılmıştır (MEB, 1992).

1932-1933 öğretim yılından itibaren öğretmen okullarının süresi altı yıla çıkarılmış, ilk üç yıla 'ilk devre', son üç yıla da 'mesleki devre' adı verilmiştir. Bir süre sonra bu okullara ortaokul çıkışlılar alınmaya başlanmış ve öğrenim süresi üç yıla indirilmiştir (MEB, 1992).

1937 yılında Köy Öğretmen okulları yeniden gündeme gelmiş ve 1940 yılında 3803 sayılı yasa ile okullar Köy Enstitülerine dönüştürülmüşlerdir. 1948 yılına kadar çeşitli bölgelerde 21 köy enstitüsü açılmış ve eğitimlerine devam etmişlerdir (Küçükahmet, 2000).

1954 yılında ise, 6234 sayılı yasayla bu uygulamada vazgeçilmiş köy enstitüleri ile öğretmen okulları ilköğretmen okulu adı ile yeniden düzenlenmiş ve Köy Enstitülerinin kapatılması ilk olumsuz işaretlerini vermeye başlamıştır. 1960 yılında 7439 sayılı yasayla Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü kurularak öğretmen eğitiminde yönetim birliği sağlanmıştır (MEB, 1992).

1970'li yıllar, öğretmen eğitiminde en sorunlu dönem olarak görülür. Henüz gerekli planlama yapılmadan öğretmen okullarının kapatılması, eğitim enstitülerinin 3 yıl olan eğitim süresinin siyasi müdahalelerle 3 aya kadar indirilerek yozlaştırılması, "mektupla eğitimle öğretmen yetiştirme" gibi uygulamalar, öğretmenlerin niteliğine olumsuz olarak yansımıştır (YÖK, 2007).

1973 yılında çıkarılan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Yasasında, Öğretmenlik, 'devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği' olarak tanımlanmış ve öğretmenlerin hangi öğretim basamağında olursa olsun yüksek öğrenim görme zorunluluğu getirilmiştir. Bu yasa gereğince ilkokullara sınıf öğretmeni yetiştirmek üzere iki yıllık Eğitim Enstitülerinin açılmasına karar verilmiştir (YÖK, 2007).

1974-1975 öğretim yılında köklü bir geçmişe ve deneyime sahip olan ilköğretmen okullarının bir bölümü öğretmen yetiştirme işlevini yitirerek üç yıllık öğretmen lisesi haline getirilmiş, diğerleri ise kapatılmıştır. Bu okullar, günümüzde "Anadolu Öğretmen Lisesi" adıyla eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmektedirler. 1739 Sayılı Yasanın, her düzeydeki öğretmenlerin yükseköğrenim yoluyla yetiştirilmesi hükmü gereğince, 1974-75 öğretim yılından itibaren İki Yıllık Eğitim Enstitüleri açılmıştır (YÖK, 2007).

20 Temmuz 1982'de yürürlüğe giren 41 Sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile öğretmen yetiştiren tüm kurumlar, Milli Eğitim Bakanlığından alınarak üniversite bünyesine verilmiştir.

Bu dönemde İki Yıllık Eğitim Enstitüleri Eğitim Yüksekokullarına dönüştürölmüş ve 1988-1989 öğretim yılına kadar iki yıllık öğretim süresiyle "sınıf öğretmeni" yetiştirmeye devam etmiştir.

YÖK'ün 23 Mayıs 1989 tarih ve 89.22.876 sayılı kararı ile 1989-90 öğretim yılından itibaren Eğitim Yüksekokullarının öğretim süreleri dört yıla çıkarılmıştır. Eğitim Yüksekokulları 1992-93 öğretim yılından itibaren ya Eğitim Faköltelerine, ya da bu fakölteler içinde "sınıf öğretmenliği" ve "okul öncesi eğitimi öğretmenliği" programlarına dönüştürölmüşlerdir (YÖK, 2007).

Millî Eğitim Bakanlığı, Eğitim Yüksekokullarının öğretim sürelerinin dört yıla çıkarılması nedeniyle sınıf öğretmeni açığı oluşabileceğine dikkat çekerek, bu ihtiyacı karşılamak üzere pedagojik formasyon sertifikası olan fakölte mezunlarının öğretmenliğe atanmalarına gerek duyulabileceğini belirterek en az 26 hafta süreli ve 21 kredi/saatlik pedagojik formasyon kurslarının açılmasını talep etmiştir (YÖK, 2007).

Pedagojik formasyon kursu açılması yönündeki Bakanlık talebinin üzerinden altı ay geçmeden bu kez yine Millî Eğitim Bakanlığı, öğretmenlik için yapılan taleplerin ihtiyaçları çok aştığından ve bu durumun Bakanlık üzerinde baskı oluşturduğundan, bu defa, pedagojik formasyon kurslarının, bu dersleri program bütönlüğü içinde alan faköltelerin dışındaki faköltelere açılmamasını ve bu programların Bakanlık ile koordineli olarak yürütölmesini talep etmiştir (YÖK, 2007).

"Eğitim Faköltesi" adı ile üniversite bünyesinde yer alan bu yeni öğretmen yetiştirme modelinin üzerinden 25 yıl geçmiştir. Bu dönemde dikkati çeken en önemli gelişme, 1997 yılında gerçekleştirilen "Eğitim Faköltelerinde Yeniden Yapılanma" çalışmasıdır. Yükseköğretim Kurulu tarafından başlatılan bu çalışma ile öğretmen yetiştirme, bazı istisnaları dışında tamamen Eğitim Faköltelerine verilmiş ve bu faköltelerde, ilköğretime öğretmen yetiştiren bölüm ve programları öne çıkaran yeni

bir yapılanmaya gidilmiştir. Eğitim fakültelerinde yapılanma ile ilgili ikinci çalışma, 2006 yılında başlatılmıştır. Bu çalışma kapsamında, öğretmen yetiştirme programları, güncelleştirilmiş ve programlara bazı esneklikler getirilmiştir. Aynı kapsamdaki düzenleme ile öğretmen eğitiminde, 1997 programlarının zayıf kalan genel kültür boyutu zenginleştirilmiş, geçmiş yıllardaki uygulamanın ışığında, yapılanma ile ilgili bazı yeni düzenlemelere gidilmiştir (YÖK, 2007).

2.4.6. Sınıf Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Alanındaki Eğitimleri

Cumhuriyetten günümüze dek Türkiye'de sınıf öğretmeni yetiştiren eğitim kurumlarının programlarında resim alanı farklı ad ve sürelerle sahip dersler olarak yer almıştır. Bununla ilgili bilgiler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Programlarında Resim-İş Eğitimine Dönük Dersler

Okulun Adı	Dersin Adı	Süre
İlköğretmen Okulu (1924)	Resim	5 yıl, haftada 2 saat
İlköğretmen Okulu (1937)	Resim	3 yıl, haftada 1 saat
İki Yıllık Eğitim Enstitüsü (1974)	Resim-İş, Yazı ve Öğretimi, Resim-İş (Seçmeli Ders)	3 yarıyıl, haftada 2 saat 3 yarıyıl, haftada 3 saat
İki Yıllık Eğitim Yüksekokulu (1981)	Resim-İş, Yazı ve Öğretimleri	3 yarıyıl, haftada 2 saat
Eğitim Önlisans Programı (1986)	Özel Öğretim Yöntemleri (Güzel Sanatlar Eğitimi)	1 Yıl
Dört Yıllık Eğitim Yüksekokulu (1989-1990)	Resim-İş	1 yarıyıl, haftada 2 saat
	Resim-İş ve Yazı	2 yarıyıl, haftada 2 saat
	Resim (Seçmeli)	1 yarıyıl, haftada 2 saat
	Resim-İş ve Yazı Öğretimi	1 yarıyıl, haftada 2 saat
Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü (1997)	Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri	1 yarıyıl, haftada 2 saat
	Sanat Eğitiminde Dört Disiplin	1 yarıyıl, haftada 2 saat
	Resim-İş Eğitimi (Ek Branş)	3 yarıyıl, haftada 6 saat
Lisans Tamamlama Programı (1998)	Resim-İş Öğetimi	1 yıl
	Resim-İş ve Yazı	1 yıl
Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Programı (1998)	Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri	1 yarıyıl, haftada 2 saat
	Resim-İş Eğitimi / 2	1 yarıyıl, haftada 2 saat
Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Programı (2006-2007)	Sanat Eğitimi	1 yarıyıl, haftada 2 saat
	Görsel Sanatlar Öğretimi	1 yarıyıl, haftada 2 saat

Tablo 1'de görüldüğü gibi, sınıf öğretmeni yetiştiren ilk eğitim kurumları olan ilköğretmen okullarında 1924-1925 öğretim yılından başlayarak beş yıllık bir eğitim uygulanmıştır. Bu okulların eğitim programında resim dersine beş yıl boyunca haftada iki saat yer verilmiştir.

1937-1938 öğretim yılında okulların eğitim süresi üç yıla indirilmiş ve programda değişiklik yapılmıştır. Buna göre, öğrenciler üç yıllık eğitim süresince haftada 1 saat resim dersi almışlardır. İlköğretmen okullarının programlarındaki bu ders büyük ölçüde öğrencilerin resim alanındaki bilgi ve becerilerini geliştirmeye dönük olarak uygulanmıştır.

Sınıf öğretmenlerinin iki yıllık eğitim enstitülerinde yetiştirilmeye başlanmasından sonra, bu okulların programlarında resim alanıyla ilgili iki derse yer verilmiştir. Bunlardan birisi seçmeli olan Resim-İş dersidir. Bu ders haftada iki saat ve üç yarıyıl olarak okutulmuştur. Diğer ders ise, yazı ve resim alanları ile bunların öğretimine dönük bilgi ve becerileri geliştirmeyi amaçlayan bir dersdir. Resim-İş, Yazı ve Öğretimi adı verilen bu ders, haftada üç saat üç yarıyıl süreyle okutulmuştur.

İki yıllık eğitim yüksek okullarının programında Resim-İş, Yazı ve Öğretimleri dersine üç yarıyıl haftada iki saat yer verilmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin eğitim düzeylerini yükseltmek amacıyla Açıköğretim Fakültesince uygulanan Eğitim Önlisans Programında Özel Öğretim Yöntemleri dersi kapsamında güzel sanatlar eğitimi ile ilgili konulara yer verilmiştir. Bu konulardan birisi de resim öğretimi üzerinedir. Ancak, resim öğretimi bu programda oldukça dar kapsamlı olarak ele alınmıştır (Özer, 1989, s. 41).

Dört yıllık eğitim yüksek okullarının programında resim alanıyla ilgili dört derse yer verildiği görülmektedir. Bunlardan birisi Resim-İş dersi olup haftada iki saat bir yarıyıl sürelidir. Programda, bunun yanısıra aynı süreye sahip seçmeli Resim dersi iki yarıyıl okutulmuştur. Ayrıca, Resim-İş ve Yazı dersi haftada iki saat iki yarıyıl süreli olarak uygulanmıştır. Bunların dışında, öğretim bilgi ve becerilerini kapsayan Resim-İş ve Yazı Öğretim dersi haftada iki saat bir yarıyıl süreli olarak programda yer almıştır (Hakan, 1998).

Bir kaç üniversitenin eğitim fakültesinde sınıf öğretmenliği bölümünün açılmasından sonra bu bölümlerde farklı eğitim programları uygulanmıştır. Bu programlara bakıldığında, resim eğitimini kapsayan Sanat Eğitimi Temelleri ve Sanat Eğitiminde Dört Disiplin adlı derslere yer verilmiştir. Her iki ders de haftada iki saat bir yarıyıl sürelidir. Bunların dışında, programda ek branş niteliğinde haftada altı saat üç yarıyıl süreli Resim-İş dersine yer verilmiştir.

İki yıllık eğitim enstitüsü, iki yıllık eğitim yüksekokulu ve Açık Öğretim Fakültesi Eğitim Önlisans Programını bitirmiş olan sınıf öğretmenlerine yönelik olarak Açıköğretim Fakültesince uzaktan eğitim yoluyla uygulanmış İlköğretim Öğretmenliği Lisans Tamamlama Programında resim alanıyla ilgili iki derse yer verilmiştir. Bunlardan Resim-İş ve Yazı dersi alan bilgi ve becerisi kazandırmayı amaçlamıştır. Öteki ders olan Resim-İş Öğretimi ise, öğretim bilgi ve becerilerine dönük bir dersdir.

Yükseköğretim Kurulu tarafından 1998-1999 öğretim yılından itibaren bütün eğitim fakültelerinde uygulamaya konulan dört yıllık sınıf öğretmenliği programında, resim alanıyla ilgili iki derse yer verilmiştir. Bunlardan Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri ile Resim-İş Eğitimi dersleridir. Bu derslerin her birine haftada iki saat bir yarıyıl süre ayrılmıştır.

Yükseköğretim Kurulu tarafından 2006-2007 öğretim yılından itibaren Eğitim Fakültelerinin sınıf öğretmenliği programında yapılan değişiklikle Sanat Eğitimi ve Görsel Sanatlar Öğretimi dersleri bir yarıyıl ve iki ders saati olarak okutulmaya devam edilmektedir (YÖK, 2007).

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMA MODELİ

Bu araştırmanın modelini, ilköğretim okullarının 1. 2. 3. sınıflarının görsel sanatlar dersinde görev yapan öğretmenlere uygulanan anket tekniği oluşturmuştur.

3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini, 2010/2011 eğitim-öğretim yılının güz döneminde İstanbul ilinin Kadıköy ilçesindeki resmi ve özel ilköğretim okulları oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise Kadıköy ilçesindeki ilköğretim okullarının 1.2.3. sınıflarının görsel sanatlar dersine giren sınıf öğretmenleri ve görsel sanatlar öğretmenleri oluşturmaktadır.

3.3. VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ

Yapılan çalışmada verilerin toplanması, çalışmanın değerlendirilmesi, öğretmenlerin görüş ve tutumlarında anlamlı bir fark olup olmadığını ölçmek ve değerlendirmek amacıyla, 'İlköğretim Okullarının 1.2.3. Sınıflarında Uygulanan Görsel Sanatlar Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi' anketi (Ek 1)ölçüm aracı olarak geliştirilmiş ve kullanılmıştır.

Anket formları okullara Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü vasıtasıyla dağıtılmış ve formlar öğretmenler tarafından doldurulduktan sonra tekrar Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünde toplanmıştır.

3.3.1. İlköğretim Okullarının 1.2.3. Sınıflarında Uygulanan Görsel Sanatlar Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketi

Bu anket öğretmenlerin görsel sanatlar eğitimini verirken nasıl bir tutum içinde olduklarını, yaşadıkları güçlükleri ve görsel sanatlar dersini öğretme yollarını nasıl algıladıklarını belirlemek amacıyla geliştirilmiştir (Ek 1).

Anket araştırmacının kendi ifadeleriyle hazırlanmıştır. Anketi oluşturan maddelerin yeterlilik düzeyleri, anlaşılabilirlikleri, hedefe uygunlukları hakkında uzman görüşü alınmıştır. Veri toplama aracı tek bölümdeki toplam 32 ifadeden oluşturulmuştur.

5'li Likert tipi ölçek olarak geliştirilen ölçeğin tutum cümlelerinin karşısında ise "Her zaman", "Genellikle", "Bazen", "Nadiren" ve "Hiç" olmak üzere beş seçenek verilmiştir ve öğretmenlerinden kendilerine uygun seçeneği seçmeleri istenmiştir. Anketin sonuçları ise aşağıdaki puanlama esasa alınarak yapılmıştır.

Negatif Tutum Cümlesi

Her zaman	: 5
Genellikle	: 4
Bazen	: 3
Nadiren	: 2
Hiç	: 1

Uzman görüşü ile geçerliliğinin bir kısmı yapılan anketin istatistiksel analizlerinin yapılması için 117 öğretmene uygulama yapılmıştır. Yapılan uygulamadan elde edilen veriler ışığında sırasıyla aşağıdakiler yapılmıştır;

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde toplanan verilerin istatistiksel çözümlmeleri sonucunda elde edilen bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 2'de araştırmaya katılan öğretmenlerinin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarının güvenilirlikleri ve varyans değerleri incelenmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Güvenirlikleri ve Varyans Değerleri

Boyutlar	Sorular	Madde katsayısı	Varyans	Güvenirlik Katsayısı
Ders İşlenişinde Karşılaştıkları Sorunların Azalması	B_25	,814	31,459	0,822
	B_24	,764		
	B_21	,725		
	B_15	,643		
	B_18	,631		
	B_16	,506		
Sosyal Etkinliklerin Öğrencilerin Sosyal Gelişimine Etkileri	B_27	,801	9,964	0,843
	B_28	,796		
	B_26	,745		
	B_30	,637		
	B_23	,590		
	B_9	,529		
Öğretim Programının Uygulanışı	B_19	,461	7,075	0,801
	B_1	,723		
	B_2	,686		
	B_12	,654		
	B_4	,609		
	B_5	,576		
Öğrencilerin Kişisel Gelişimine Katkıları	B_17	,496	5,414	0,720
	B_10	,484		
	B_14	,778		
	B_20	,739		
Aktif Öğrenmeye Etkileri	B_6	,710	5,083	0,656
	B_32	,548		
	B_29	,697		
	B_31	,567	58,995	
	B_3	,517		
		Toplam Varyans	58,995	

Tablo 2'de araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarının güvenirlik katsayıları incelendiğinde Ders İşlenişinde Karşılaştıkları Sorunların Azalması, Sosyal Etkinliklerin Öğrencilerin Sosyal Gelişimine Etkileri, Öğretim Programının Uygulanışı boyutlarının güvenirlik değerlerinin 0,8-1,0 değerleri arasında yüksek derecede, Öğrencilerin Kişisel Gelişimine Katkıları ve Aktif Öğrenmeye Etkileri boyutlarının güvenirlik değerlerinin 0,6-0,8 değerleri arasında orta derecede oldukları görülmektedir.

4.1. ARAŞTIRMANIN HİPOTEZLERİ

Genel olarak hipotez, karşılaşılan özel duruma ilişkin bir önermedir. İstatistiksel hipotez, bir araştırmada ilgilenilen bir ya da daha fazla parametrenin değeri hakkında ileri sürülen ve doğruluğu, geçerliliği bu parametre hakkında bilgi üreten istatistiklerden ve bu istatistiklerin örnekleme dağılımıyla ilgili bilgilerden yararlanarak araştırılabilen önermelerdir. Yorumsal istatistikte geleneksel karar alma işlemi olarak hipotez testi, örneklem bilgilerinden yararlanarak bu örneklemin çekildiği ana kütlenin bir ya da daha fazla parametresi hakkında yorum yapma konularını içerir. Burada, örneklem gözlem değerleri kullanılarak hesaplanan istatistiğin değeriyle, bu istatistiğin bilgi ürettiği parametrenin önceden belirlenmiş, bilinen değeri arasındaki farklılıkların, istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı belirlenir. Farklılık varsa, bu farklılıkların öneminin, sıfır hipotezini reddetmek için yeterli olup olmadığına karar verilir. Eğer söz konusu farklılık anlamlı bir farklılıkta sıfır hipotezi reddedilir, tersi durumda kabul edilir.

Hipotez, ortaya çıkmış ve çıkacak belirli davranışlar, olgular ve olaylar hakkında varsayım olarak yapılan açıklamalardır. Hipotez araştırmacının araştırma problemindeki değişkenler arasında ne tür ilişkilerin olduğuna dair beklentileri ifade eder. Sunulan bilgilerin sınanması hipotez testleri ile yapılmaktadır. Sıfır (H_0) hipotezine karşı mutlaka bir alternatif hipotez (H_1) oluşturulmalı ve hipotez testi sürecinin başında oluşturulması gerekmektedir. Hipotez kurulduktan sonra söz konusu hipotezi test etmeye olanak verecek uygun bir test tekniğinin seçilmesi gerekir (Altunışık, 2002).

Araştırma ilgili olarak kurulan hipotezler aşağıdadır.

4.2. HİPOTEZLER

H₀: Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutları arasında cinsiyetlerine göre anlamlı fark yoktur. **(Red)**

H₁: Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutları arasında cinsiyetlerine göre anlamlı fark vardır. **(Kabul)**

H₀: Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutları arasında meslekteki hizmet süresine göre anlamlı fark yoktur. **(Red)**

H₁: Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutları arasında meslekteki hizmet süresine göre anlamlı fark vardır. **(Kabul)**

H₀: Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutları arasında mezun olduğu üniversitedeki bölümüne göre anlamlı fark yoktur. **(Red)**

H₁: Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutları arasında mezun olduğu üniversitedeki bölümüne göre anlamlı fark vardır. **(Kabul)**

H₀: Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutları arasında görev yaptığı okullara göre anlamlı fark yoktur. **(Red)**

H₁: Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutları arasında görev yaptığı okullara göre anlamlı fark vardır. **(Kabul)**

H₀: Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutları arasında anlamlı fark yoktur. **(Red)**

H₁: Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutları arasında anlamlı fark vardır. **(Kabul)**

4.3. VERİLERİN İSTATİSTİKSEL ANALİZİ

Çalışmada elde edilen bulgular değerlendirilirken, istatistiksel analizler için SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 17.0 programı kullanılmıştır. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotları (Frekans, Yüzde, Ortalama, Standart sapma) kullanılmıştır. Hipotez testlerinin analizinde t testi, anova testi ve Pearson Korelasyon analizleri kullanılmıştır.

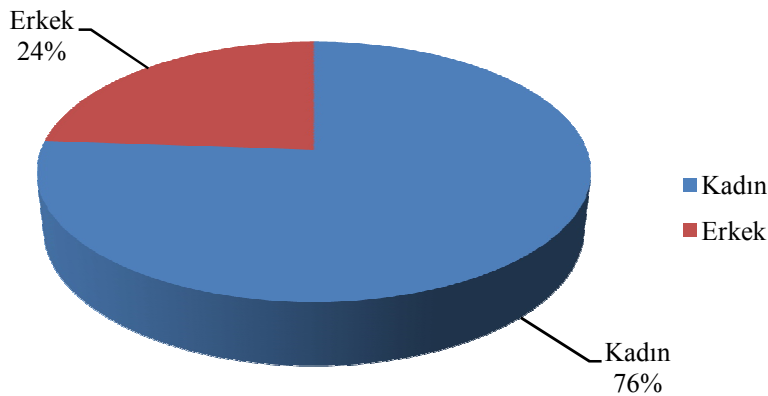
4.4. DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİN FREKANS DAĞILIMI

Kişisel Bilgi Formundan elde edilen verilere göre; örneklemini oluşturan görsel sanatlar dersine giren öğretmenlerin cinsiyetlerini, öğretmenlik mesleğindeki hizmet sürelerini, eğitim verdikleri yaş gruplarını, mezun oldukları bölümleri ve çalıştıkları kurumları gösteren dağılımlar frekans ve yüzdelere olarak tablolar halinde verilmiştir.

Tablo 3. Örneklem Grubunun Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Kadın	89	76,1
Erkek	28	23,9
Toplam	117	100,0

Örneklem grubunun cinsiyetlerine göre dağılımı Tablo 3'te incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 89'u (% 76,1) kadın, 28'i (% 23,9) erkektir.

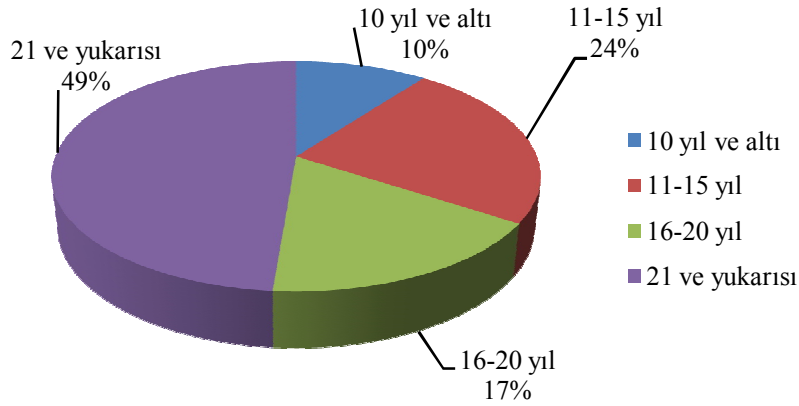

Şekil 1. Örneklem Grubunun Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Tablo 4. Örneklem Grubunun Meslekteki Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
10 yıl ve altı	12	10,3
11-15 yıl	28	23,9
16-20 yıl	20	17,1
21 ve yukarısı	57	48,7
Toplam	117	100,0

Örneklem grubunun meslekteki hizmet sürelerine göre dağılımı Tablo 4'te incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 12'sinin (% 10,3) 10 yıl ve altı, 28'inin (% 23,9) 11-15 yıl, 20'sinin (% 17,1) 16-20 yıl, 57'sinin (% 48,7) 21 ve daha fazla hizmet süresi vardır.

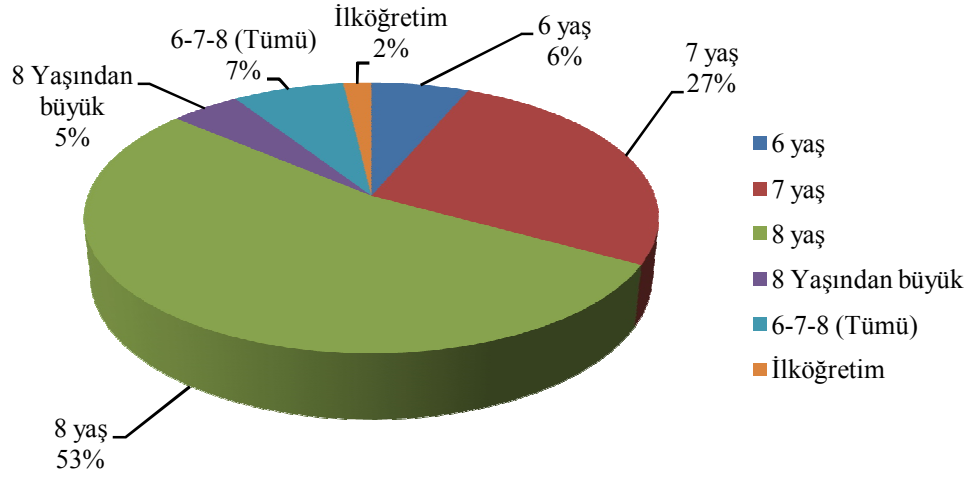

Şekil 2. Örneklem Grubunun Meslekteki Hizmet Sürelerine Göre Dağılımı

Tablo 5. Örneklem Grubunun Kurumlarında Eğitim Vermekte Olduğu Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
6 yaş	7	6,4
7 yaş	29	26,6
8 yaş	58	53,2
8 Yaşından büyük	5	4,6
6-7-8 (Tümü)	8	7,3
İlköğretim	2	1,8
Toplam	109	100,0

Örneklem grubunun kurumlarında eğitim vermekte olduğu yaş gruplarına göre dağılımı Tablo 5'te incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 7'si (% 6,4) 6 yaş, 29'u (% 26,6) 7 yaş, 58'i (% 53,2) 8 yaş, 5'i (% 4,6) 8 yaşından büyük, 8'i (% 7,3) 6-7-8 (Tümü), 2'si (% 1,8) ilköğretim yaş grubundaki öğrencilere eğitim vermektedir.

Şekil 3. Örneklem Grubunun Kurumlarında Eğitim Vermekte Olduğu Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Tablo 6. Örneklem Grubunun Mezun Olduğu Üniversitelere Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Marmara üniversitesi	23	20,2
Selçuk üniversitesi	1	0,9
İstanbul Üniversitesi	6	5,3
Anadolu Üniversitesi	24	21,1
Eğitim Enstitüsü	18	15,8
Erzurum Üniversitesi	1	0,9
19 Mayıs Üniversitesi	4	3,5
Gazi Üniversitesi	5	4,4
Karadeniz Teknik Üniversitesi	5	4,4
Atatürk Üniversitesi	3	2,6
Mimar Sinan Üniversitesi	2	1,8
Ankara Üniversitesi	2	1,8
Hacettepe Üniversitesi	2	1,8
9 Eylül Üniversitesi	2	1,8
Ege Üniversitesi	1	0,9

Tablo 6'nın devamı

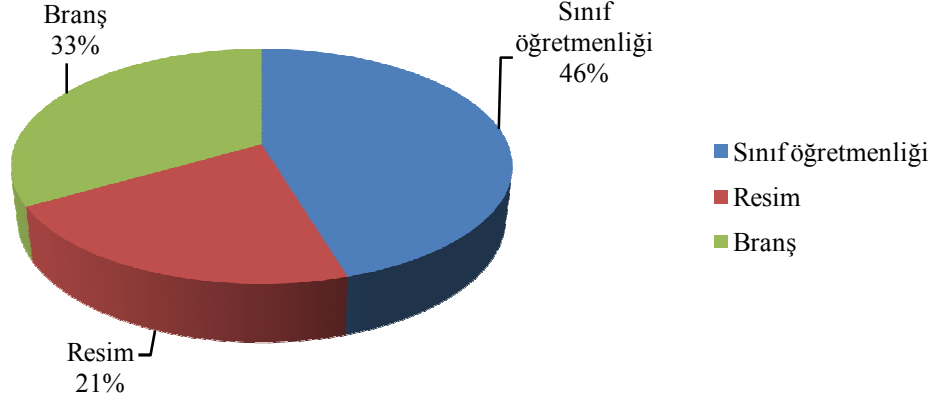
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	3	2,6
Trakya Üniversitesi	2	1,8
Niğde Üniversitesi	1	0,9
Cumhuriyet Üniversitesi	1	0,9
Akdeniz Üniversitesi	1	0,9
18 Mart Üniversitesi	1	0,9
Çukurova Üniversitesi	1	0,9
Giresun Eğitim Yüksek Okulu	2	1,8
Kastamonu Üniversitesi	1	0,9
Çanakkale Üniversitesi	1	0,9
Uludağ Üniversitesi	1	0,9
Toplam	114	100,0

Örneklem grubunun mezun olduğu üniversitelere göre dağılımı Tablo 6'da incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 23'ü (% 20,2) Marmara Üniversitesi, 1'i (% 0,9) Selçuk üniversitesi, 6'sı (% 5,3) İstanbul Üniversitesi, 24'ü (% 21,1) Anadolu Üniversitesi, 18'i (% 15,8) Eğitim Enstitüsü, 1'i (% 0,9) Erzurum Üniversitesi, 4'ü (% 3,5) 19 Mayıs Üniversitesi, 5'i (% 4,4) Gazi Üniversitesi, 5'i (% 4,4) Karadeniz Teknik Üniversitesi, 3'ü (% 2,6) Atatürk Üniversitesi, 2'si (% 1,8) Mimar Sinan Üniversitesi, 2'si (% 1,8) Ankara Üniversitesi, 2'si (% 1,8) Haccettepe Üniversitesi, 2'si (% 1,8) 9 Eylül Üniversitesi, 1'i (% 0,9) Ege Üniversitesi, 3'ü (% 2,6) Abant İzzet Baysal Üniversitesi, 2'si (% 1,8) Trakya Üniversitesi, 1'i (% 0,9) Niğde Üniversitesi, 1'i (% 0,9) Cumhuriyet Üniversitesi, 1'i (% 0,9) Akdeniz Üniversitesi, 1'i (% 0,9) 18 Mart Üniversitesi, 1'i (% 0,9) Çukurova Üniversitesi, 2'si (% 1,8) Giresun Eğitim Yüksek Okulu, 1'i (% 0,9) Kastamonu Üniversitesi, 1'i (% 0,9) Çanakkale Üniversitesi, 1'i (% 0,9) Uludağ Üniversitesi mezunudur.

Tablo 7. Örneklem Grubunun Mezun Olduğu Üniversitenin Bölümüne Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Sınıf öğretmenliği	49	45,4
Resim	23	21,3
Branş	36	33,3
Toplam	108	100,0

Örneklem grubunun mezun olduğu üniversitenin bölümüne göre dağılımı Tablo 7'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 49'u (% 45,4) sınıf öğretmenliği, 23'ü (% 21,3) resim, 36'sı (% 33,3) branş öğretmenliğinden mezundur.

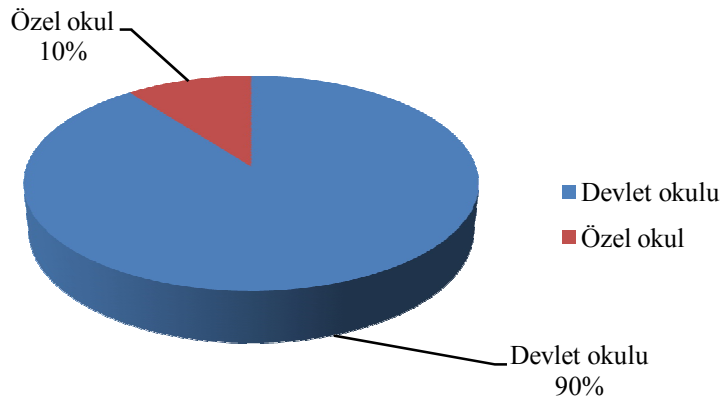

Şekil 4. Örneklem Grubunun Mezun Olduğu Üniversitenin Bölümüne Göre Dağılımı

Tablo 8. Örneklem Grubunun Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Devlet okulu	112	89,6
Özel okul	13	10,4
Toplam	125	100,0

Örneklem grubunun görev yaptığı okul türüne göre dağılımı Tablo 8'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 112'si (% 89,6) devlet okulu, 13'ü (% 10,4) özel okulda görev yapmaktadır.

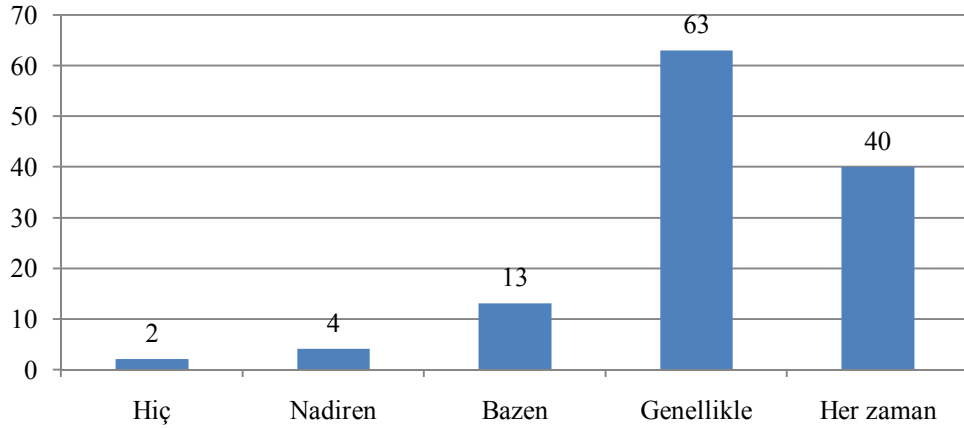
Şekil 5. Örneklem Grubunun Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Dağılımı

4.5. ÖRNEKLEM GRUBUNUN GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ DERSİNİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİNE VERDİĞİ CEVAPLARIN DAĞILIMI

Tablo 9. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin eğitim programını takip ediyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	2	1,6
Nadiren	4	3,3
Bazen	13	10,7
Genellikle	63	51,6
Her zaman	40	32,8
Toplam	122	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin eğitim programını takip ediyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 9'da incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 2'si (% 1,6) hiç, 4'ü (% 3,3) nadiren, 13'ü (% 10,7) bazen, 63'ü (% 51,6) genellikle, 40'ı (% 32,8) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 6. Örneklem Grubunun Anketin 1.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 10. Örneklem Grubunun Anketin 1. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	0	% 0,0	0	% 0,0	2	% 100,0	0,124
Nadiren	2	% 50,0	1	% 25,0	1	% 25,0	
B_1 Bazen	5	% 41,7	2	% 16,7	5	% 41,7	
Genellikle	29	% 56,9	6	% 11,8	16	% 31,4	
Her zaman	13	% 35,1	13	% 35,1	11	% 29,7	

Hiç olanların 0'ı (%0,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 2'si (%100,0) Branş. Nadiren olanların 2'si (%50,0) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%25,0) Resim, 1'i (%25,0) Branş. Bazen olanların 5'i (%41,7) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%16,7) Resim, 5'i (%41,7) Branş. Genellikle olanların 29'u (%56,9) Sınıf öğretmenliği, 6'sı (%11,8) Resim, 16'sı (%31,4) Branş. Her zaman olanların 13'ü (%35,1) Sınıf öğretmenliği, 13'ü (%35,1) Resim, 11'i (%29,7) Branş olarak cevaplandırmıştır.

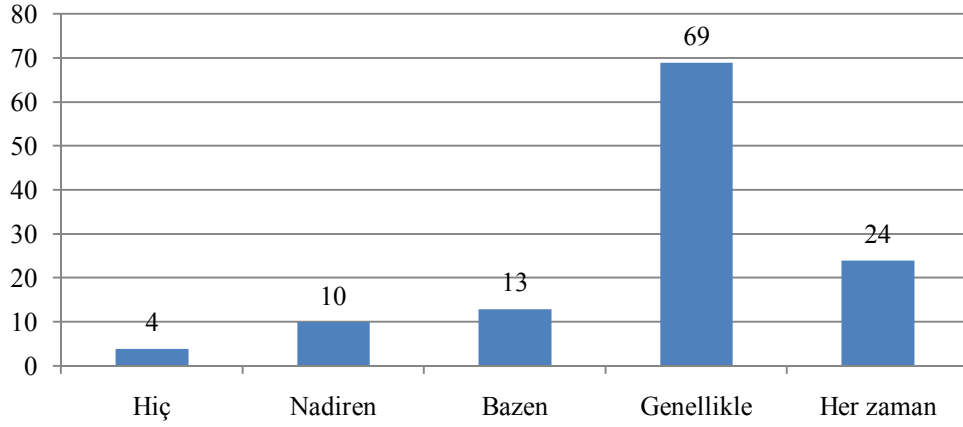
Örneklem grubunun 1. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde farklı branşlardan mezun olan ve sınıf öğretmenliği yapan öğretmenlerin Görsel Sanatlar Eğitimi dersi programını tam anlamıyla takip etmedikleri görülmektedir. Bu da öğrencilerin Görsel Sanatlar Eğitimi programından uzak yetiştiklerini göstermektedir.

Tablo 11. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde uygulanan yeni metotları tanıyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	4	3,3
Nadiren	10	8,3
Bazen	13	10,8
Genellikle	69	57,5
Her zaman	24	20,0
Toplam	120	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde uygulanan yeni metotları tanıyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 11'de

incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 4'ü (% 3,3) hiç, 10'u (% 8,3) nadiren, 13'ü (% 10,8) bazen, 69'u (% 57,5) genellikle, 24'ü (% 20,0) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 7. Örneklem Grubunun Anketin 2.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 12. Örneklem Grubunun Anketin 2. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	1	% 25,0	0	% 0,0	3	% 75,0	0,000
Nadiren	5	% 55,6	0	% 0,0	4	% 44,4	
B_2 Bazen	7	% 70,0	1	% 10,0	2	% 20,0	
Genellikle	32	% 56,1	6	% 10,5	19	% 33,3	
Her zaman	3	% 13,0	14	% 60,9	6	% 26,1	

Hiç olanların 1'i (%25,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 3'ü (%75,0) Branş. Nadiren olanların 5'i (%55,6) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 4'ü (%44,4) Branş .Bazen olanların 7'si (%70,0) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%10,0) Resim, 2'si (%20,0) Branş . Genellikle olanların 32'si (%56,1) Sınıf öğretmenliği, 6'sı (%10,5) Resim, 19'u (%33,3) Branş . Her zaman olanların 3'ü (%13,0) Sınıf öğretmenliği, 14'ü (%60,9) Resim, 6'sı (%26,1) Branş olarak cevaplanmıştır.

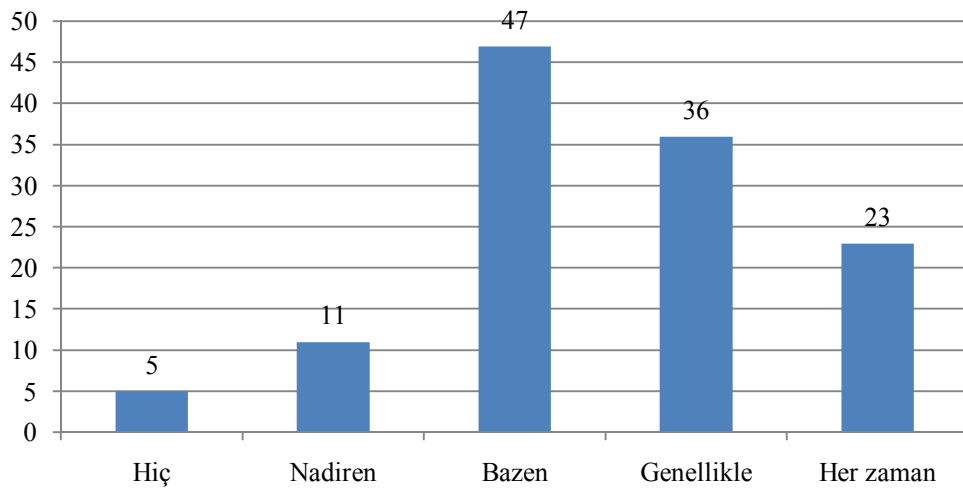
Örneklem grubunun 2. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin, farklı branşlardan mezun olan ve sınıf öğretmenliği yapan öğretmenlerin Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde uygulanan yeni metodları tam anlamıyla tanımadıkları ve

takip etmedikleri görülmektedir. Öğrencilerin Görsel Sanatlar Eğitiminde yaratıcılıklarını ve kendilerini geliştirmede dersle ilgili yeni metodları tanımalarının çok önemli olduğu unutulmamalı ve öğretmenlerin bu noktada programı takip etmeleri önemlidir.

Tablo 13. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde çocukların yaratıcılık yönlerini ve hayal güçlerini geliştirmekte güçlük çekmiyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	5	4,1
Nadiren	11	9,0
Bazen	47	38,5
Genellikle	36	29,5
Her zaman	23	18,9
Toplam	122	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde çocukların yaratıcılık yönlerini ve hayal güçlerini geliştirmekte güçlük çekmiyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 13'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 5'i (% 4,1) hiç, 11'i (% 9,0) nadiren, 47'si (% 38,5) bazen, 36'sı (% 29,5) genellikle, 23'ü (% 18,9) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 8. Örneklem Grubunun Anketin 3.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 14. Örneklem Grubunun Anketin 3. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	3	% 60,0	0	% 0,0	2	% 40,0	0,046
Nadiren	4	% 40,0	2	% 20,0	4	% 40,0	
B_3 Bazen	22	% 57,9	2	% 5,3	14	% 36,8	
Genellikle	14	% 43,8	12	% 37,5	6	% 18,8	
Her zaman	6	% 30,0	6	% 30,0	8	% 40,0	

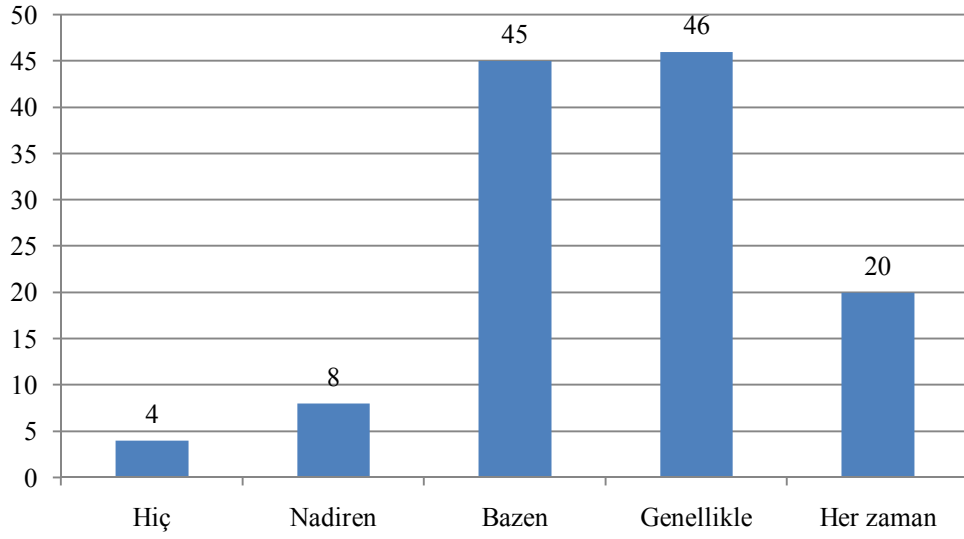
Hiç olanların 3'ü (%60,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 2'si (%40,0) Branş . Nadiren olanların 4'ü (%40,0) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%20,0) Resim, 4'ü (%40,0) Branş . Bazen olanların 22'si (%57,9) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%5,3) Resim, 14'ü (%36,8) Branş . Genellikle olanların 14'ü (%43,8) Sınıf öğretmenliği, 12'si (%37,5) Resim, 6'sı (%18,8) Branş . Her zaman olanların 6'sı (%30,0) Sınıf öğretmenliği, 6'sı (%30,0) Resim, 8'i (%40,0) Branş olarak cevaplandırmıştır.

Örneklem grubunun 3. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin, farklı branşlardan mezun olan ve sınıf öğretmenliği yapan öğretmenlerin Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde öğrencilerin yaratıcılık yönlerini ve hayal güçlerini geliştirmede güçlük çektikleri görülmüştür. Öğretmenlerin eğitimleri sırasında ve sonrasında bu konu ile ilgili kendilerini geliştirmeleri gerekmektedir. Ayrıca öğretim programı, etkinlikler ve dersle ilgili çeşitli yayınlar düzenli olarak takip edilmelidir.

Tablo 15. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde uygulanan yeni metotları öğrencilerime uygulatabiliyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	4	3,3
Nadiren	8	6,5
Bazen	45	36,6
Genellikle	46	37,4
Her zaman	20	16,3
Toplam	123	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde uygulanan yeni metotları öğrencilerime uygulatabiliyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 15'te incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 4'ü (% 3,3) hiç, 8'i (% 6,5) nadiren, 45'i (% 36,6) bazen, 46'sı (% 37,4) genellikle, 20'si (% 16,3) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 9. Örneklem Grubunun Anketin 4.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 16. Örneklem Grubunun Anketin 4. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	1	% 25,0	0	% 0,0	3	% 75,0	0,102
Nadiren	4	% 57,1	0	% 0,0	3	% 42,9	
B_4 Bazen	18	% 47,4	6	% 15,8	14	% 36,8	
Genellikle	21	% 53,8	8	% 20,5	10	% 25,6	
Her zaman	5	% 27,8	8	% 44,4	5	% 27,8	

Hiç olanların 1'i (%25,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 3'ü (%75,0) Branş . Nadiren olanların 4'ü (%57,1) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 3'ü (%42,9) Branş . Bazen olanların 18'i (%47,4) Sınıf öğretmenliği, 6'sı (%15,8) Resim, 14'ü (%36,8) Branş . Genellikle olanların 21'i (%53,8) Sınıf öğretmenliği, 8'i (%20,5)

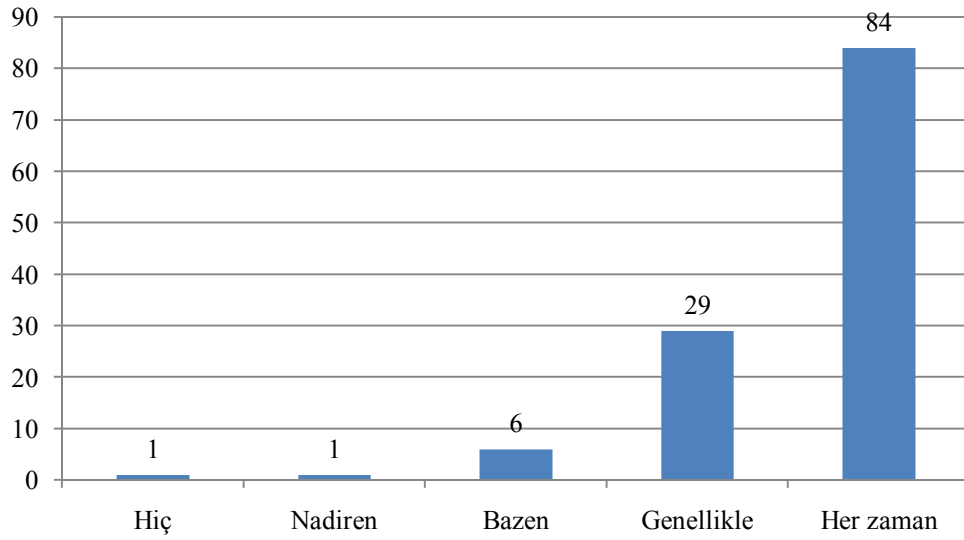
Resim, 10'u (%25,6) Branş. Her zaman olanların 5'i (%27,8) Sınıf öğretmenliği, 8'i (%44,4) Resim, 5'i (%27,8) Branş olarak cevaplandırmıştır.

Örneklem grubunun 4. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin, farklı branşlardan mezun olan ve sınıf öğretmenliği yapan öğretmenlerin Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde uygulanan yeni metodları öğrencilere uygulatmada güçlük çektikleri görülmekte. Öğretmenler 2. soruda yeni metodları tanımada ve takip etmede zorlandıklarını da belirtmişlerdi. Öğretmenlerin bu noktada programı takip etmeleri önemlidir.

Tablo 17. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin öğrenciler için sanat eğitimi kapsamında önemli bir yere sahip olduğunu düşünüyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	1	0,8
Nadiren	1	0,8
Bazen	6	5,0
Genellikle	29	24,0
Her zaman	84	69,4
Toplam	121	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin öğrenciler için sanat eğitimi kapsamında önemli bir yere sahip olduğunu düşünüyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 17'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 1'i (% 0,8) hiç, 1'i (% 0,8) nadiren, 6'sı (% 5,0) bazen, 29'u (% 24,0) genellikle, 84'ü (% 69,4) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 10. Örneklem Grubunun Anketin 5.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 18. Örneklem Grubunun Anketin 5. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	1	% 100,0	0	% 0,0	0	% 0,0	0,512
Nadiren	1	% 100,0	0	% 0,0	0	% 0,0	
B_5 Bazen	1	% 20,0	1	% 20,0	3	% 60,0	
Genellikle	12	% 52,2	2	% 8,7	9	% 39,1	
Her zaman	32	% 43,2	19	% 25,7	23	% 31,1	

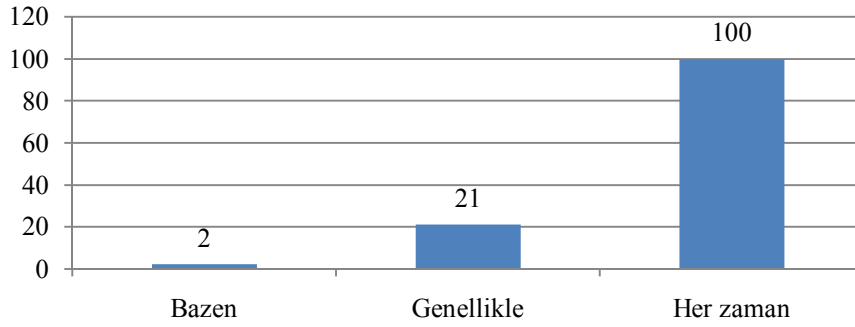
Hiç olanların 1'i (%100,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 0'ı (%0,0) Branş . Nadiren olanların 1'i (%100,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 0'ı (%0,0) Branş . Bazen olanların 1'i (%20,0) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%20,0) Resim, 3'ü (%60,0) Branş . Genellikle olanların 12'si (%52,2) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%8,7) Resim, 9'u (%39,1) Branş . Her zaman olanların 32'si (%43,2) Sınıf öğretmenliği, 19'u (%25,7) Resim, 23'ü (%31,1) Branş olarak cevaplandırmıştır.

Örneklem grubunun 5. soruya verdiği cevaplarda öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin öğrenciler için sanat eğitimi kapsamında önemli bir yere sahip olduğunu kabul ettikleri görülmektedir.

Tablo 19. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin öğrenmeye katkısı olduğunu düşünüyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Bazen	2	1,6
Genellikle	21	17,1
Her zaman	100	81,3
Toplam	123	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin öğrenmeye katkısı olduğunu düşünüyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 19'da incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 2'si (% 1,6) bazen, 21'i (% 17,1) genellikle, 100'ü (% 81,3) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 11. Örneklem Grubunun Anketin 6.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 20. Örneklem Grubunun Anketin 6. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	1	% 50,0	0	% 0,0	1	% 50,0	0,430
B_6 Genellikle	10	% 55,6	1	% 5,6	7	% 38,9	
Her zaman	38	% 44,2	21	% 24,4	27	% 31,4	

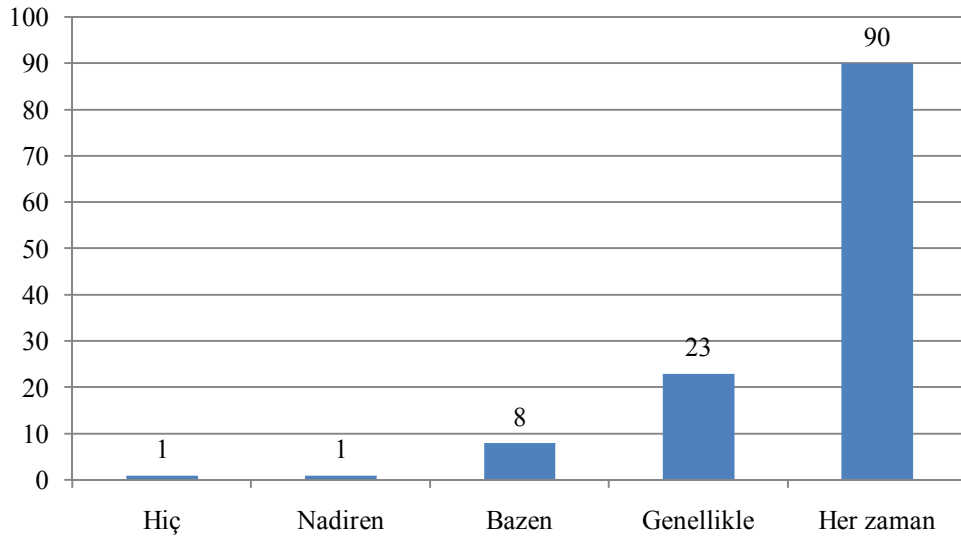
Bazen olanların 1'i (%50,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 1'i (%50,0) Branş. Genellikle olanların 10'u (%55,6) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%5,6) Resim, 7'si (%38,9) Branş. Her zaman olanların 38'i (%44,2) Sınıf öğretmenliği, 21'i (%24,4) Resim, 27'si (%31,4) Branş olarak cevaplandırmıştır.

Örneklem grubunun 6. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, tüm öğretmen grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin öğrenmeye katkısı olduğunu kabul ettiği görülmektedir.

Tablo 21. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin atölye ortamında gerçekleşmesi gerektiğini düşünüyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	1	0,8
Nadiren	1	0,8
Bazen	8	6,5
Genellikle	23	18,7
Her zaman	90	73,2
Toplam	123	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin atölye ortamında gerçekleşmesi gerektiğini düşünüyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 21'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 1'i (% 0,8) hiç, 1'i (% 0,8) nadiren, 8'i (% 6,5) bazen, 23'ü (% 18,7) genellikle, 90'ı (% 73,2) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 12. Örneklem Grubunun Anketin 7.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 22. Örneklem Grubunun Anketin 7. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	0	% 0,0	0	% 0,0	1	% 100,0	0,365
Nadiren	1	% 100,0	0	% 0,0	0	% 0,0	
B_7 Bazen	3	% 42,9	1	% 14,3	3	% 42,9	
Genellikle	12	% 54,5	1	% 4,5	9	% 40,9	
Her zaman	33	% 44,0	20	% 26,7	22	% 29,3	

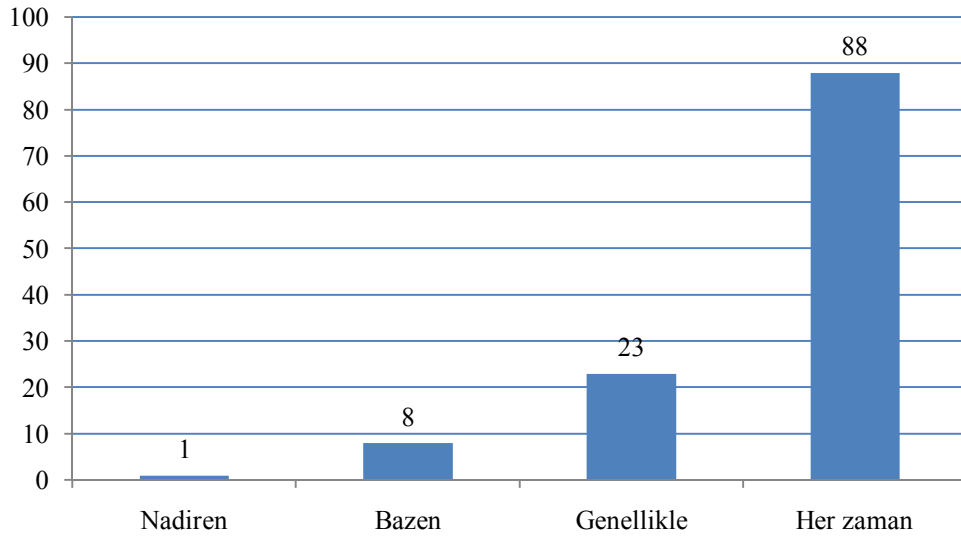
Hiç olanların 0'ı (%0,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 1'i (%100,0) Branş . Nadiren olanların 1'i (%100,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 0'ı (%0,0) Branş . Bazen olanların 3'ü (%42,9) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%14,3) Resim, 3'ü (%42,9) Branş . Genellikle olanların 12'si (%54,5) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%4,5) Resim, 9'u (%40,9) Branş . Her zaman olanların 33'ü (%44,0) Sınıf öğretmenliği, 20'si (%26,7) Resim, 22'si (%29,3) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 7. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, öğretmen grubunun çoğunluğu Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin atölye ortamında gerçekleşmesi gerektiğini düşünmektedir. Atölye ortamı öğrenciye her zaman daha özgür çalışma imkanı sağlamak ve dersin verimliliğini arttırmaktadır.

Tablo 23. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin atölye ortamında gerçekleşmesinin dersin verimini arttırdığını düşünüyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Nadiren	1	0,8
Bazen	8	6,7
Genellikle	23	19,2
Her zaman	88	73,3
Toplam	120	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin atölye ortamında gerçekleşmesinin dersin verimini arttırdığını düşünüyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 23'te incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 1'i (% 0,8) nadiren, 8'i (% 6,7) bazen, 23'ü (% 19,2) genellikle, 88'i (% 73,3) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 13. Örneklem Grubunun Anketin 8.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 24. Örneklem Grubunun Anketin 8. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

		Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
		N	%	N	%	N	%	
B_8	Nadiren	1	% 100,0	0	% 0,0	0	% 0,0	0,270
	Bazen	4	% 50,0	1	% 12,5	3	% 37,5	
	Genellikle	10	% 47,6	1	% 4,8	10	% 47,6	
	Her zaman	34	% 45,9	20	% 27,0	20	% 27,0	

Nadiren olanların 1'i (%100,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 0'ı (%0,0) Branş . Bazen olanların 4'ü (%50,0) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%12,5) Resim, 3'ü (%37,5) Branş . Genellikle olanların 10'u (%47,6) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%4,8) Resim, 10'u (%47,6) Branş . Her zaman olanların 34'ü (%45,9) Sınıf öğretmenliği, 20'si (%27,0) Resim, 20'si (%27,0) Branş olarak cevaplandırmıştır.

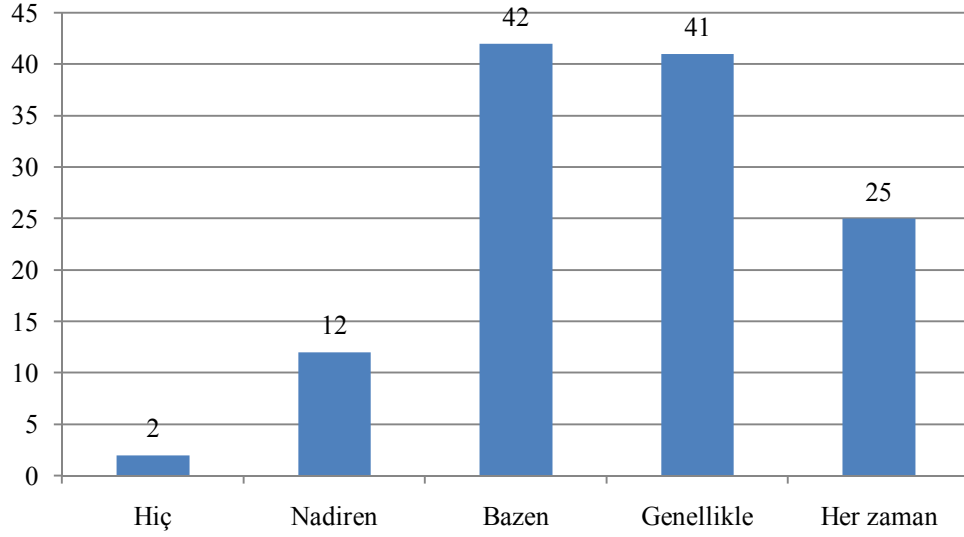
Örneklem grubunun 8. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, öğretmen grubunun çoğunluğu Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin atölye ortamında gerçekleşmesinin dersin verimliliğini arttırdığını düşünmektedir. Atölye ortamı öğrenciye her zaman daha özgür çalışma imkanı sağlamak ve dersin verimliliğini arttırmaktadır.

Tablo 25. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerimi çeşitli resim yarışmalarına yönlendirebiliyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	2	1,6
Nadiren	12	9,8
Bazen	42	34,4
Genellikle	41	33,6
Her zaman	25	20,5
Toplam	122	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerimi çeşitli resim yarışmalarına yönlendirebiliyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 25'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 2'si

(% 1,6) hiç, 12'si (% 9,8) nadiren, 42'si (% 34,4) bazen, 41'i (% 33,6) genellikle, 25'i (% 20,5) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 14. Örneklem Grubunun Anketin 9.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 26. Örneklem Grubunun Anketin 9. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	1	% 100,0	0	% 0,0	0	% 0,0	0,059
Nadiren	5	% 45,5	1	% 9,1	5	% 45,5	
B_9 Bazen	22	% 59,5	2	% 5,4	13	% 35,1	
Genellikle	15	% 42,9	11	% 31,4	9	% 25,7	
Her zaman	6	% 27,3	8	% 36,4	8	% 36,4	

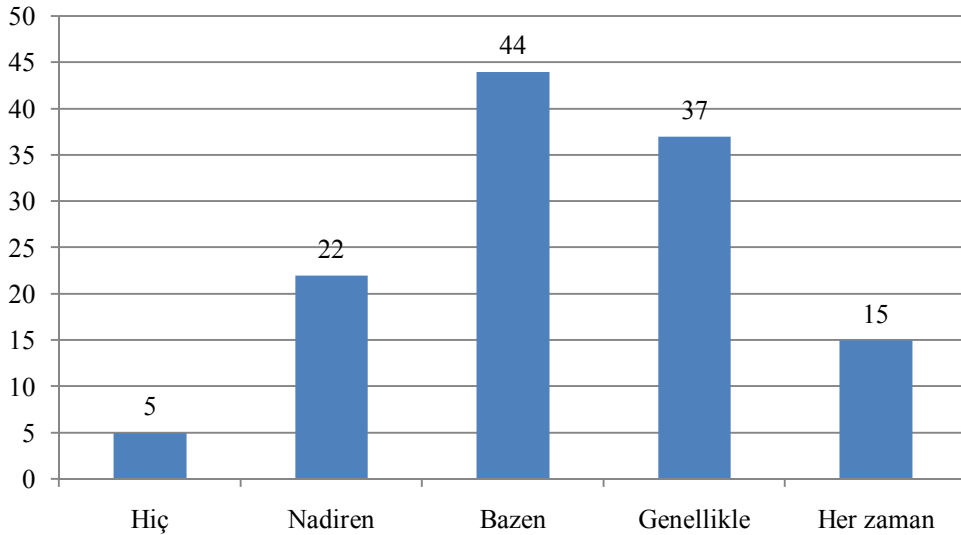
Hiç olanların 1'i (%100,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 0'ı (%0,0) Branş . Nadiren olanların 5'i (%45,5) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%9,1) Resim, 5'i (%45,5) Branş . Bazen olanların 22'si (%59,5) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%5,4) Resim, 13'ü (%35,1) Branş . Genellikle olanların 15'i (%42,9) Sınıf öğretmenliği, 11'i (%31,4) Resim, 9'u (%25,7) Branş . Her zaman olanların 6'sı (%27,3) Sınıf öğretmenliği, 8'i (%36,4) Resim, 8'i (%36,4) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 9. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenlerinin yıl içerisinde öğrencileri çeşitli resim yarışmalarına yönlendirmekte biraz zorlandıkları görülmektedir.

Tablo 27. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde üç boyutlu çalışmalar yaptırabiliyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	5	4,1
Nadiren	22	17,9
Bazen	44	35,8
Genellikle	37	30,1
Her zaman	15	12,2
Toplam	123	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde üç boyutlu çalışmalar yaptırabiliyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 27'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 5'i (% 4,1) hiç, 22'si (% 17,9) nadiren, 44'ü (% 35,8) bazen, 37'si (% 30,1) genellikle, 15'i (% 12,2) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 15. Örneklem Grubunun Anketin 10.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 28. Örneklem Grubunun Anketin 10. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	1	% 25,0	1	% 25,0	2	% 50,0	0,000
Nadiren	16	% 84,2	0	% 0,0	3	% 15,8	
B_10 Bazen	18	% 46,2	4	% 10,3	17	% 43,6	
Genellikle	11	% 36,7	7	% 23,3	12	% 40,0	
Her zaman	3	% 21,4	10	% 71,4	1	% 7,1	

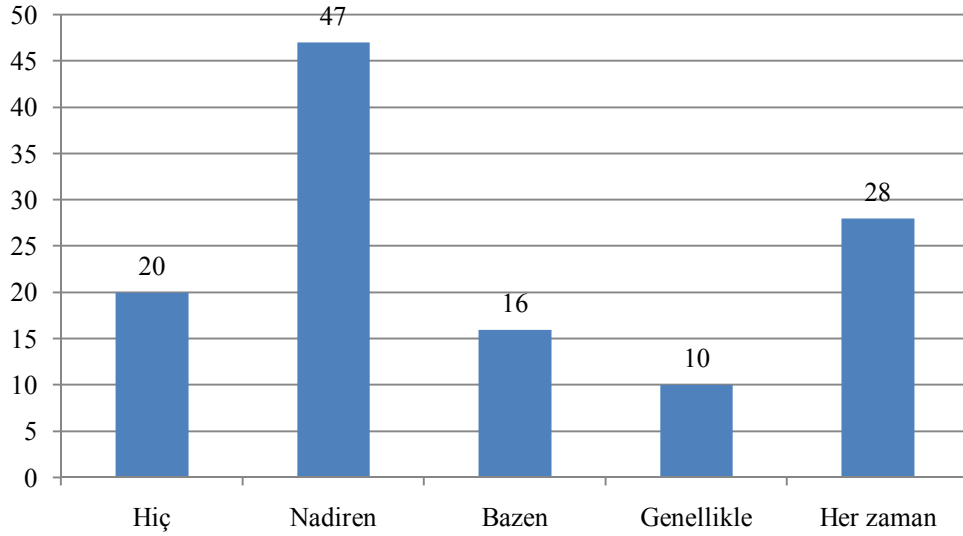
Hiç olanların 1'i (%25,0) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%25,0) Resim, 2'si (%50,0) Branş . Nadiren olanların 16'sı (%84,2) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 3'ü (%15,8) Branş . Bazen olanların 18'i (%46,2) Sınıf öğretmenliği, 4'ü (%10,3) Resim, 17'si (%43,6) Branş . Genellikle olanların 11'i (%36,7) Sınıf öğretmenliği, 7'si (%23,3) Resim, 12'si (%40,0) Branş. Her zaman olanların 3'ü (%21,4) Sınıf öğretmenliği, 10'u (%71,4) Resim, 1'i (%7,1) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 10. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenleri yıl içerisinde öğrencilere üç boyutlu çalışmalar yaptırmada zorlandıkları görülmüştür. Öğrencilerin küçük el kaslarının gelişiminde ve üç boyut algılarının gelişiminde çok önemli olan bu çalışmaların muhakkak yaptırılması gereklidir.

Tablo 29. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi ders saatinin yeterli olduğunu düşünmüyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	20	16,5
Nadiren	47	38,8
Bazen	16	13,2
Genellikle	10	8,3
Her zaman	28	23,1
Toplam	121	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi ders saatinin yeterli olduğunu düşünmüyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 29'da incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 20'si (% 16,5) hiç, 47'si (% 38,8) nadiren, 16'sı (% 13,2) bazen, 10'u (% 8,3) genellikle, 28'i (% 23,1) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 16. Örneklem Grubunun Anketin 11.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 30. Örneklem Grubunun Anketin 11. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	9	% 50,0	1	% 5,6	8	% 44,4	0,001
Nadiren	22	% 50,0	5	% 11,4	17	% 38,6	
B_11 Bazen	4	% 40,0	1	% 10,0	5	% 50,0	
Genellikle	3	% 33,3	2	% 22,2	4	% 44,4	
Her zaman	10	% 41,7	13	% 54,2	1	% 4,2	

Hiç olanların 9'u (%50,0) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%5,6) Resim, 8'i (%44,4) Branş . Nadiren olanların 22'si (%50,0) Sınıf öğretmenliği, 5'i (%11,4) Resim, 17'si (%38,6) Branş . Bazen olanların 4'ü (%40,0) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%10,0) Resim, 5'i (%50,0) Branş . Genellikle olanların 3'ü (%33,3) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%22,2)

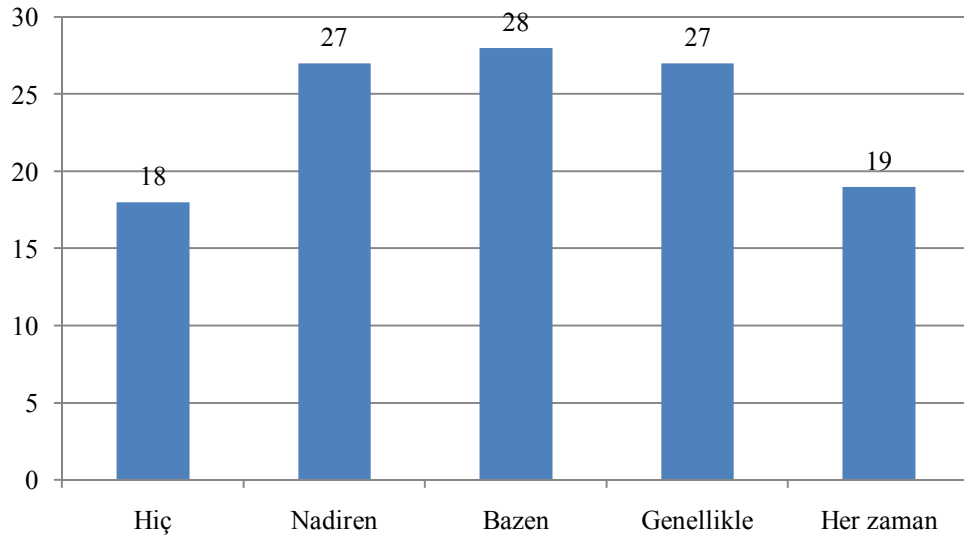
Resim, 4'ü (%44,4) Branş . Her zaman olanların 10'u (%41,7) Sınıf öğretmenliği, 13'ü (%54,2) Resim, 1'i (%4,2) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 11. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenleri Görsel Sanatlar Eğitimi ders saatinin yeterli olduğunu düşünmektedirler.

Tablo 31. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersine yönelik idari destek alabiliyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	18	15,1
Nadiren	27	22,7
Bazen	28	23,5
Genellikle	27	22,7
Her zaman	19	16,0
Toplam	119	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersine yönelik idari destek alabiliyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 31'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 18'i (% 15,1) hiç, 27'si (% 22,7) nadiren, 28'i (% 23,5) bazen, 27'si (% 22,7) genellikle, 19'u (% 16,0) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 17. Örneklem Grubunun Anketin 12.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 32. Örneklem Grubunun Anketin 12. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	13	% 81,3	0	% 0,0	3	% 18,8	0,001
Nadiren	10	% 45,5	2	% 9,1	10	% 45,5	
B_12 Bazen	10	% 43,5	4	% 17,4	9	% 39,1	
Genellikle	12	% 48,0	6	% 24,0	7	% 28,0	
Her zaman	3	% 17,6	10	% 58,8	4	% 23,5	

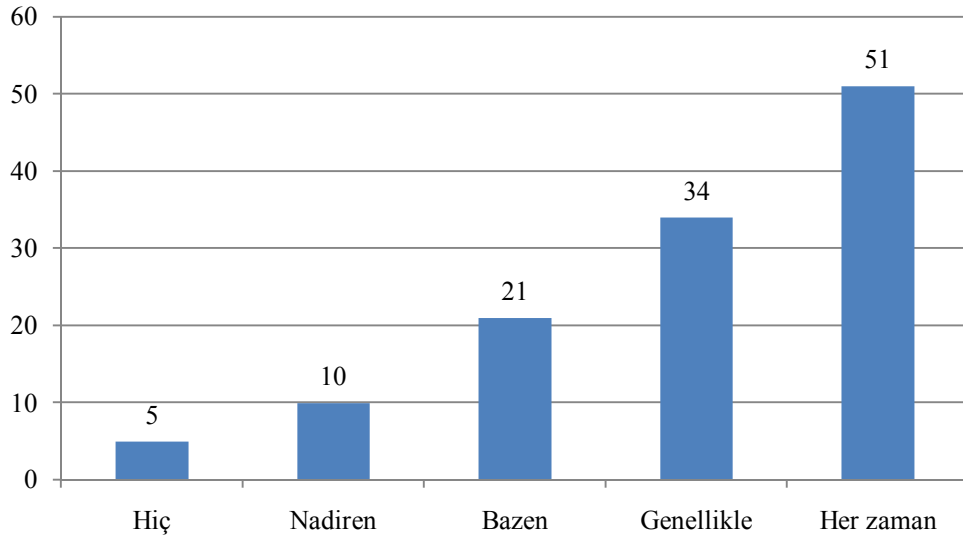
Hiç olanların 13'ü (%81,3) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 3'ü (%18,8) Branş . Nadiren olanların 10'u (%45,5) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%9,1) Resim, 10'u (%45,5) Branş . Bazen olanların 10'u (%43,5) Sınıf öğretmenliği, 4'ü (%17,4) Resim, 9'u (%39,1) Branş . Genellikle olanların 12'si (%48,0) Sınıf öğretmenliği, 6'sı (%24,0) Resim, 7'si (%28,0) Branş . Her zaman olanların 3'ü (%17,6) Sınıf öğretmenliği, 10'u (%58,8) Resim, 4'ü (%23,5) Branş olarak cevaplandırmıştır.

Örneklem grubunun 12. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenlerinin yıl içerisinde idari destek almada zorlandıkları görülmüştür. Tüm öğretmenlerin ellerinden geldikçe şartları zorlayıp dersin ihtiyaçları için gerekeni yapmaları gereklidir.

Tablo 33. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde sınıfların kalabalık olmasının dersin verimini azalttığını düşünüyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	5	4,1
Nadiren	10	8,3
Bazen	21	17,4
Genellikle	34	28,1
Her zaman	51	42,1
Toplam	121	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde sınıfların kalabalık olmasının dersin verimini azalttığını düşünüyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 33'te incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 5'i (% 4,1) hiç, 10'u (% 8,3) nadiren, 21'i (% 17,4) bazen, 34'ü (% 28,1) genellikle, 51'i (% 42,1) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 18. Örneklem Grubunun Anketin 13.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 34. Örneklem Grubunun Anketin 13. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	4	% 80,0	0	% 0,0	1	% 20,0	0,102
Nadiren	1	% 12,5	1	% 12,5	6	% 75,0	
B_13 Bazen	9	% 47,4	5	% 26,3	5	% 26,3	
Genellikle	16	% 50,0	4	% 12,5	12	% 37,5	
Her zaman	19	% 46,3	12	% 29,3	10	% 24,4	

Hiç olanların 4'ü (%80,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 1'i (%20,0) Branş . Nadiren olanların 1'i (%12,5) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%12,5) Resim, 6'sı (%75,0) Branş . Bazen olanların 9'u (%47,4) Sınıf öğretmenliği, 5'i (%26,3) Resim, 5'i (%26,3) Branş . Genellikle olanların 16'sı (%50,0) Sınıf öğretmenliği, 4'ü (%12,5) Resim, 12'si (%37,5) Branş . Her zaman olanların 19'u (%46,3) Sınıf öğretmenliği, 12'si (%29,3) Resim, 10'u (%24,4) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

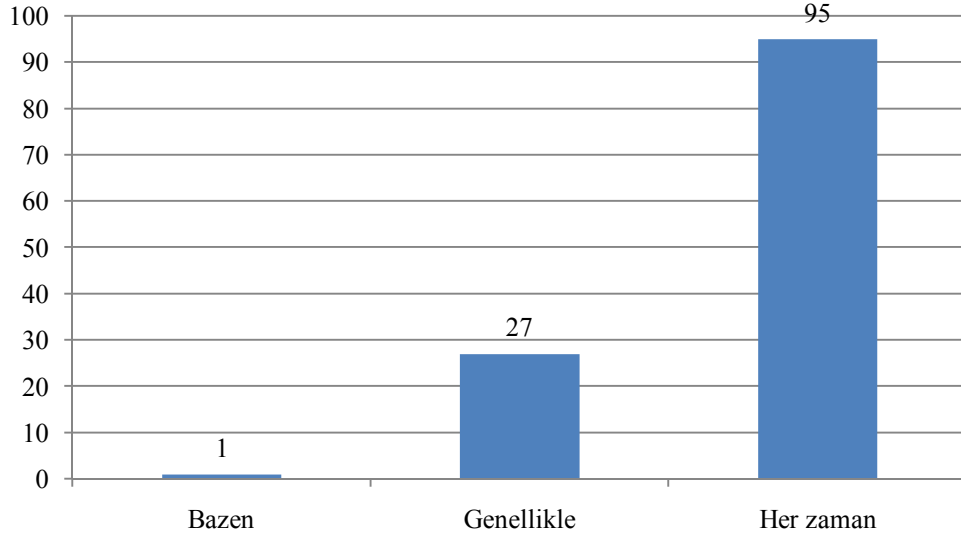
Örneklem grubunun 13. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenleri sınıfların kalabalık olmasının dersin verimini azalttığını düşünmektedirler. Ders esnasında tüm öğrencilere ulaşabilmek için hem ders saatinin uzun olması hemde sınıf mevcudunun az olması dersin verimliliği açısından önemlidir.

Tablo 35. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin sanat duygusunu ve heyecanını geliştirip, öğrencilerin yaratıcılığına olumlu yönde etki ettiğini düşünüyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Bazen	1	0,8
Genellikle	27	22,0
Her zaman	95	77,2
Toplam	123	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin sanat*

duygusunu ve heyecanını geliştirip, öğrencilerin yaratıcılığına olumlu yönde etki ettiğini düşünüyorum." maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 35'te incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 1'i (% 0,8) bazen, 27'si (% 22,0) genellikle, 95'i (% 77,2) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 19. Örneklem Grubunun Anketin 14.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 36. Örneklem Grubunun Anketin 14. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Bazen	0	% 0,0	0	% 0,0	1	% 100,0	0,528
B_14 Genellikle	12	% 52,2	3	% 13,0	8	% 34,8	
Her zaman	37	% 45,1	19	% 23,2	26	% 31,7	

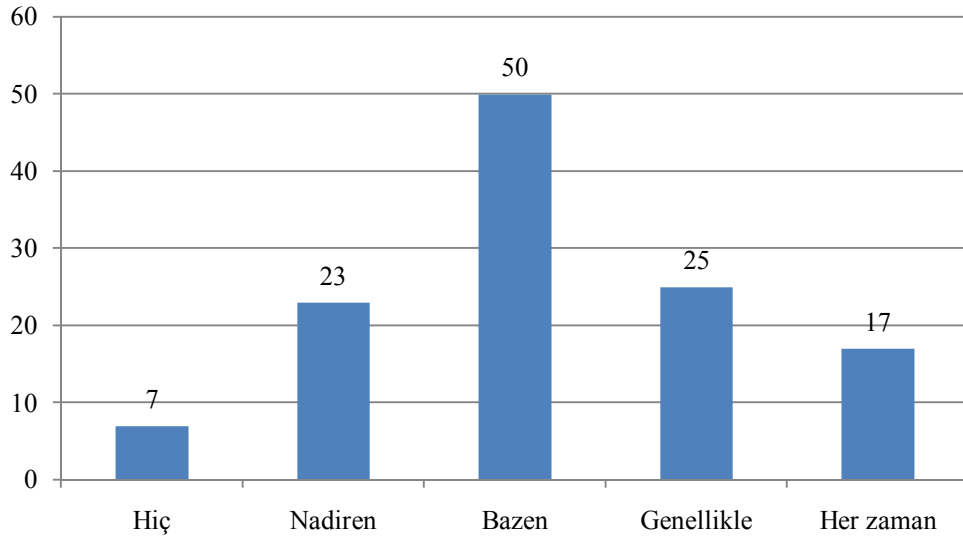
Bazen olanların 0'ı (%0,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 1'i (%100,0) Branş . Genellikle olanların 12'si (%52,2) Sınıf öğretmenliği, 3'ü (%13,0) Resim, 8'i (%34,8) Branş. Her zaman olanların 37'si (%45,1) Sınıf öğretmenliği, 19'u (%23,2) Resim, 26'sı (%31,7) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 14. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenleri Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin sanat duygusunu ve heyecanını geliştirip, öğrencilerin yaratıcılığına olumlu yönde etki ettiğini düşünmektedirler.

Tablo 37. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde değişik materyallerle konu üretebilmede güçlük çekmiyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	7	5,7
Nadiren	23	18,9
Bazen	50	41,0
Genellikle	25	20,5
Her zaman	17	13,9
Toplam	122	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde değişik materyallerle konu üretebilmede güçlük çekmiyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 37'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 7'si (% 5,7) hiç, 23'ü (% 18,9) nadiren, 50'si (% 41,0) bazen, 25'i (% 20,5) genellikle, 17'si (% 13,9) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 20. Örneklem Grubunun Anketin 15.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 38. Örneklem Grubunun Anketin 15. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	5	% 71,4	0	% 0,0	2	% 28,6	0,074
Nadiren	10	% 47,6	2	% 9,5	9	% 42,9	
B_15 Bazen	22	% 53,7	7	% 17,1	12	% 29,3	
Genellikle	8	% 38,1	5	% 23,8	8	% 38,1	
Her zaman	4	% 25,0	8	% 50,0	4	% 25,0	

Hiç olanların 5'i (%71,4) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 2'si (%28,6) Branş . Nadiren olanların 10'u (%47,6) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%9,5) Resim, 9'u (%42,9) Branş . Bazen olanların 22'si (%53,7) Sınıf öğretmenliği, 7'si (%17,1) Resim, 12'si (%29,3) Branş . Genellikle olanların 8'i (%38,1) Sınıf öğretmenliği, 5'i (%23,8) Resim, 8'i (%38,1) Branş . Her zaman olanların 4'ü (%25,0) Sınıf öğretmenliği, 8'i (%50,0) Resim, 4'ü (%25,0) Branş olarak cevaplandırmışlardır.

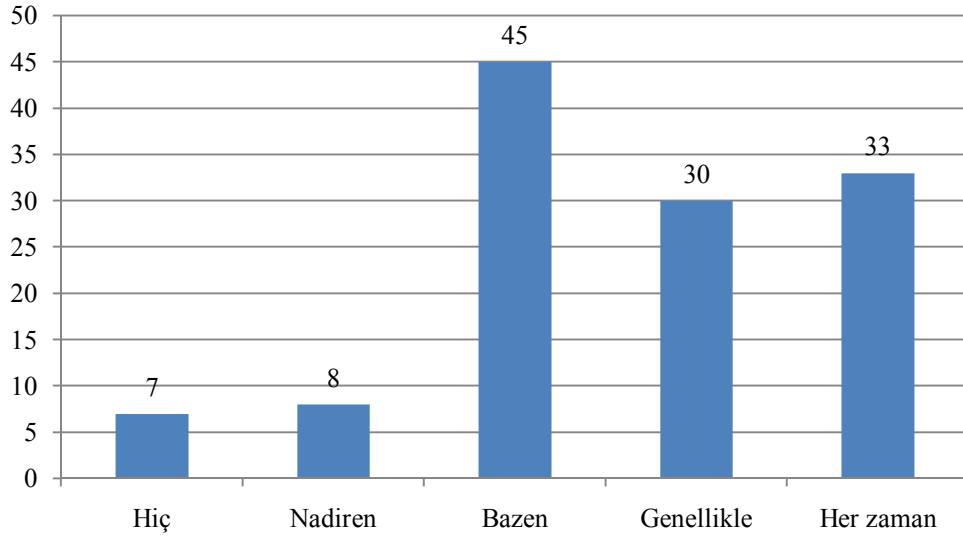
Örneklem grubunun 15. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenleriGörsel Sanatlar Eğitimi dersinde değişik materyallerle konu üretebilmede güçlük çektikleri görülmüştür. Öğretmenlerimizin öğretim programı dışında çeşitli yayınları takip ederek bu konudaki eksikliklerini giderebilmelidirler.

Tablo 39. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde işlenen konuya uygun materyali (resim kağıdı, pastel boya, sulu boya, seramik kili...) sağlamada güçlük çekmiyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	7	5,7
Nadiren	8	6,5
Bazen	45	36,6
Genellikle	30	24,4
Her zaman	33	26,8
Toplam	123	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde işlenen konuya*

uygun materyali (resim kağıdı, pastel boya, sulu boya, seramik kili...) sağlamada güçlük çekmiyorum." maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 39'da incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 7'si (% 5,7) hiç, 8'i (% 6,5) nadiren, 45'i (% 36,6) bazen, 30'u (% 24,4) genellikle, 33'ü (% 26,8) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 21. Örneklem Grubunun Anketin 16.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 40. Örneklem Grubunun Anketin 16. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	2	% 28,6	2	% 28,6	3	% 42,9	0,026
Nadiren	5	% 71,4	0	% 0,0	2	% 28,6	
Bazen	17	% 44,7	6	% 15,8	15	% 39,5	
Genellikle	14	% 51,9	2	% 7,4	11	% 40,7	
Her zaman	11	% 40,7	12	% 44,4	4	% 14,8	

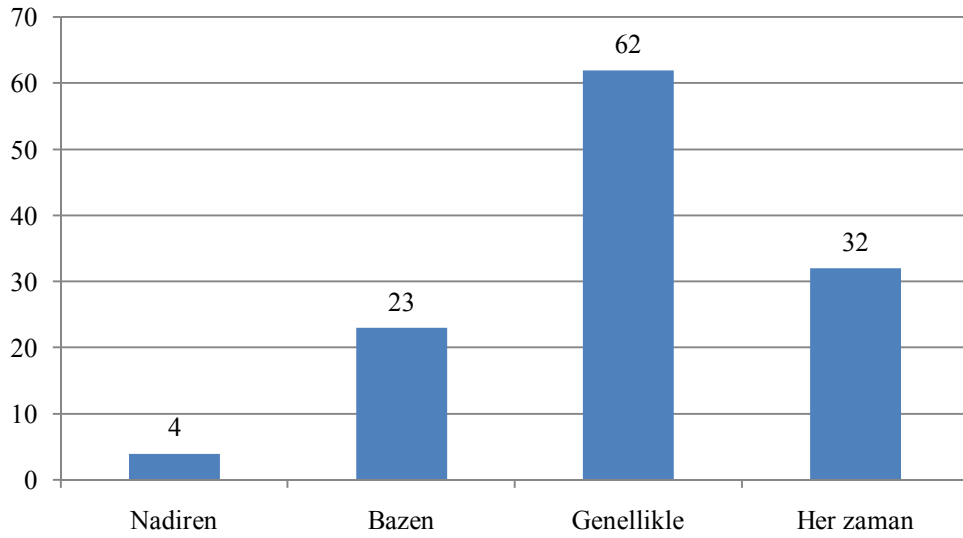
Hiç olanların 2'si (%28,6) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%28,6) Resim, 3'ü (%42,9) Branş. Nadiren olanların 5'i (%71,4) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 2'si (%28,6) Branş . Bazen olanların 17'si (%44,7) Sınıf öğretmenliği, 6'sı (%15,8) Resim, 15'i (%39,5) Branş . Genellikle olanların 14'ü (%51,9) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%7,4) Resim, 11'i (%40,7) Branş . Her zaman olanların 11'i (%40,7) Sınıf öğretmenliği, 12'si (%44,4) Resim, 4'ü (%14,8) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 16. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde işlenen konuya uygun materyali (resim kağıdı, pastel boya, sulu boya, seramik kili...) sağlamada güçlük çektikleri görülmüştür.

Tablo 41. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinden önce konu ile ilgili hazırlıkta bulunabiliyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Nadiren	4	3,3
Bazen	23	19,0
Genellikle	62	51,2
Her zaman	32	26,4
Toplam	121	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinden önce konu ile ilgili hazırlıkta bulunabiliyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 41'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 4'ü (% 3,3) nadiren, 23'ü (% 19,0) bazen, 62'si (% 51,2) genellikle, 32'si (% 26,4) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 22. Örneklem Grubunun Anketin 17.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 42. Örneklem Grubunun Anketin 17. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

		Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
		N	%	N	%	N	%	
B_17	Nadiren	3	% 100,0	0	% 0,0	0	% 0,0	0,090
	Bazen	9	% 47,4	2	% 10,5	8	% 42,1	
	Genellikle	25	% 44,6	10	% 17,9	21	% 37,5	
	Her zaman	11	% 42,3	10	% 38,5	5	% 19,2	

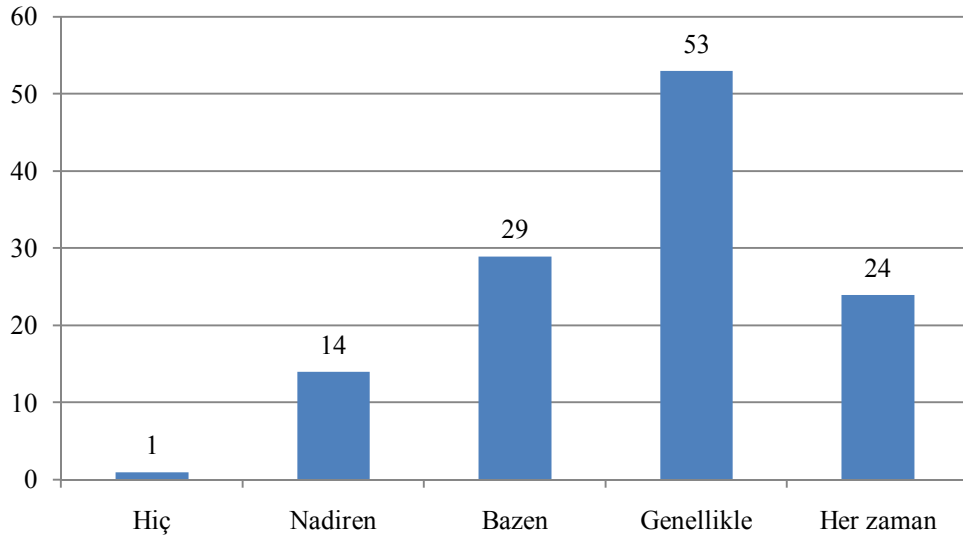
Nadiren olanların 3'ü (%100,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 0'ı (%0,0) Branş . Bazen olanların 9'u (%47,4) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%10,5) Resim, 8'i (%42,1) Branş . Genellikle olanların 25'i (%44,6) Sınıf öğretmenliği, 10'u (%17,9) Resim, 21'i (%37,5) Branş. Her zaman olanların 11'i (%42,3) Sınıf öğretmenliği, 10'u (%38,5) Resim, 5'i (%19,2) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 17. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Eğitimi dersinden önce konu ile ilgili hazırlık yaparak derse hazırlıklı girdikleri görülmektedir. Bunun dersin verimi açısından çok önemli bir başlangıç olduğunu unutmamak gerekir.

Tablo 43. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde konuyla ilgili teorik anlatımlara yer verebiliyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	1	0,8
Nadiren	14	11,6
Bazen	29	24,0
Genellikle	53	43,8
Her zaman	24	19,8
Toplam	121	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde konuyla ilgili teorik anlatımlara yer verebiliyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 43'te incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 1'i (% 0,8) hiç, 14'ü (% 11,6) nadiren, 29'u (% 24,0) bazen, 53'ü (% 43,8) genellikle, 24'ü (% 19,8) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 23. Örneklem Grubunun Anketin 18.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 44. Örneklem Grubunun Anketin 18. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	1	% 100,0	0	% 0,0	0	% 0,0	0,108
Nadiren	5	% 50,0	0	% 0,0	5	% 50,0	
B_18 Bazen	13	% 54,2	4	% 16,7	7	% 29,2	
Genellikle	23	% 48,9	8	% 17,0	16	% 34,0	
Her zaman	7	% 31,8	10	% 45,5	5	% 22,7	

Hiç olanların 1'i (%100,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 0'ı (%0,0) Branş . Nadiren olanların 5'i (%50,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 5'i (%50,0) Branş . Bazen olanların 13'ü (%54,2) Sınıf öğretmenliği, 4'ü (%16,7) Resim, 7'si (%29,2) Branş . Genellikle olanların 23'ü (%48,9) Sınıf öğretmenliği, 8'i (%17,0) Resim, 16'sı (%34,0) Branş. Her zaman olanların 7'si (%31,8) Sınıf öğretmenliği, 10'u (%45,5) Resim, 5'i (%22,7) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

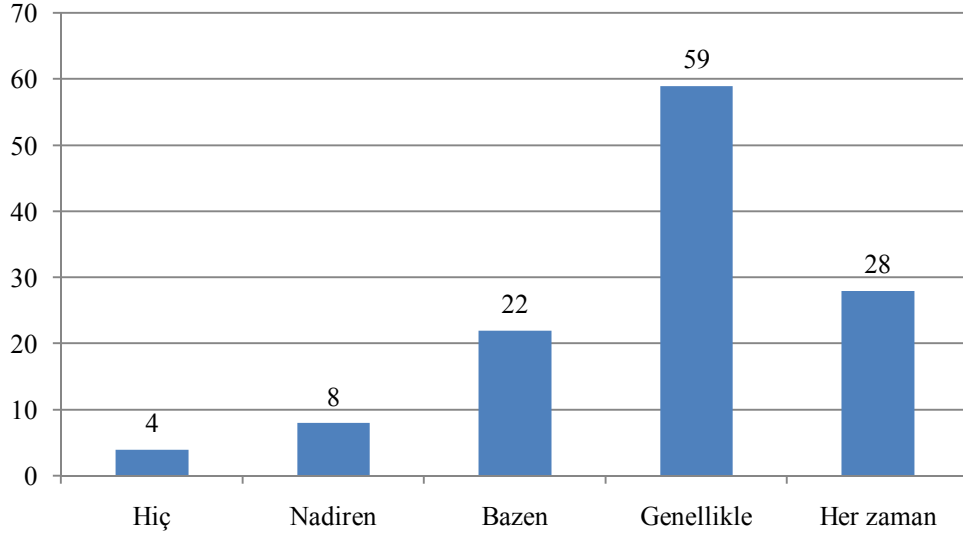
Örneklem grubunun 18. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde konu ile ilgili teorik anlatımlara genelde yer verdikleri görülmektedir. Gerekli olduğu durumlarda teorik anlatımlarla ders desteklenmeli görsel materyallerle anlatım güçlendirilmelidir.

Tablo 45. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde konuyla ilgili görsel kaynaklardan yararlanabiliyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	4	3,3
Nadiren	8	6,6
Bazen	22	18,2
Genellikle	59	48,8
Her zaman	28	23,1
Toplam	121	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde konuyla ilgili*

görsel kaynaklardan yararlanabiliyorum." maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 45'te incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 4'ü (% 3,3) hiç, 8'i (% 6,6) nadiren, 22'si (% 18,2) bazen, 59'u (% 48,8) genellikle, 28'i (% 23,1) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 24. Örneklem Grubunun Anketin 19.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 46. Örneklem Grubunun Anketin 19. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	4	% 100,0	0	% 0,0	0	% 0,0	0,096
Nadiren	3	% 42,9	1	% 14,3	3	% 42,9	
B_19 Bazen	8	% 47,1	3	% 17,6	6	% 35,3	
Genellikle	27	% 51,9	8	% 15,4	17	% 32,7	
Her zaman	6	% 25,0	10	% 41,7	8	% 33,3	

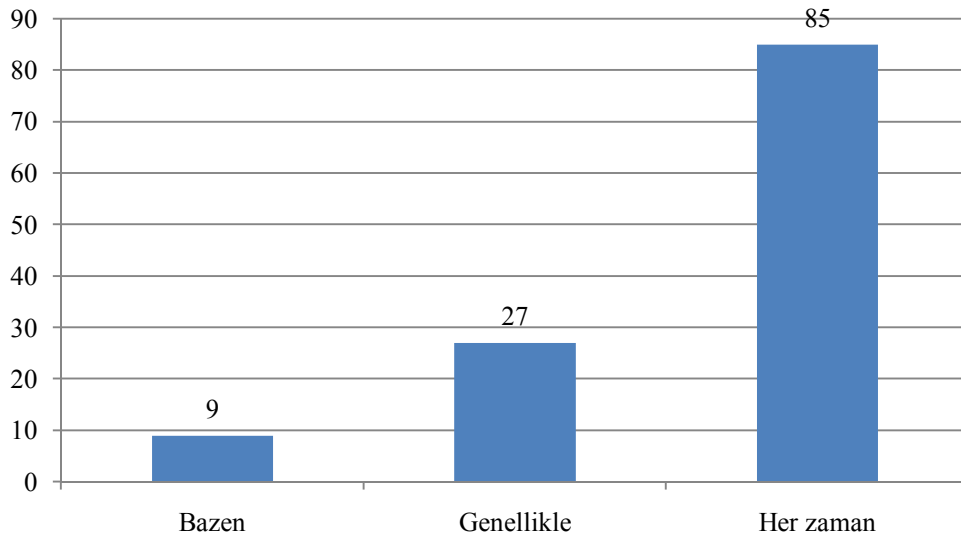
Hiç olanların 4'ü (%100,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 0'ı (%0,0) Branş . Nadiren olanların 3'ü (%42,9) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%14,3) Resim, 3'ü (%42,9) Branş . Bazen olanların 8'i (%47,1) Sınıf öğretmenliği, 3'ü (%17,6) Resim, 6'sı (%35,3) Branş . Genellikle olanların 27'si (%51,9) Sınıf öğretmenliği, 8'i (%15,4) Resim, 17'si (%32,7) Branş . Her zaman olanların 6'sı (%25,0) Sınıf öğretmenliği, 10'u (%41,7) Resim, 8'i (%33,3) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 19. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde konuyla ilgili görsel kaynaklardan genellikle yararlanabildikleri ortaya çıkmıştır.

Tablo 47. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin toplumun sanatsal ve kültürel gelişimine katkıda bulunduğunu düşünüyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Bazen	9	7,4
Genellikle	27	22,3
Her zaman	85	70,2
Toplam	121	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin toplumun sanatsal ve kültürel gelişimine katkıda bulunduğunu düşünüyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 47'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 9'u (% 7,4) bazen, 27'si (% 22,3) genellikle, 85'i (% 70,2) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 25. Örneklem Grubunun Anketin 20.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 48. Örneklem Grubunun Anketin 20. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

		Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
		N	%	N	%	N	%	
	Bazen	4	% 66,7	1	% 16,7	1	% 16,7	0,843
B_20	Genellikle	11	% 45,8	4	% 16,7	9	% 37,5	
	Her zaman	34	% 45,3	16	% 21,3	25	% 33,3	

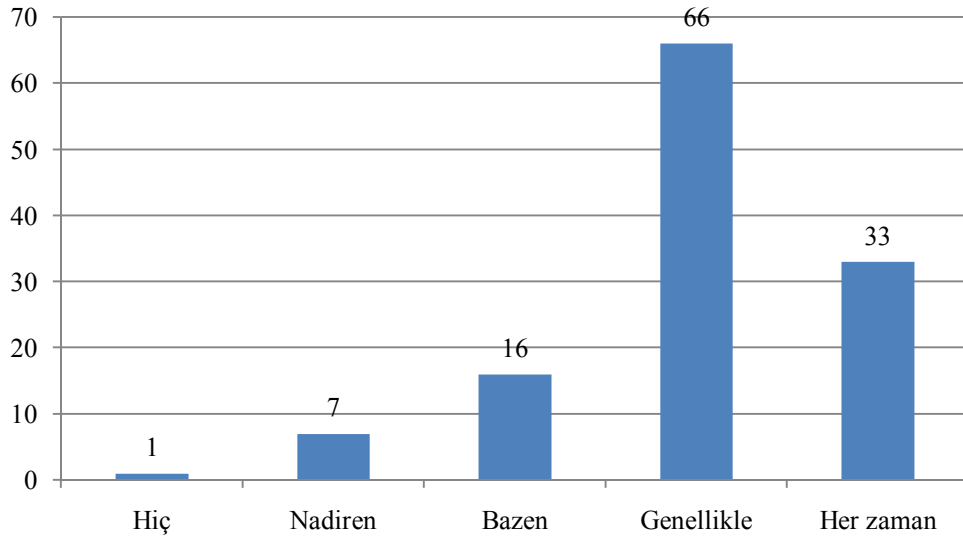
Bazen olanların 4'ü (%66,7) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%16,7) Resim, 1'i (%16,7) Branş . Genellikle olanların 11'i (%45,8) Sınıf öğretmenliği, 4'ü (%16,7) Resim, 9'u (%37,5) Branş. Her zaman olanların 34'ü (%45,3) Sınıf öğretmenliği, 16'sı (%21,3) Resim, 25'i (%33,3) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 20. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin toplumun sanatsal ve kültürel gelişimine katkıda bulunduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 49. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi etkinliklerinde zamanı verimli kullanabiliyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	1	0,8
Nadiren	7	5,7
Bazen	16	13,0
Genellikle	66	53,7
Her zaman	33	26,8
Toplam	123	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi etkinliklerinde zamanı verimli kullanabiliyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 49'da incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 1'i (% 0,8) hiç, 7'si (% 5,7) nadiren, 16'sı (% 13,0) bazen, 66'sı (% 53,7) genellikle, 33'ü (% 26,8) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 26. Örneklem Grubunun Anketin 21.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 50. Örneklem Grubunun Anketin 21. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	1	% 100,0	0	% 0,0	0	% 0,0	0,980
Nadiren	2	% 50,0	1	% 25,0	1	% 25,0	
B_21 Bazen	7	% 46,7	3	% 20,0	5	% 33,3	
Genellikle	28	% 48,3	11	% 19,0	19	% 32,8	
Her zaman	11	% 39,3	7	% 25,0	10	% 35,7	

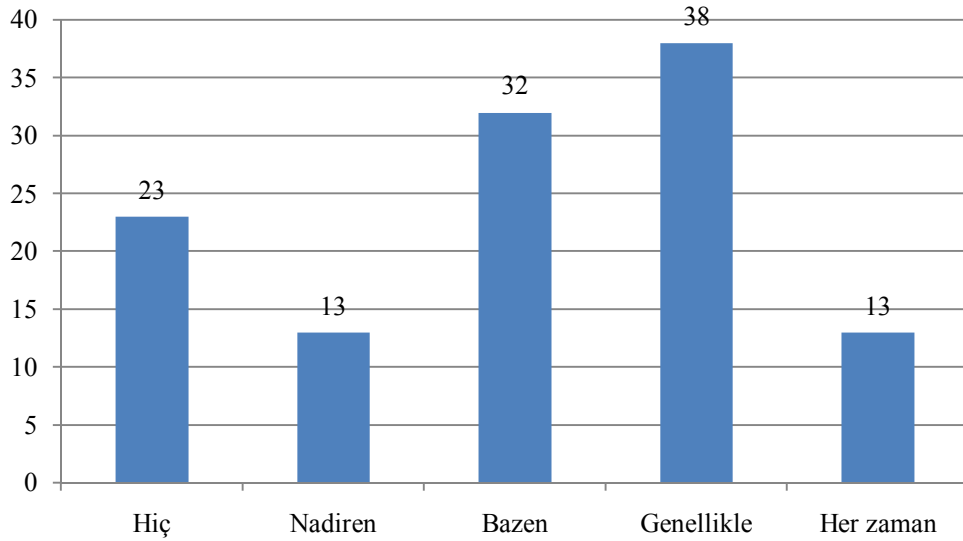
Hiç olanların 1'i (%100,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 0'ı (%0,0) Branş . Nadiren olanların 2'si (%50,0) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%25,0) Resim, 1'i (%25,0) Branş . Bazen olanların 7'si (%46,7) Sınıf öğretmenliği, 3'ü (%20,0) Resim, 5'i (%33,3) Branş . Genellikle olanların 28'i (%48,3) Sınıf öğretmenliği, 11'i (%19,0) Resim, 19'u (%32,8) Branş . Her zaman olanların 11'i (%39,3) Sınıf öğretmenliği, 7'si (%25,0) Resim, 10'u (%35,7) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 21. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Eğitimi etkinliklerinde zamanı verimli kullanabildiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 51. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi konusunda hazırlanan hizmet içi eğitim programlarım verimli buluyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	23	19,3
Nadiren	13	10,9
Bazen	32	26,9
Genellikle	38	31,9
Her zaman	13	10,9
Toplam	119	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi konusunda hazırlanan hizmet içi eğitim programlarım verimli buluyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 51'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 23'ü (% 19,3) hiç, 13'ü (% 10,9) nadiren, 32'si (% 26,9) bazen, 38'i (% 31,9) genellikle, 13'ü (% 10,9) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 27. Örneklem Grubunun Anketin 22.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 52. Örneklem Grubunun Anketin 22. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	9	% 39,1	3	% 13,0	11	% 47,8	0,834
Nadiren	6	% 54,5	3	% 27,3	2	% 18,2	
B_22 Bazen	12	% 44,4	7	% 25,9	8	% 29,6	
Genellikle	15	% 48,4	7	% 22,6	9	% 29,0	
Her zaman	5	% 41,7	3	% 25,0	4	% 33,3	

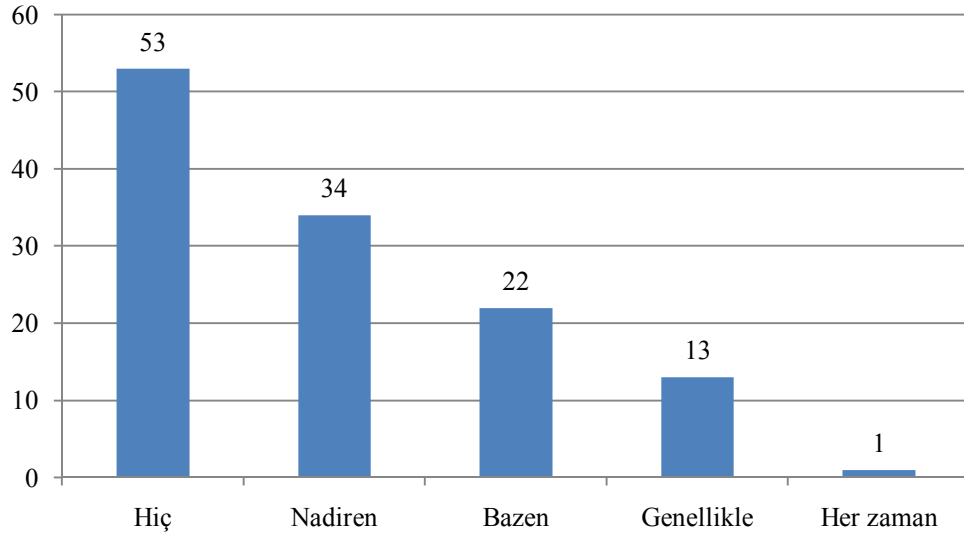
Hiç olanların 9'u (%39,1) Sınıf öğretmenliği, 3'ü (%13,0) Resim, 11'i (%47,8) Branş. Nadiren olanların 6'sı (%54,5) Sınıf öğretmenliği, 3'ü (%27,3) Resim, 2'si (%18,2) Branş . Bazen olanların 12'si (%44,4) Sınıf öğretmenliği, 7'si (%25,9) Resim, 8'i (%29,6) Branş . Genellikle olanların 15'i (%48,4) Sınıf öğretmenliği, 7'si (%22,6) Resim, 9'u (%29,0) Branş . Her zaman olanların 5'i (%41,7) Sınıf öğretmenliği, 3'ü (%25,0) Resim, 4'ü (%33,3) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 22. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Eğitimi konusunda hazırlanan hizmet içi eğitim programlarını çok verimli bulmadıklarını belirtmişlerdir. Hizmet içi eğitim programları öğretmenlerin her anlamda eksikliklerini gidermeleri açısından ve birbirleriyle bilgi alışverişi içerisinde olmaları yönünden çok önemlidir. Programların çok iyi ve verimli olarak hazırlanması gereklidir.

Tablo 53. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi konusunda gerekli sıklıkta hizmet içi eğitim programlarına katılabiliyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	53	43,1
Nadiren	34	27,6
Bazen	22	17,9
Genellikle	13	10,6
Her zaman	1	0,8
Toplam	123	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi konusunda gerekli sıklıkta hizmet içi eğitim programlarına katılabiliyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 53'te incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 53'ü (% 43,1) hiç, 34'ü (% 27,6) nadiren, 22'si (% 17,9) bazen, 13'ü (% 10,6) genellikle, 1'i (% 0,8) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 28. Örneklem Grubunun Anketin 23.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 54. Örneklem Grubunun Anketin 23. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	27	% 61,4	4	% 9,1	13	% 29,5	0,000
Nadiren	12	% 40,0	7	% 23,3	11	% 36,7	
B_23 Bazen	10	% 50,0	2	% 10,0	8	% 40,0	
Genellikle	0	% 0,0	9	% 81,8	2	% 18,2	
Her zaman	0	% 0,0	1	% 100,0	0	% 0,0	

Hiç olanların 27'si (%61,4) Sınıf öğretmenliği, 4'ü (%9,1) Resim, 13'ü (%29,5) Branş. Nadiren olanların 12'si (%40,0) Sınıf öğretmenliği, 7'si (%23,3) Resim, 11'i (%36,7) Branş . Bazen olanların 10'u (%50,0) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%10,0) Resim, 8'i (%40,0) Branş . Genellikle olanların 0'ı (%0,0) Sınıf öğretmenliği, 9'u

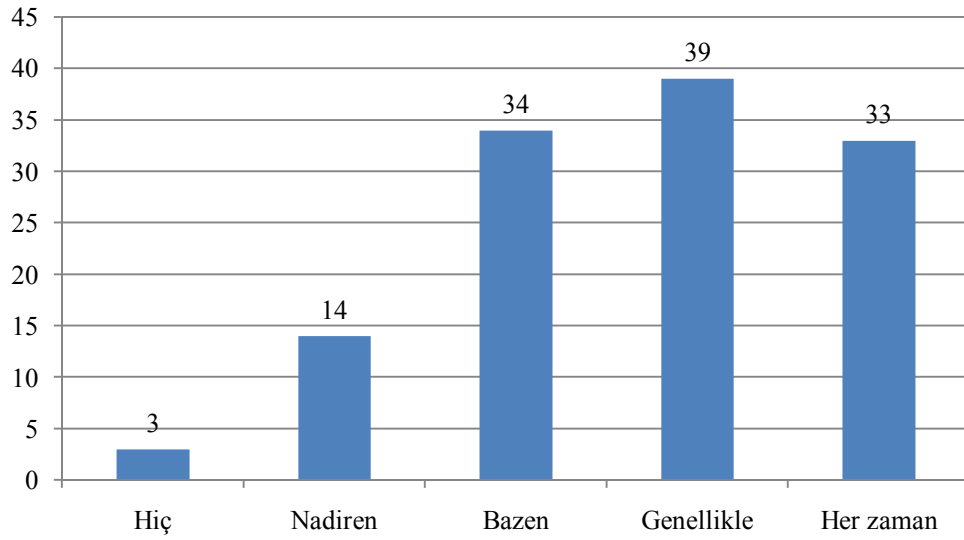
(%81,8) Resim, 2'si (%18,2) Branş . Her zaman olanların 0'ı (%0,0) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%100,0) Resim, 0'ı (%0,0) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 23. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Eğitimi konusunda gerekli sıklıkta hizmet içi eğitim programlarına katılamadıklarını belirtmişlerdir. Hizmet içi eğitim programları öğretmenlerin her anlamda eksikliklerini gidermeleri açısından ve birbirleriyle bilgi alışverişi içerisinde olmaları yönünden çok önemlidir.

Tablo 55. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde çocukların gelişimini değerlendirmede güçlük çekmiyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	3	2,4
Nadiren	14	11,4
Bazen	34	27,6
Genellikle	39	31,7
Her zaman	33	26,8
Toplam	123	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde çocukların gelişimini değerlendirmede güçlük çekmiyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 55'te incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 3'ü (% 2,4) hiç, 14'ü (% 11,4) nadiren, 34'ü (% 27,6) bazen, 39'u (% 31,7) genellikle, 33'ü (% 26,8) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 29. Örneklem Grubunun Anketin 24.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 56. Örneklem Grubunun Anketin 24. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	1	% 50,0	0	% 0,0	1	% 50,0	0,600
Nadiren	4	% 40,0	2	% 20,0	4	% 40,0	
B_24 Bazen	17	% 58,6	3	% 10,3	9	% 31,0	
Genellikle	15	% 46,9	7	% 21,9	10	% 31,3	
Her zaman	12	% 36,4	11	% 33,3	10	% 30,3	

Hiç olanların 1'i (%50,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 1'i (%50,0) Branş . Nadiren olanların 4'ü (%40,0) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%20,0) Resim, 4'ü (%40,0) Branş . Bazen olanların 17'si (%58,6) Sınıf öğretmenliği, 3'ü (%10,3) Resim, 9'u (%31,0) Branş . Genellikle olanların 15'i (%46,9) Sınıf öğretmenliği, 7'si (%21,9) Resim, 10'u (%31,3) Branş. Her zaman olanların 12'si (%36,4) Sınıf öğretmenliği, 11'i (%33,3) Resim, 10'u (%30,3) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

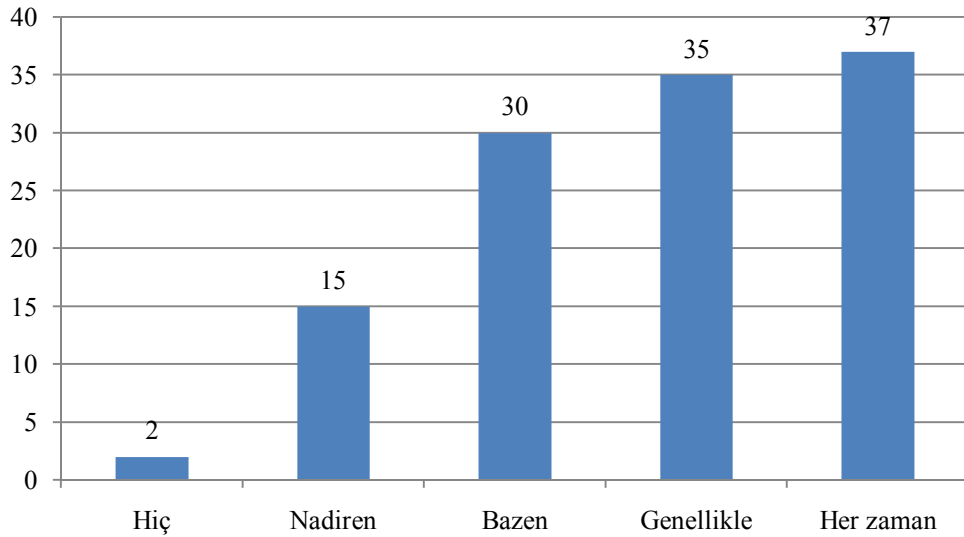
Örneklem grubunun 24. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde çocukların gelişimini değerlendirmede güçlük çektikleri görülmüştür. Tüm öğretmen grubunun

öğrencilerin kişisel gelişimlerini ve özelliklerini iyi gözlemlemeleri ve eğitimleri sırasında gerekli bilgi birikimini edinmeleri gereklidir.

Tablo 57. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersi etkinliklerini değerlendirmede güçlük çekmiyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	2	1,7
Nadiren	15	12,6
Bazen	30	25,2
Genellikle	35	29,4
Her zaman	37	31,1
Toplam	119	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersi etkinliklerini değerlendirmede güçlük çekmiyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 57'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 2'si (% 1,7) hiç, 15'i (% 12,6) nadiren, 30'u (% 25,2) bazen, 35'i (% 29,4) genellikle, 37'si (% 31,1) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 30. Örneklem Grubunun Anketin 25.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 58. Örneklem Grubunun Anketin 25. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	0	% 0,0	2	% 100,0	0	% 0,0	0,042
Nadiren	7	% 70,0	0	% 0,0	3	% 30,0	
B_25 Bazen	14	% 50,0	4	% 14,3	10	% 35,7	
Genellikle	11	% 44,0	4	% 16,0	10	% 40,0	
Her zaman	15	% 40,5	13	% 35,1	9	% 24,3	

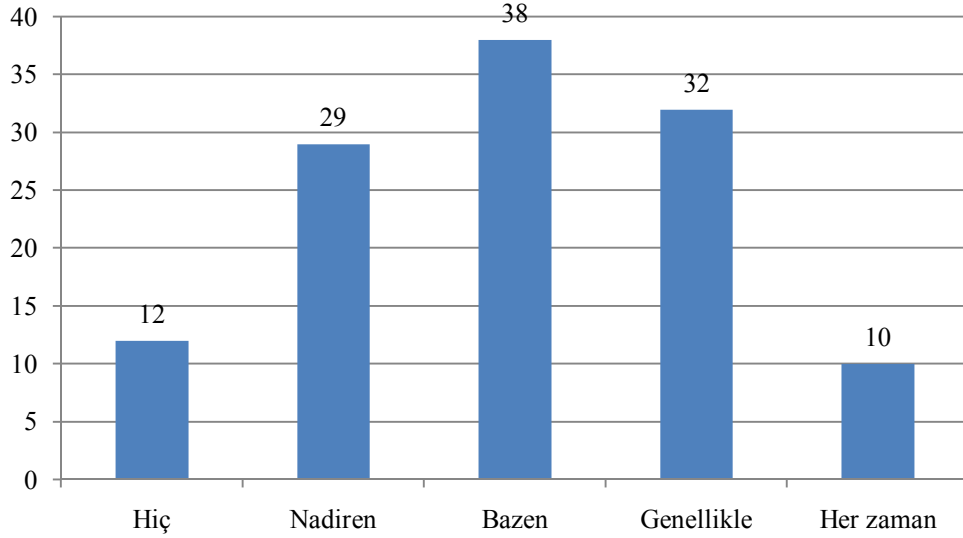
Hiç olanların 0'ı (%0,0) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%100,0) Resim, 0'ı (%0,0) Branş . Nadiren olanların 7'si (%70,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 3'ü (%30,0) Branş . Bazen olanların 14'ü (%50,0) Sınıf öğretmenliği, 4'ü (%14,3) Resim, 10'u (%35,7) Branş . Genellikle olanların 11'i (%44,0) Sınıf öğretmenliği, 4'ü (%16,0) Resim, 10'u (%40,0) Branş. Her zaman olanların 15'i (%40,5) Sınıf öğretmenliği, 13'ü (%35,1) Resim, 9'u (%24,3) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 25. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Eğitimi dersi etkinliklerini değerlendirmede güçlük çektikleri görülmektedir. 24. soruda da olduğu gibi öğrencilerin kişisel gelişimlerini ve özelliklerini iyi gözlemlemeleri zorunludur. Ayrıca her öğrencinin kendi içerisinde değerlendirilmesi gerektiğinde unutulmamalıdır.

Tablo 59. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Yıl içerisinde müzeleri ve açılan sergileri takip edebiliyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	12	9,9
Nadiren	29	24,0
Bazen	38	31,4
Genellikle	32	26,4
Her zaman	10	8,3
Toplam	121	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Yıl içerisinde müzeleri ve açılan sergileri takip edebiliyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 59'da incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 12'si (% 9,9) hiç, 29'u (% 24,0) nadiren, 38'i (% 31,4) bazen, 32'si (% 26,4) genellikle, 10'u (% 8,3) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 31. Örneklem Grubunun Anketin 26.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 60. Örneklem Grubunun Anketin 26. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	6	% 60,0	2	% 20,0	2	% 20,0	0,002
Nadiren	14	% 58,3	2	% 8,3	8	% 33,3	
B_26 Bazen	18	% 56,3	4	% 12,5	10	% 31,3	
Genellikle	10	% 33,3	8	% 26,7	12	% 40,0	
Her zaman	1	% 11,1	7	% 77,8	1	% 11,1	

Hiç olanların 6'sı (%60,0) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%20,0) Resim, 2'si (%20,0) Branş . Nadiren olanların 14'ü (%58,3) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%8,3) Resim, 8'i (%33,3) Branş . Bazen olanların 18'i (%56,3) Sınıf öğretmenliği, 4'ü (%12,5) Resim, 10'u (%31,3) Branş . Genellikle olanların 10'u (%33,3) Sınıf öğretmenliği, 8'i (%26,7)

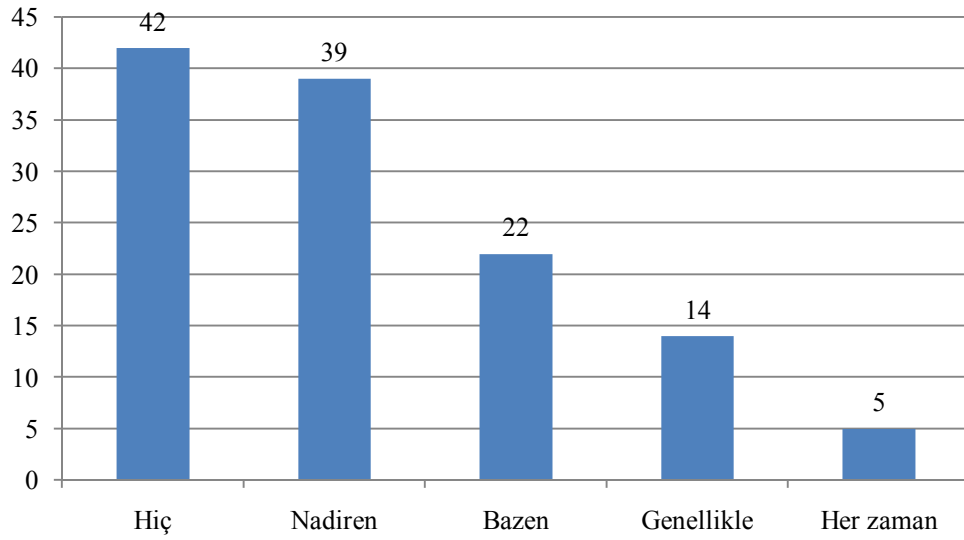
Resim, 12'si (%40,0) Branş. Her zaman olanların 1'i (%11,1) Sınıf öğretmenliği, 7'si (%77,8) Resim, 1'i (%11,1) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 26. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenlerinin yıl içerisinde müzeleri ve açılan sergileri yeterince takip edemedikleri görülmektedir. Toplumun her anlamda gelişimi için sanatsal olayları yakından takip etmek öğretmenlerimizin görevlerinden biri olmalıdır. Bu alanlarda elde edilen bilgilerin öğrencilerle paylaşımında çok önemlidir. Bu tip etkinliklere gidilemede yayın organlarından takip edilerek bilgi paylaşımı yapılmalıdır.

Tablo 61. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerimi resim sergilerine götürebiliyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	42	34,4
Nadiren	39	32,0
Bazen	22	18,0
Genellikle	14	11,5
Her zaman	5	4,1
Toplam	122	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerimi resim sergilerine götürebiliyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 61'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 42'si (% 34,4) hiç, 39'u (% 32,0) nadiren, 22'si (% 18,0) bazen, 14'ü (% 11,5) genellikle, 5'i (% 4,1) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 32. Örneklem Grubunun Anketin 27.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 62. Örneklem Grubunun Anketin 27. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	21	% 65,6	2	% 6,3	9	% 28,1	0,000
Nadiren	18	% 52,9	4	% 11,8	12	% 35,3	
B_27 Bazen	8	% 40,0	4	% 20,0	8	% 40,0	
Genellikle	1	% 7,1	8	% 57,1	5	% 35,7	
Her zaman	0	% 0,0	5	% 100,0	0	% 0,0	

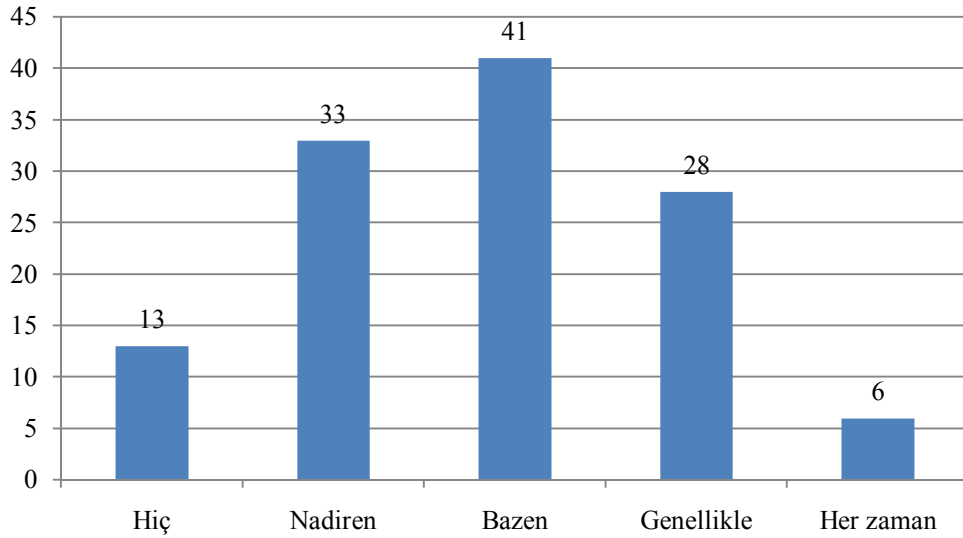
Hiç olanların 21'i (%65,6) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%6,3) Resim, 9'u (%28,1) Branş . Nadiren olanların 18'i (%52,9) Sınıf öğretmenliği, 4'ü (%11,8) Resim, 12'si (%35,3) Branş . Bazen olanların 8'i (%40,0) Sınıf öğretmenliği, 4'ü (%20,0) Resim, 8'i (%40,0) Branş . Genellikle olanların 1'i (%7,1) Sınıf öğretmenliği, 8'i (%57,1) Resim, 5'i (%35,7) Branş . Her zaman olanların 0'ı (%0,0) Sınıf öğretmenliği, 5'i (%100,0) Resim, 0'ı (%0,0) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 27. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenlerinin yıl içerisinde öğrencileri resim sergilerine götüremedikleri görülmektedir.

Tablo 63. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerimi müzelere götürebiliyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	13	10,7
Nadiren	33	27,3
Bazen	41	33,9
Genellikle	28	23,1
Her zaman	6	5,0
Toplam	121	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerimi müzelere götürebiliyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 63'te incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 13'ü (% 10,7) hiç, 33'ü (% 27,3) nadiren, 41'i (% 33,9) bazen, 28'i (% 23,1) genellikle, 6'sı (% 5,0) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 33. Örneklem Grubunun Anketin 28.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 64. Örneklem Grubunun Anketin 28. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	4	% 57,1	2	% 28,6	1	% 14,3	0,000
Nadiren	15	% 53,6	2	% 7,1	11	% 39,3	
B_28 Bazen	22	% 57,9	4	% 10,5	12	% 31,6	
Genellikle	7	% 28,0	9	% 36,0	9	% 36,0	
Her zaman	0	% 0,0	6	% 100,0	0	% 0,0	

Hiç olanların 4'ü (%57,1) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%28,6) Resim, 1'i (%14,3) Branş . Nadiren olanların 15'i (%53,6) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%7,1) Resim, 11'i (%39,3) Branş . Bazen olanların 22'si (%57,9) Sınıf öğretmenliği, 4'ü (%10,5) Resim, 12'si (%31,6) Branş . Genellikle olanların 7'si (%28,0) Sınıf öğretmenliği, 9'u (%36,0) Resim, 9'u (%36,0) Branş . Her zaman olanların 0'ı (%0,0) Sınıf öğretmenliği, 6'sı (%100,0) Resim, 0'ı (%0,0) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

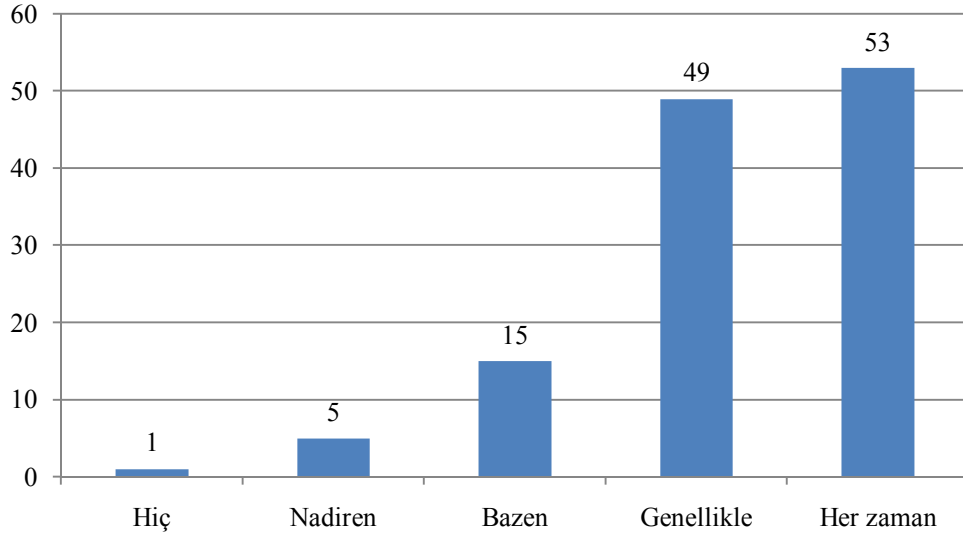
Örneklem grubunun 28. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenlerinin yıl içerisinde öğrencilerini müzelere götüremedikleri görülmektedir.

Tablo 65. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Sanat Eğitiminde yazılı materyallerin, dramanın, sergilerin ve gerçekleştirilen çeşitli etkinliklerin öğrencinin aktif Öğrenme ihtiyacını karşıladığını düşünüyorum*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	1	0,8
Nadiren	5	4,1
Bazen	15	12,2
Genellikle	49	39,8
Her zaman	53	43,1
Toplam	123	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Sanat Eğitiminde yazılı materyallerin, dramanın, sergilerin ve gerçekleştirilen çeşitli etkinliklerin öğrencinin aktif Öğrenme ihtiyacını karşıladığını düşünüyorum*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 65'te

incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 1'i (% 0,8) hiç, 5'i (% 4,1) nadiren, 15'i (% 12,2) bazen, 49'u (% 39,8) genellikle, 53'ü (% 43,1) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 34. Örneklem Grubunun Anketin 29.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 66. Örneklem Grubunun Anketin 29. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	0	% 0,0	0	% 0,0	1	% 100,0	0,121
Nadiren	3	% 75,0	0	% 0,0	1	% 25,0	
B_29 Bazen	8	% 61,5	0	% 0,0	5	% 38,5	
Genellikle	21	% 50,0	7	% 16,7	14	% 33,3	
Her zaman	17	% 37,0	16	% 34,8	13	% 28,3	

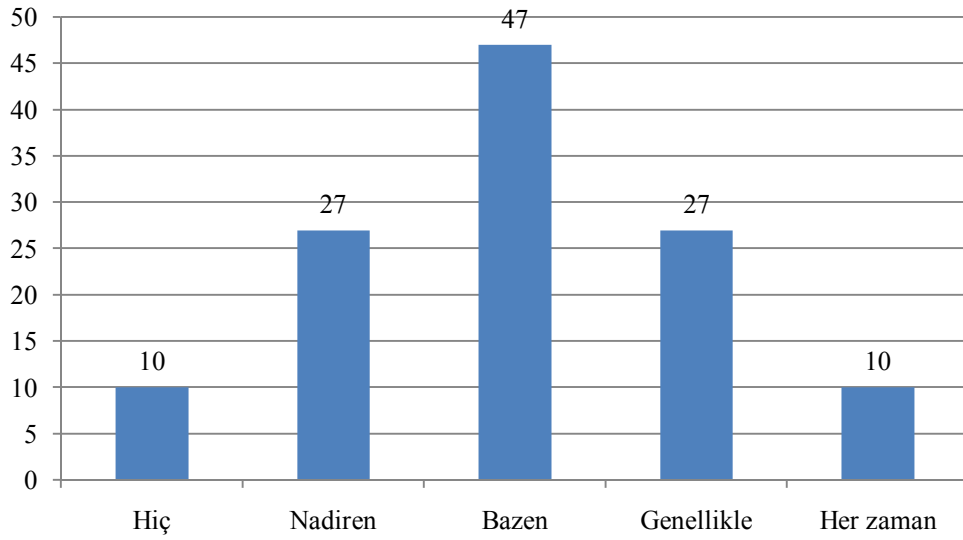
Hiç olanların 0'ı (%0,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 1'i (%100,0) Branş . Nadiren olanların 3'ü (%75,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 1'i (%25,0) Branş . Bazen olanların 8'i (%61,5) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 5'i (%38,5) Branş . Genellikle olanların 21'i (%50,0) Sınıf öğretmenliği, 7'si (%16,7) Resim, 14'ü (%33,3) Branş . Her zaman olanların 17'si (%37,0) Sınıf öğretmenliği, 16'sı (%34,8) Resim, 13'ü (%28,3) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 29. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenleri Sanat Eğitiminde yazılı materyallerin, dramanın, sergilerin ve gerçekleştirilen çeşitli etkinliklerin öğrencinin aktif öğrenme ihtiyacını karşıladığını düşünmektedirler.

Tablo 67. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi ile ilgili yapılan araştırmaları, yayınlanan kitapları, dergileri takip edebiliyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	10	8,3
Nadiren	27	22,3
Bazen	47	38,8
Genellikle	27	22,3
Her zaman	10	8,3
Toplam	121	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi ile ilgili yapılan araştırmaları, yayınlanan kitapları, dergileri takip edebiliyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 67'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 10'u (% 8,3) hiç, 27'si (% 22,3) nadiren, 47'si (% 38,8) bazen, 27'si (% 22,3) genellikle, 10'u (% 8,3) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 35. Örneklem Grubunun Anketin 30.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 68. Örneklem Grubunun Anketin 30. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Hiç	7	% 87,5	0	% 0,0	1	% 12,5	0,000
Nadiren	15	% 75,0	0	% 0,0	5	% 25,0	
B_30 Bazen	18	% 43,9	5	% 12,2	18	% 43,9	
Genellikle	8	% 30,8	11	% 42,3	7	% 26,9	
Her zaman	1	% 10,0	7	% 70,0	2	% 20,0	

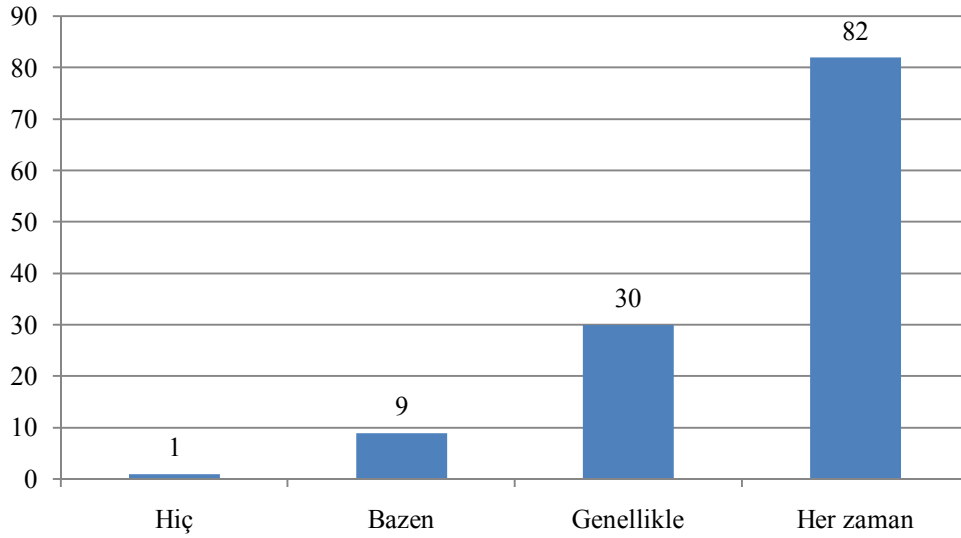
Hiç olanların 7'si (%87,5) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 1'i (%12,5) Branş . Nadiren olanların 15'i (%75,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 5'i (%25,0) Branş . Bazen olanların 18'i (%43,9) Sınıf öğretmenliği, 5'i (%12,2) Resim, 18'i (%43,9) Branş . Genellikle olanların 8'i (%30,8) Sınıf öğretmenliği, 11'i (%42,3) Resim, 7'si (%26,9) Branş . Her zaman olanların 1'i (%10,0) Sınıf öğretmenliği, 7'si (%70,0) Resim, 2'si (%20,0) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 30. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Eğitimi ile ilgili yapılan araştırmaları, yayınlanan kitapları, dergileri takip etmekte zorlandıkları görülmektedir.

Tablo 69. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin öğrenciye özgür bir ortam hissi vererek, kendilerini daha iyi ifade edebilmelerini sağladığını düşünüyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Hiç	1	0,8
Bazen	9	7,4
Genellikle	30	24,6
Her zaman	82	67,2
Toplam	122	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin öğrenciye Özgür bir ortam hissi vererek, kendilerini daha iyi ifade edebilmelerini sağladığını düşünüyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 69'da incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 1'i (% 0,8) hiç, 9'u (% 7,4) bazen, 30'u (% 24,6) genellikle, 82'si (% 67,2) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 36. Örneklem Grubunun Anketin 31.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 70. Örneklem Grubunun Anketin 31. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

		Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
		N	%	N	%	N	%	
B_31	Hiç	1	% 100,0	0	% 0,0	0	% 0,0	0,635
	Bazen	3	% 33,3	1	% 11,1	5	% 55,6	
	Genellikle	11	% 47,8	4	% 17,4	8	% 34,8	
	Her zaman	34	% 46,6	18	% 24,7	21	% 28,8	

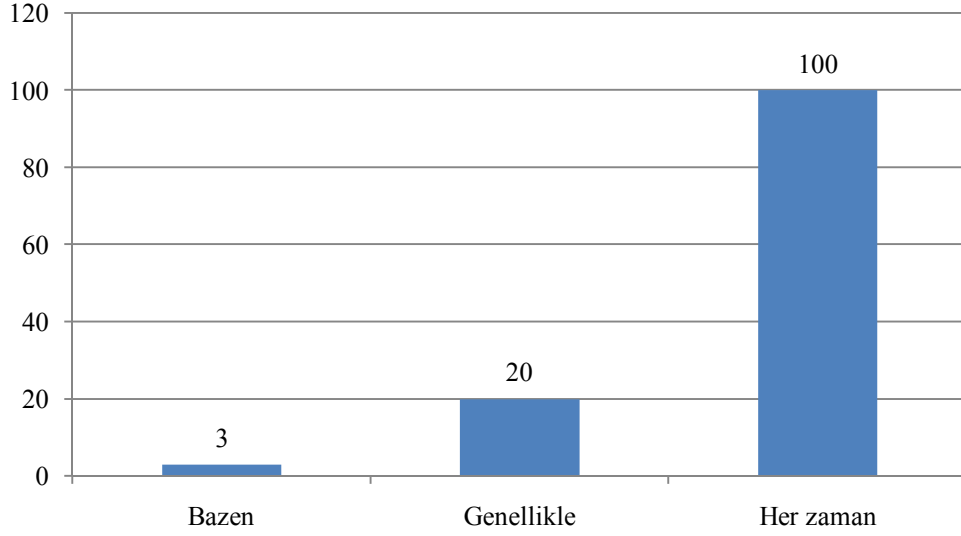
Hiç olanların 1'i (%100,0) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 0'ı (%0,0) Branş . Bazen olanların 3'ü (%33,3) Sınıf öğretmenliği, 1'i (%11,1) Resim, 5'i (%55,6) Branş . Genellikle olanların 11'i (%47,8) Sınıf öğretmenliği, 4'ü (%17,4) Resim, 8'i (%34,8) Branş . Her zaman olanların 34'ü (%46,6) Sınıf öğretmenliği, 18'i (%24,7) Resim, 21'i (%28,8) Branş olarak cevaplandırılmıştır.

Örneklem grubunun 31. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenleri Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin öğrenciye genellikle özgür bir ortam hissi vererek, kendilerini daha iyi ifade edebilmelerini sağladığını düşünmektedirler.

Tablo 71. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketinin "*Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerin yaptıkları eserlerin sergilenmesi gerektiğini düşünüyorum.*" Maddesine Verdiği Cevapların Dağılımı

	Frekans	Yüzde (%)
Bazen	3	2,4
Genellikle	20	16,3
Her zaman	100	81,3
Toplam	123	100,0

Örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi anketinin "*Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerin yaptıkları eserlerin sergilenmesi gerektiğini düşünüyorum.*" maddesine verdiği cevapların dağılımı Tablo 71'de incelenmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin 3'ü (% 2,4) bazen, 20'si (% 16,3) genellikle, 100'ı (% 81,3) her zaman cevabını vermiştir.

Şekil 37. Örneklem Grubunun Anketin 32.sorusuna Verdiği Cevapların Dağılımı

Tablo 72. Örneklem Grubunun Anketin 32. Sorusuna Verdiği Cevapların Branşlara Göre Dağılımı

	Sınıf öğretmenliği		Resim		Branş		p
	N	%	N	%	N	%	
Bazen	2	% 66,7	0	% 0,0	1	% 33,3	0,153
Genellikle	6	% 33,3	2	% 11,1	10	% 55,6	
Her zaman	41	% 48,2	21	% 24,7	23	% 27,1	

Bazen olanların 2'si (%66,7) Sınıf öğretmenliği, 0'ı (%0,0) Resim, 1'i (%33,3) Branş . Genellikle olanların 6'sı (%33,3) Sınıf öğretmenliği, 2'si (%11,1) Resim, 10'u (%55,6) Branş. Her zaman olanların 41'i (%48,2) Sınıf öğretmenliği, 21'i (%24,7) Resim, 23'ü (%27,1) Branş olarak cevap verilmiştir.

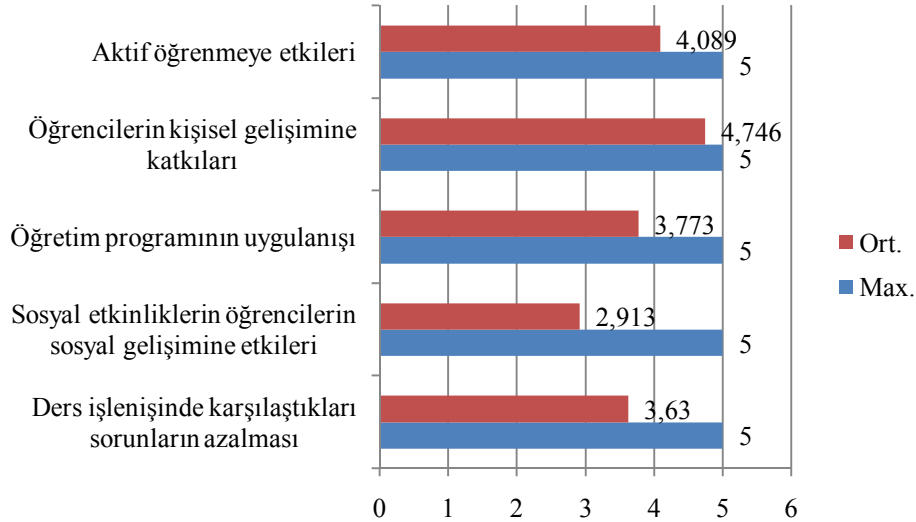
Örneklem grubunun 32. soruya verdiği cevaplar incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ve farklı branşlardan mezun sınıf öğretmenleri ile görsel sanatlar öğretmenleri eğitim-öğretim yılı içerisinde öğrencilerin yaptıkları eserlerin sergilenmesi gerektiğini düşünmektedir. Öğrencilerin motivasyonu için bu tip etkinliklerin çok önemli olduğu unutulmamalıdır.

4.6. ÖRNEKLEM GRUBUNUN GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ DERSİNİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ ALT BOYUTLARININ ORTALAMALARI

Tablo 73. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Ortalamaları

	N	Min.	Max.	Ort.	S.s
Ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması	124	1,400	5,000	3,630	0,790
Sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri	124	1,286	5,000	2,913	0,756
Öğretim programının uygulanışı	123	1,429	5,000	3,773	0,639
Öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları	124	3,250	5,000	4,746	0,365
Aktif öğrenmeye etkileri	124	1,667	5,000	4,089	0,680

Tablo 73'te görüldüğü üzere, araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarının ortalamaları incelendiğinde, öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları puanlarının ortalamasının en yüksek, sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanlarının ortalamasının en düşük olduğu görülmektedir.

Şekil 38. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Ortalamaları

4.7. ÖRNEKLEM GRUBUNUN GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ DERSİNİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ ALT BOYUTLARININ DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERE GÖRE FARKLILAŞMASI

Tablo 74. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşması

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması	Kadın	88	3,668	0,796	0,897	0,371
	Erkek	28	3,512	0,824		
Sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri	Kadın	88	2,945	0,763	0,717	0,475
	Erkek	28	2,825	0,810		
Öğretim programının uygulanışı	Kadın	87	3,820	0,653	1,726	0,087
	Erkek	28	3,577	0,632		
Öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları	Kadın	88	4,798	0,340	2,688	0,011
	Erkek	28	4,563	0,423		
Aktif öğrenmeye etkileri	Kadın	88	4,167	0,637	2,029	0,045
	Erkek	28	3,869	0,787		

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunamamıştır ($t=0,897$; $p=0,371>0,05$).

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunamamıştır ($t=0,717$; $p=0,475>0,05$).

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından öğretim programının uygulanışı puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunamamıştır ($t=1,726$; $p=0,087>0,05$).

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($t=2,69$; $p=0,011<0,05$). Ortalamalar arasındaki farka göre, bayan öğretmenlerin öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları puanları, erkek öğretmenlerin öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından aktif öğrenmeye etkileri puanları ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($t=2,03$; $p=0,045<0,05$). Bayan öğretmenlerin aktif öğrenmeye etkileri puanları, erkek öğretmenlerin aktif öğrenmeye etkileri puanlarından yüksektir.

Tablo 75. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Meslekteki Hizmet Süresi Değişkenine Göre Farklılaşması

	Grup	N	Ort	Ss	F	p
Ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması	10 yıl ve altı	12	4,278	0,675	3,319	0,022
	11-15 yıl	27	3,483	0,847		
	16-20 yıl	20	3,675	0,889		
	21 ve yukarısı	57	3,549	0,722		
Sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri	10 yıl ve altı	12	3,667	1,009	5,652	0,001
	11-15 yıl	27	2,978	0,793		
	16-20 yıl	20	2,937	0,790		
	21 ve yukarısı	57	2,722	0,601		
Öğretim programının uygulanışı	10 yıl ve altı	12	4,345	0,512	5,150	0,002
	11-15 yıl	26	3,890	0,691		
	16-20 yıl	20	3,595	0,767		
	21 ve yukarısı	57	3,638	0,547		
Öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları	10 yıl ve altı	12	4,896	0,167	2,460	0,066
	11-15 yıl	27	4,855	0,264		
	16-20 yıl	20	4,638	0,547		
	21 ve yukarısı	57	4,692	0,360		
Aktif öğrenmeye etkileri	10 yıl ve altı	12	4,444	0,385	1,465	0,228
	11-15 yıl	27	4,148	0,694		
	16-20 yıl	20	3,967	0,851		
	21 ve yukarısı	57	4,041	0,655		

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması puanları ortalamalarının meslekteki hizmet süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($F=3,319$; $p=0,022<0,05$). Farklılıkların kaynaklarını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı post-hoc analizi sonucunda, meslekteki hizmet süresi 10 yıl ve altı olan öğretmenlerin ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması puanları, meslekteki hizmet süresi 11-15 arası yıl ve 21 ve üstü yıl olan öğretmenlerin ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanları ortalamalarının meslekteki hizmet süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($F=5,652$; $p=0,001<0,05$). Farklılıkların kaynaklarını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı post-hoc analizi sonucunda, meslekteki hizmet süresi 10 yıl ve altı olan öğretmenlerin sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanları, meslekteki hizmet süresi 11-15 yıl, 16-20 arası yıl ve 21 ve üstü yıl olan öğretmenlerin sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından öğretim programının uygulanışı puanları ortalamalarının meslekteki hizmet süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($F=5,150$; $p=0,002<0,05$). Farklılıkların kaynaklarını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı post-hoc analizi sonucunda, meslekteki hizmet süresi 10 yıl ve altı olan öğretmenlerini öğretim programının uygulanışı puanları, meslekteki hizmet süresi 16-20 arası yıl ve 21 ve üstü yıl olan öğretmenlerin öğretim programının uygulanışı puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları puanları ortalamalarının meslekteki hizmet süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunamamıştır ($F=2,460$; $p=0,066>0,05$).

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından aktif öğrenmeye etkileri puanları ortalamalarının meslekteki hizmet süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek

amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunamamıştır ($F=1,465$; $p=0,228>0,05$).

Tablo 76. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Mezun Olduğu Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşması

	Grup	N	Ort	Ss	F	p
Ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması	Sınıf öğretmenliği	49	3,567	0,679	2,954	0,057
	Resim	23	4,014	0,936		
	Branş	35	3,563	0,819		
Sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri	Sınıf öğretmenliği	49	2,629	0,550	23,029	0,000
	Resim	23	3,732	0,831		
	Branş	35	2,944	0,627		
Öğretim programının uygulanışı	Sınıf öğretmenliği	49	3,616	0,613	12,562	0,000
	Resim	22	4,353	0,518		
	Branş	35	3,650	0,636		
Öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları	Sınıf öğretmenliği	49	4,730	0,371	1,667	0,194
	Resim	23	4,870	0,237		
	Branş	35	4,695	0,431		
Aktif öğrenmeye etkileri	Sınıf öğretmenliği	49	3,986	0,736	5,212	0,007
	Resim	23	4,493	0,425		
	Branş	35	3,971	0,716		

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması puanları ortalamalarının mezun olduğu bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunamamıştır ($F=2,954$; $p=0,057>0,05$).

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanları ortalamalarının mezun olduğu bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($F=23,029$; $p=0,000<0,05$). Farklılıkların kaynaklarını belirlemek amacıyla yapılan

tamamlayıcı post-hoc analizi sonucunda, mezun olduğu bölüm sınıf öğretmenliği olan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanları, mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerinin sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanlarından düşüktür. Mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerin sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanları, mezun olduğu bölüm branş olan sınıf öğretmenlerinin sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından öğretim programının uygulanışı puanları ortalamalarının mezun olduğu bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($F=12,562$; $p=0,000<0,05$). Farklılıkların kaynaklarını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı post-hoc analizi sonucunda, mezun olduğu bölüm sınıf öğretmenliği olan sınıf öğretmenlerinin öğretim programının uygulanışı puanları, mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerinin öğretim programının uygulanışı puanlarından düşüktür. Mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerinin öğretim programının uygulanışı puanları, mezun olduğu bölüm branş olan sınıf öğretmenlerinin öğretim programının uygulanışı puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları puanları ortalamalarının mezun olduğu bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($F=1,667$; $p=0,194>0,05$).

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından aktif öğrenmeye etkileri puanları ortalamalarının mezun olduğu bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (Anova) sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($F=5,212$; $p=0,007<0,05$). Farklılıkların kaynaklarını belirlemek amacıyla yapılan tamamlayıcı post-hoc analizi sonucunda,

mezun olduğu bölüm sınıf öğretmenliği olan sınıf öğretmenlerinin aktif öğrenmeye etkileri puanları, mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerinin aktif öğrenmeye etkileri puanlarından düşüktür. Mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerinin aktif öğrenmeye etkileri puanları, mezun olduğu bölüm branş olan sınıf öğretmenlerinin aktif öğrenmeye etkileri puanlarından yüksektir.

Tablo 77. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Görev Yaptığı Okul Değişkenine Göre Farklılaşması

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması	Devlet okulu	111	3,578	0,747	-2,187	0,031
	Özel okul	13	4,077	1,027		
Sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri	Devlet okulu	111	2,780	0,656	-6,686	0,000
	Özel okul	13	4,053	0,586		
Öğretim programının uygulanışı	Devlet okulu	111	3,684	0,600	-5,161	0,000
	Özel okul	12	4,595	0,327		
Öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları	Devlet okulu	111	4,725	0,377	-3,501	0,001
	Özel okul	13	4,923	0,158		
Aktif öğrenmeye etkileri	Devlet okulu	111	4,024	0,683	-3,209	0,002
	Özel okul	13	4,641	0,318		

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması puanları ortalamalarının görev yaptığı okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($t=-2,19$; $p=0,031<0,05$). Ortalamalar arasındaki farka göre, görev yaptığı okul özel okul olan öğretmenlerin ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması puanları, görev yaptığı okul devlet okulu olan öğretmenlerin ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanları ortalamalarının görev yaptığı okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları

arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($t=-6,69$; $p=0,000<0,05$). Ortalamalar arasındaki farka göre, görev yaptığı okul özel okul olan öğretmenlerin sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanları, görev yaptığı okul devlet okulu olan öğretmenlerin sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından öğretim programının uygulanışı puanları ortalamalarının görev yaptığı okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($t=-5,16$; $p=0,000<0,05$). Ortalamalar arasındaki farka göre, görev yaptığı okul özel okul olan öğretmenlerin öğretim programının uygulanışı puanları, görev yaptığı okul devlet okulu olan öğretmenlerin öğretim programının uygulanışı puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları puanları ortalamalarının görev yaptığı okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($t=-3,50$; $p=0,001<0,05$). Ortalamalar arasındaki farka göre, görev yaptığı okul özel okul olan öğretmenlerin öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları puanları, görev yaptığı okul devlet okulu olan öğretmenlerin öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları puanlarından yüksektir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından aktif öğrenmeye etkileri puanları ortalamalarının görev yaptığı okul değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonucunda grup ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($t=-3,21$; $p=0,002<0,05$). Ortalamalar arasındaki farka göre, görev yaptığı okul özel okul olan öğretmenlerin aktif öğrenmeye etkileri puanları, görev yaptığı okul devlet okulu olan öğretmenlerin aktif öğrenmeye etkileri puanlarından yüksektir.

4.8. ÖRNEKLEM GRUBUNUN GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ DERSİNİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ ALT BOYUTLARININ ARALARINDAKİ İLİŞKİNİN KORELASYON ANALİZİ İLE İNCELENMESİ

Tablo 78. Örneklem Grubunun Görsel Sanatlar Dersini Değerlendirme Ölçeği Alt Boyutlarının Aralarındaki İlişkinin Korelasyon Analizi ile İncelenmesi

Boyutlar	Boyut	N	r	p
Sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri	Ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması	124	0,452	0,000
Öğretim programının uygulanışı	Ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması	123	0,571	0,000
Öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları	Ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması	124	0,230	0,010
Aktif öğrenmeye etkileri	Ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması	124	0,501	0,000
Öğretim programının uygulanışı	Sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri	123	0,605	0,000
Öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları	Sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri	124	0,112	0,214
Aktif öğrenmeye etkileri	Sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri	124	0,333	0,000
Öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları	Öğretim programının uygulanışı	123	0,325	0,000
Aktif öğrenmeye etkileri	Öğretim programının uygulanışı	123	0,463	0,000
Aktif öğrenmeye etkileri	Öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları	124	0,302	0,001

Hata! Başvuru kaynağı bulunamadı.'den anlaşılacağı üzere, sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri alt boyutu ile ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması alt boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %45,2 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,452$; $p=0,000<0,05$). Buna göre sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri alt boyutu puanı arttıkça ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması alt boyutu puanı da artmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından öğretim programının uygulanışı alt boyutu ile ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması alt boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %57,1 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,571$; $p=0,000<0,05$). Buna göre öğretim programının uygulanışı alt boyutu puanı arttıkça ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması alt boyutu puanı da artmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları alt boyutu ile ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması alt boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %23,0 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,230$; $p=0,010<0,05$). Buna göre öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları alt boyutu puanı arttıkça ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması alt boyutu puanı da artmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından aktif öğrenmeye etkileri alt boyutu ile ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması alt boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %50,1 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,501$; $p=0,000<0,05$). Buna göre aktif öğrenmeye etkileri alt boyutu puanı arttıkça ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması alt boyutu puanı da artmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından öğretim programının uygulanışı alt boyutu ile sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri alt boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %60,5 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,605$; $p=0,000<0,05$). Buna göre öğretim programının uygulanışı alt boyutu puanı arttıkça sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri alt boyutu puanı da artmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları alt boyutu ile sosyal

etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri alt boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır ($r=0,112$; $p=0,214>0,05$).

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından aktif öğrenmeye etkileri alt boyutu ile sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri alt boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %33,3 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,333$; $p=0,000<0,05$). Buna göre aktif öğrenmeye etkileri alt boyutu puanı arttıkça sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri alt boyutu puanı da artmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları alt boyutu ile öğretim programının uygulanışı alt boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %32,5 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,325$; $p=0,000<0,05$). Buna göre öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları alt boyutu puanı arttıkça öğretim programının uygulanışı alt boyutu puanı da artmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından aktif öğrenmeye etkileri alt boyutu ile öğretim programının uygulanışı alt boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %46,3 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,463$; $p=0,000<0,05$). Buna göre aktif öğrenmeye etkileri alt boyutu puanı arttıkça öğretim programının uygulanışı alt boyutu puanı da artmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görsel sanatlar dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarından aktif öğrenmeye etkileri alt boyutu ile öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları alt boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında %30,2 düzeyinde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r=0,302$; $p=0,001<0,05$). Buna göre aktif öğrenmeye etkileri alt boyutu puanı arttıkça öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları alt boyutu puanı da artmaktadır.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇ

Bu araştırmada, ilköğretim okullarının 1.2.3. sınıflarında uygulanan görsel sanatlar dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Öğretmenlerin görsel sanatlar eğitimi verirken nasıl bir yöntem izledikleri, yaşadıkları güçlükler 32 sorudan oluşan bir anket (EK 1) ile incelenmiştir.

Buna göre; örnekleme oluşturan öğretmenlerin (Tablo 3) 89'u (% 76,1) kadın, 28'i (% 23,9) erkek olmak üzere toplam 117 öğretmen şeklindedir.

Örneklem grubunun (Tablo 4);

- 12' si (% 10,3) 10 yıl ve altı;
- 28' inin (% 23,9) 11-15 yıl;
- 20' sinin (% 17,1) 16-20 yıl;
- 57' sinin (% 48,7) 21 ve daha fazla görev yapmış öğretmenlerden oluşmaktadır.

Öğretmenlerin (Tablo 5);

- 7' si (% 6,4) 6 yaş;
- 29' u (% 26,6) 7 yaş;
- 58' i (% 53,2) 8 yaş;
- 5'i (% 4,6) 8 yaşından büyük;
- 8'i (% 7,3) 6.7.8 (tümü) sınıflarına eğitim vermektedir.

Öğretmenlerin (Tablo 7);

- 49'u (% 45,4) sınıf öğretmenliği;
- 23' ü (% 21,3) görsel sanatlar öğretmenliği;
- 36' sı (% 33,3) farklı branşlardan mezun öğretmenlerden oluşmaktadır.

Öğretmenlerin (Tablo 8);

- 112' si (% 89,6) devlet okulu;
- 13' ü (% 10,4) özel okulda görev yapmaktadır.

Yapılan araştırma sonucunda soruları tek tek incelediğimizde görsel sanatlar dersine giren öğretmenlerin güçlük çektikleri sorular ve elde edilen bulgular şu şekilde olmuştur.

- Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde uygulanan yeni metodları tanımada (Soru-2) (Tablo 12) sınıf öğretmenleri ve sınıf öğretmenliği yapan branş öğretmenlerinin güçlük çektikleri görülmektedir.
- Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde çocukların yaratıcılık yönlerini ve hayal güçlerini geliştirmekte (Soru-3) (Tablo 14) sınıf öğretmenliği yapan branş öğretmenlerinin güçlük çektikleri görülmektedir.
- Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde üç boyutlu çalışmalar yaptırabilmede (Soru-10) (Tablo 28) derse giren sınıf öğretmenleri ve sınıf öğretmenliği yapan branş öğretmenlerinin güçlük çektikleri görülmektedir.
- Görsel Sanatlar Eğitimi dersine yönelik idari destek alabilmede (Soru-12) (Tablo 32) sınıf öğretmenleri ve sınıf öğretmenliği yapan branş öğretmenlerinin güçlük çektikleri görülmektedir.
- Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde işlenen konuya uygun materyali (resim kağıdı, pastel boya, sulu boya, seramik kili...) sağlamada (Soru-16) (Tablo 40) derse giren sınıf öğretmenlerinin, görsel sanatlar eğitimi öğretmenlerinin ve sınıf öğretmenliği yapan branş öğretmenlerininde güçlük çektikleri görülmüştür.
- Görsel Sanatlar Eğitimi konusunda gerekli sıklıkta hizmet içi eğitim programlarına katılabilmeye (Soru-23) (Tablo 54) sınıf öğretmenleri ve sınıf öğretmenliği yapan branş öğretmenlerinin güçlük çektikleri görülmektedir.
- Görsel Sanatlar Eğitimi dersi etkinliklerini değerlendirmede (Soru-25) (Tablo 58) derse giren sınıf öğretmenleri ve sınıf öğretmenliği yapan branş öğretmenlerinin yanında görsel sanatlar öğretmenlerinin de güçlük çektikleri görülmektedir.

- Yıl içerisinde müzeleri ve açılan sergileri takip edebilmede (Soru-26) (Tablo 60) sınıf öğretmenleri ve sınıf öğretmenliği yapan branş öğretmenlerinin güçlük çektikleri görülmektedir.
- Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerimi resim sergilerine ve müzelere götürebilmede (Soru-27-28) (Tablo 62-64) sınıf öğretmenleri ve sınıf öğretmenliği yapan branş öğretmenlerinin güçlük çektikleri görülmektedir.
- Görsel Sanatlar Eğitimi ile ilgili yapılan araştırmaları, yayınlanan kitapları, dergileri takip edebilmede (Soru-30) (Tablo 68) derse giren sınıf öğretmenleri ve sınıf öğretmenliği yapan branş öğretmenlerinin güçlük çektikleri görülmektedir.

'Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketi' ni boyut bazında aşağıdaki beş başlık altında topladık ve örneklem grubunun görsel sanatlar eğitimi dersini değerlendirme ölçeği alt boyutlarının ortalamalarına bakarak değerlendirdik (Tablo 73). Buna göre;

- Ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması;
- Sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri;
- Öğretim programının uygulanışı;
- Öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları ve
- Aktif öğrenmeye etkileri, adı altında beş boyutumuz oluştu.

Değerlendirmenin sonucunda, öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları puanlarının ortalamaları en yüksek çıkarken, sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanlarının ortalamaları en düşük değerde olduğu görülmüştür.

'Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketi' nin alt boyutlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşması sonucu incelendiğinde (Tablo 74);

- Bayan öğretmenlerin öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları puanları, erkek öğretmenlerin puanlarından yüksek olduğu görülmektedir.
- Bayan öğretmenlerin aktif öğrenmeye etkileri puanları, erkek öğretmenlerin puanlarından yüksektir.

Her iki alt boyutta da bayan öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha olumlu düşündükleri görülmektedir.

'Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketi' nin alt boyutlarının meslekteki hizmet süresi değişkenine göre incelendiğinde (Tablo 75);

- Meslekteki hizmet süresi 10 yıl ve altı olan öğretmenlerin ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması puanları, 11-15 yıl arası ve 21 ve üstü yıl olan öğretmenlerinin ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması puanlarından yüksektir.
- Meslekteki hizmet süresi 10 yıl ve altı olan öğretmenlerin sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanları, 11-15 yıl, 16-20 arası yıl ve 21 ve üstü yıl olan öğretmenlerin sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanlarından yüksektir.
- Meslekteki hizmet süresi 10 yıl ve altı olan öğretmenlerin öğretim programının uygulanışı puanları, meslekteki hizmet süresi 16-20 arası yıl ve 21 ve üstü yıl olan öğretmenlerin öğretim programının uygulanışı puanlarından yüksektir.

'Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketi' nin alt boyutlarının mezun olduğu bölüm değişkenine göre farklılaşması incelendiğinde (Tablo 76);

- Mezun olduğu bölüm sınıf öğretmenliği olan öğretmenlerin sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanları, mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerin puanlarından düşüktür. Mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerin sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanları, mezun olduğu bölüm branş olan sınıf öğretmenlerinin puanlarından yüksektir.
- Mezun olduğu bölüm sınıf öğretmenliği olan öğretmenlerin öğretim programının uygulanışı puanları, mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerinin puanlarından düşüktür. Mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerin öğretim programının uygulanışı puanları, mezun olduğu bölüm branş olan sınıf öğretmenlerinin yüksektir.

- Mezun olduğu bölüm sınıf öğretmenliğı olan öğretmenlerin aktif öğrenmeye etkileri puanları, mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerinin düşüktür. Mezun olduğu bölüm resim olan öğretmenlerin aktif öğrenmeye etkileri puanları, mezun olduğu bölüm branş olan sınıf öğretmenlerinin yüksektir.

'Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketi' nin alt boyutlarının görev yaptığı okul değişkenine göre incelendiğinde (Tablo 77);

- Görev yaptığı okul özel okul olan öğretmenlerin ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması puanları, görev yaptığı okul devlet okulu olan öğretmenlerinin puanlarından yüksektir.
- Görev yaptığı okul özel okul olan öğretmenlerin sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri puanları, görev yaptığı okul devlet okulu olan öğretmenlerinin puanlarından yüksektir.
- Görev yaptığı okul özel okul olan öğretmenlerin öğretim programının uygulanışı puanları, görev yaptığı okul devlet okulu olan öğretmenlerinin puanlarından yüksektir.
- Görev yaptığı okul özel okul olan öğretmenlerin öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları puanları, görev yaptığı okul devlet okulu olan öğretmenlerinin puanlarından yüksektir.
- Görev yaptığı okul özel okul olan öğretmenlerin aktif öğrenmeye etkileri puanları, görev yaptığı okul devlet okulu olan öğretmenlerinin puanlarından yüksektir.

'Görsel Sanatlar Eğitimi Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi Anketi' nin alt boyutlarının aralarındaki ilişkinin korelasyon analizi ile incelendiğinde (Tablo 78);

- Sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri alt boyutu puanı arttıkça ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması alt boyutu puanı da artmaktadır.
- Öğretim programının uygulanışı alt boyutu puanı arttıkça ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması alt boyutu puanı da artmaktadır.

- Öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları alt boyutu puanı arttıkça ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması alt boyutu puanı da artmaktadır.
- Aktif öğrenmeye etkileri alt boyutu puanı arttıkça ders işlenişinde karşılaştıkları sorunların azalması alt boyutu puanı da artmaktadır.
- Öğretim programının uygulanışı alt boyutu puanı arttıkça sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri alt boyutu puanı da artmaktadır.
- Aktif öğrenmeye etkileri alt boyutu puanı arttıkça sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri alt boyutu puanı da artmaktadır.
- Öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları alt boyutu puanı arttıkça öğretim programının uygulanışı alt boyutu puanı da artmaktadır.
- Aktif öğrenmeye etkileri alt boyutu puanı arttıkça öğretim programının uygulanışı alt boyutu puanı da artmaktadır.
- Aktif öğrenmeye etkileri alt boyutu puanı arttıkça öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları alt boyutu puanı da artmaktadır.
- Öğrencilerin kişisel gelişimine katkıları alt boyutu ile sosyal etkinliklerin öğrencilerin sosyal gelişimine etkileri alt boyutu arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan korelasyon analizi sonucunda, puanlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunamamıştır.

5.2. ÖNERİLER

İlköğretim okullarının eğitim programında Görsel Sanatlar dersinin genel amacı, öğrencinin sanat yoluyla kendini anlatmasını, yaratıcılığını geliştirmesini, estetik kişilik kazanmasını ve sanatın değerini anlamasını sağlamaktır. Ancak, yapılan araştırmalar ilköğretim okullarının 1.2.3. sınıflarında bu amacın gerçekleşmesinde önemli sorunlar olduğu, özellikle sınıf öğretmenlerinin bu dersin yürütülmesiyle ilgili güçlükler yaşadıklarını göstermektedir.

İlköğretim okullarının birinci kademesindeki 1.2.3. sınıflarında görsel sanatlar dersine branş öğretmeni yerine sınıf öğretmeni girmektedir. Ülkemizde farklı üniversitelerin Eğitim Fakülteleri ve Güzel Sanatlar Fakültelerinin ilgili bölümlerinden her yıl yüzlerce Görsel Sanatlar öğretmen adayı mezun olurken ilköğretim okullarının 1.2.3. sınıflarının görsel sanatlar derslerine sınıf

öğretmenlerinin giriyor olması çok ilginçtir. Çocukların yaratıcılıklarının en üst seviyede oldukları dönmede alanında eğitim almış olan öğretmenlerin derse giriyor olması öğrencilerin kişisel ve sanatsal gelişimleri açısından çok önemlidir.

Ayrıca, anket değerlendirmesine katılan sınıf öğretmenlerinin 36'sının (%33,3) üniversitelerin sınıf öğretmenliği bölümlerinden mezun olmadıkları farklı braşlardan mezun oldukları görülmektedir. Bu öğretmenlerimizin Görsel Sanatlar Dersi alanlarında ne kadar hizmet içi eğitim aldıkları veya bu dersin içeriğini ne kadar iyi tanıdıkları ise bir soru işareti olarak görülmektedir. Sonuç olarak;

- Görsel Sanatlar Eğitimi dersine giren öğretmenlerin amaca uygun teori ve uygulamaları içinde barındıran bir ders programı ile yetiştirilmeleri gerekir. Eğitimcilerin edindikleri bilgi ve deneyimlerle sabit kalmayarak kendilerini sürekli geliştirmeleri ve yenilemeleride çok önemlidir. Günümüz şartlarında artık bir çok yayına oldukça kolay bir şekilde ulaşılabilir. Eğitimcilerden beklenen, dersle ilgili öğretim programını her zaman takip etmeleri, görsel yayınlardan yararlanmaları, gerek duydukları noktalarda hizmet içi eğitim programlarına katılmaları veya meslektaşlarından yardım almaları ve yeni metotları tanımaya çalışmaları olmalıdır.
- Eğitimciler, öğrencilerin yaratıcı yönlerini ve hayal güçlerini geliştirebilmek için öncelikle yaş gruplarının gelişim basamaklarını, algılama özelliklerini, uygun konu ve teknikleri çok iyi özümsemelidirler. Ders esnasında sadece çizme, boyama, kestirme değil, öğrencileri görsel ve teorik olarak da bilgilendirmek gerekir. Zaman buldukça müzelere, sergilere gitmeli ve sınıf içerisinde tartışma ortamı yaratarak öğrencinin bilgi düzeyini geliştirmeli, derse aktif katılımını sağlamalı ve öğrenci merkezli bir eğitim anlayışı içinde olunmalıdır.
- Konuyu işlemeye başlamadan önce öğretmen, sınıf içerisinde farklı anlatım tekniklerinden, dramadan, soru-cevap yöntemlerinden yararlanmalı ve tartışma ortamı yaratarak öğrencinin hayalgücünü, algılarını harekete geçirmeye çalışmalıdır. Öğrenciye karşı olumlu eleştiriler geliştirerek onu cesaretlendirmeli ve motivasyonunu sağlamalıdır.
- Eğitimciler, üç boyutlu çalışmalar yaptırabilmek için piyasalardan çok uygun koşullarda gerekli malzemeler temin edebilirler. Eğer bunlar elde edilemiyorsa

evde hazırlanabilecek kağıt hamuru, tuz seramiği veya hertürlü atık malzemelerle üç boyutlu bireysel veya grup çalışmaları yaptırılabilir. Tabiki bunların gerçekleşebilmesi için eğitimcilerin malzemeleri tanımaları ve biraz da yaratıcılıklarını kullanmaları gereklidir.

- Eğitimcilerin Görsel Sanatlar Eğitimi dersiyle ilgili olarak idari destek alabilmeleri için yeterli bilgi donanımına sahip olmaları ve derse ait ihtiyaçlarını çok iyi bilmeleri gereklidir.
- Öğretmenlerin, eğitim öğretim süreçlerinde çocuğun çizgisel gelişimini, seviyelerine uygun etkinlikleri, teknikleri ve malzeme özelliklerini tanımaları gereklidir. Ayrıca, öğrencileri nasıl yönlendirebilecekleri konusunda teorik ve uygulamalarla ilgili bilgi donanımına sahip olmaları sağlanmalıdır.
- Öğretmen, sınıfta otoriter bir ortam oluşturmak yerine öğrencilerin daha fazla öğrendiği, hayal kurabildiği bir alan hazırlayabilmelidir. Her çocuk, doğuştan bir yaratıcılık gücüyle dünyaya gelir. Eğer hayal kurması engellenir, gerçek dünyaya çok sık yönlendirilirse ve sürekli başarılı olması istenirse varolan potansiyeli gelişmeden kaybolabilir. Öğretmenin görevi; yönetme ve müdahale etme değil, yönlendirme, organize etme, yaratıcılığı ortaya çıkaracak davranışlar sergilemek olmalıdır.
- Çocuğu çok yönlü tanımamızı sağlayan resimlerden beklediğimiz verimi alabilmemiz için, görsel sanatlar dersini verecek öğretmenin çocukların yaşantıları ve davranışları, duyguları, bir bireyin nasıl ve hangi aşamalardan geçerek olgunlaştığı, çevrenin değişik ve çeşitli yönlerinden nasıl etkilendiği konusunda tam bir bilgi sahibi olması gereklidir.
- Çocuğun desteklenmemesi, kendine güveninin yetersiz olması, kendini soru, düşünce ve önerileriyle ortaya koymasına ve çekinmesine neden olabilir. Çocuğun söz alıp konuşması, soru yöneltmesi, eserini göstermek istemesi durumlarında, yeterince doğru ilgiyi, desteği görmesi yaratıcılığın gelişmesi için çok önemlidir.
- Çocuktaki yaratıcı gücün açığa çıkması için düzensizliği belirli bir oranda hoş görebilmek gerekir. Düzene aşırı bağlılık ve mükemmelliyetçilik yaratıcılığı engeller. Öğretmen hiçbir zaman çocuktaki yaratıcılığı ve gelişmeyi engellememeli, yalnızca onun gelişim aşamalarını izleyerek bu evrelere uygun koşulları oluşturmalı ve onları gerçekleştirmelidir.

- Öğretmen, öğrencilerin öğrenme etkinlikleri içindeki gelişimlerini dikkatlice izlemeli ve bireysel farklılıkları gözeterек değerlendirmeуi ön yargısız yapmalıdır. Hiçbir zaman öğrencilerin tamamından aynı sonucu almasını beklenmemelidir.
- Öğretmenin, amaca uygun verimli bir şekilde ders işleyebilmesi için atölye ihtiyacı vardır. Atölyelerin amaca uygun araç gereç ile donatılmaları son derece önemlidir. Devlet okullarının çoğunda da atölye bulunmamaktadır. Özel okullarda ise, öğrenciler her türlü olanaklardan yararlanırken devlet okullarındaki öğrencilerin bir çok yönden geri kalmaları eğitimde fırsat eşitsizliğini oluşturmaktadır. Bunun içinde okul idaresinin veya eğitimcinin hertürlü olanağı ve fırsatı kullanarak öğrenci için seferber etmesi zorunludur.

KAYNAKÇA

- Ada, S., Baysal, N. (2010). *Türk Eğitim Sistemi ve Etkili Okul Yönetimi*. Ankara, Pegem Yayınevi.
- Akkaya, T. (2009). Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim.... Haziran, Sayı: III
- Altunışık, R. (2002). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamaları*. Sakarya, Sakarya Kitabevi Yayınları, s. 22-150
- Artut, K. (2002). *Sanat Eğitimi, Kuramları ve Yöntemleri*. Ankara, Asil Yayın Dağıtım.
- Aristoteles, (2004). *Poetika*. (Çev: İsmail Tunalı). İstanbul, Remzi Kitapevi
- Ayaydın, A. (2004). Çoklu Zeka Kuramında Sanat Eğitimi Yaklaşımı, Eğitim Araştırmaları, 4 (14), s. 48-54
- Balay, R. (2004). *Küreselleşme, Bilgi Toplumu ve Eğitim*, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, Sayı:2
- Balcı, Y. B., Say, N. (2005). *Temel Sanat Eğitimi*. İstanbul, YA-PA Yayın Pazarlama.
- Baynes, Ken. (2004). *Toplumda Sanat*, (Çev: Yusuf Atılgan). İstanbul, Yapı Kerdi Yayınları.
- Bulut, Ü. (2003). *Avrupa Resminde Üslup ve Anlam İlişkisi*, İstanbul, Arkeoloji ve Sanat Yayınları
- Buyurgan, S. (1996). *Estetik Çevre Oluşumunda Sanat Eğitiminin Önemi*, Milli Eğitim. 131:20-22.
- Buyurgan, S. ve Buyurgan U. (2007). *Sanat Eğitimi ve Öğretimi* (2. baskı). Ankara: PegemA.
- Cemal, A. (2000). *Sanat Üzerine Denemeler*, İstanbul, Can Yayınları.
- Edman, I. (1991). *Sanat ve İnsan*, İstanbul: MEB Yayınevi
- Erden, M. (1998). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, İstanbul: Alkım Yayınları

- Erinç, S. (2004). *Sanat Psikolojisine Giriş*, Ankara: Ütopya.
- Ersoy, A. (2002). *Sanat Kuramlarına Giriş*, İstanbul, Yorum Sanat
- Eskicumalı, A. (2003). *Eğitim ve Toplumsal Değişme*, Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi
- Etike, S. (1995). *Sanat Eğitimi Yazıları*, Ankara: İlke Yayınevi
- Farago, F. (2006). *Sanat*, (Çev: Özcan Doğan), Ankara: Doğu Batı Yayınları.
- Fidan, N., Akman, Y. (1998). *Eğitime Giriş*, İstanbul: Alkım Yayınları.
- Fidan, N., Baykul, Y. (1994). *İlköğretimde Temel Öğrenme İhtiyaçlarının Karşılanması*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 10.
- Fischer, Ernst. (2005). *Sanatın Gerekliliği*. (C. Çapan, Çev.). İstanbul, Payel Yayınevi.
- Gel, H. Y. (1996). *Eğitimde Temel Anlayış*, Milli Eğitim. 131:25-27.
- Gombrich, E. H. (1992). *Sanatın Öyküsü*, İstanbul: Remzi Kitapevi
- Gültekin, M. (1997). *Temel Eğitim İkinci Kademe İçin Alternatif Program Modelleri*, Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara:
- Gürkan, T., Gökçe, E. (1999). *Türkiye'de ve Çeşitli Ülkelerde İlköğretim: Program-Öğrenci-Öğretmen*, Ankara: Siyasal Kitabevi
- Gürtuna, S. (2003). *Çocuk ve Sanat Eğitimi*, İstanbul, Morpa Kültür Yayınları.
- Hakan, A. (1998). *İlköğretim Öğretmenliği Lisans Tamamlama Programı Öğretim Kılavuzu*, Eskişehir
- Hurwitz, A., Day, M. (2007). *Children And Their Arts: Methods For The Elementary School*, USA: Thomson Higher Education.
- İlhan, A. Ç. (2009). *Okulöncesi Dönemde Resim Çalışmalarının Yeri*, Çoluk Çocuk Aylık Anne Baba Eğitimci Dergisi, Mart. Sayı: 88, s. 35, 36.
- İlhan, A. Ç., Sağlam, T., Okvuran A. (2006). *Sanat Etkinlikleri Öğretim Programı ve Kılavuzu*, Ankara, MEB Basımevi.

- Kandinsky, V. (2009). *Sanatta Zihinsellik Üzerine*, (Çev: Tefik Turan). İstanbul: Yorum Sanat Yayınevi.
- Kavak, Y. (1997). *Dünya'da ve Türkiye'de İlköğretim*, Ankara: Pegem Yayınları.
- Kaya, Y. K. (1993). *İnsan Yetiştirme Düzenimize Yeni Bir Bakış*, Ankara: Set Ofset Matbaacılık
- Kehnemuyi, Z. (1995). *Çocuğun Görsel Sanat Eğitimi*. İstanbul, Yapı Kredi Yayınları.
- Kılıçkan, H., Kılıçkan, H. (1998). *Okullarda Resim*. İstanbul, Fil Yayınevi.
- Kırıçoğlu, O. T. (2002). *Sanatta Eğitim*. Ankara, Pegem A Yayıncılık.
- Kırıçoğlu, O. T. (2005). *Sanatta Eğitim Görmek Öğrenmek Yaratmak* (3. baskı). Ankara: PegemA
- Küçükahmet, L. (1993). *Öğretmen Yetiştirme: Programları ve Uygulamaları*. Ankara
- Küçükahmet, L. (2000). *Türkiye'de Öğretmenlik Mesleği Kazandırmanın Tarihi Gelişimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- MEB (1992). *Öğretmen Yetiştirmede Koordinasyon*, Ankara: Milli Eğitim Yayınları
- MEB (2005). *İlköğretim 1-5. Sınıf Programları Tanıtım El Kitabı*, Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi
- MEB (2006). *İlköğretim Sanat Etkinlikleri Dersi Programı ve Kılavuzu*, Ankara
- Mercin, L, ve Alakuş, A. O. (2007). *Birey ve Toplum İçin Sanat Eğitiminin Gerekliiliği*
- [Electronic Version]. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi. 9, 14-20.
- Özden, Y. (2005). *Eğitimde Yeni Değerler*, Pegem A Yayıncılık.
- Özer, B. (1989). *Uzaktan Eğitim Yaklaşımıyla Uygulanan Eğitim Önlisans Programının Öğretmenlik Meslek Bilgisini Kazandırma Yönünden Etkiliiliği*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Özsoy, V. (2003). *Görsel Sanatlar Eğitimi Resim-İş Eğitiminin Tarihsel ve Düşünsel Temelleri*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

- Özsoy, V. (1996). *Resim İş Eğitimi: Amacı ve Yapılanması*, Milli Eğitim (131)
- Rawlinson, J., G. (1995). *Yaratıcı Düşünme ve Beyin Fırtınası*. İstanbul, Rota Yayınevi.
- San, İ. (1979). *Sanatta Yaratma ve Çocukta Yaratıcılık*, Ankara: İş Bankası Kültür Yayınları.
- San, İ. (2009). *Çocuk ve Sanat*. Çocuk Çocuk Aylık Anne Baba Eğitimci Dergisi, Mart. Sayı: 88, s. 33, 34.
- San, İ. (2003). *Sanat Eğitimi Kuramları*. Ankara, Ütopya.
- San, İ. (2004). *Sanat ve Eğitim*. Ankara, Ütopya.
- Selçuk, Z. (1991). *Eğitim Psikolojisi*, Ankara: Server Basın ve Yayın.
- Selçuk, Z., Kayılı, H., Okut, L. (2004). *Çoklu Zeka Uygulamaları*. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.
- Shiner, Larry. (2004). *Sanatın İcadı*. (Çev: İsmail Türkmen). İstanbul, Ayrıntı Yayınları.
- Sungur, N. (1997). *Yaratıcı Düşünce*. İstanbul, Evrim Yayınevi.
- Şişman, M., Turan S. (2001). *Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi*, Pegem A Yayıncılık.
- Tansuğ, S. (1988). *Sanatın Dili*, İstanbul: Remzi Kitabevi
- Tunalı, İ. (1983). *Estetik Beğeni* (1. Baskı), İstanbul: Say Kitap.
- Türkdoğan, G. (1981). *Sanat Eğitimi Yöntemleri*. Ankara, Ayyıldız Matbaa.
- Uysal, A. (2005). *İlköğretimde Verilen Sanat Eğitimi Derslerinin Yaratıcılığa Etkileri*, Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: 6, Sayı: 1.
- Ünal, S., Ada, S. (2009). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.
- Ünver, E. (2002). *Sanat Eğitimi*. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.
- Üstündağ, T. (2002). *Yaratıcılığa Yolculuk*. Ankara, Pegem A Yayıncılık.
- Yaşar, Ş., Sözer, E., ve Gültekin, M. (2000). *İlköğretimde Öğrenme-Öğretme Süreci ve Öğretmen Rolü*, VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bilimsel Çalışmaları Cilt 1 içinde (s. 452-461). Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi.

Yavuzer, H. (1993). *Resimleriyle Çocuk*, Remzi Kitapevi, İstanbul.

Yetkin, S.K. (1968). *Güzel Sanatların Eğitimdeki Yeri*, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 1.

Yılmaz, M. (2007). *Görsel Sanatlar Eğitiminde Uygulamalar*. Ankara, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

YÖK, (2007). Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Fakülteleri (1998-2007). Ankara, Yükseköğretim Kurulu Yayını

İnternet Kaynakları

<http://efdergi.yyu.edu.tr> Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, Haziran 2007, Cilt:IV, Sayı: 1,45-59 Erişim Tarihi: 06.10.2010

edguven@pamukkale.edu.tr, Güven, Ezgi Denizel, Pivolka, 2005, Sayı 17 Erişim Tarihi: 18.03.2010

<http://web.sakarya.edu.tr/~adurmus/statistik/acikogretim/unite09.pdf>, s.213 Erişim Tarihi: 20.10.2010

www.meb.gov.tr Erişim Tarihi: 01.04.2010

<http://www.tulaycellek.com/tulay/eser.asp?id=220> Erişim Tarihi: 02.04.2010

www.yok.gov.tr Erişim Tarihi: 28.11.2010

EKLER

EK 1: ANKET

EK 2: VALİLİK ONAYI

EK 3: İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI

EK 4: GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

EK 1: ANKET

İLKÖĞRETİM OKULLARININ 1.2.3. SINIFLARINDA UYGULANAN GÖRSEL SANATLAR DERSİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE DAYALI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ ANKETİ

Değerli meslektaşım,

Hazırladığım bu anket ile sizin görsel sanatlar eğitimine ilişkin görüşlerinizi öğrenmeyi amaçlamaktayım.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgilerinize, ikinci bölümde görsel sanatlar dersinde karşılaştığınız güçlüklerin ortaya konulmasına yönelik ifadelere yer verdim. Lütfen her ifadeyi okuyup bu durumda karşılaştığınız güçlükleri, derecesine göre 'X' işareti koyarak yanıtlayınız.

Bu anket çalışmam tezimle ilgili bilimsel amaç taşımakta olup vereceğiniz yanıtlar tez araştırmamın dışında başka bir amaçla kullanılmayacak, başka kişi ya da kurumlara verilmeyecektir. Bu anketten sağlıklı sonuçların elde edilmesi, sizin ankette yer alan soruları içtenlikle yanıtlamanıza bağlıdır. Bu açıdan lütfen açıklamaları ve her bir soruyu dikkatlice okuyunuz ve cevaplandırılmamış soru bırakmayınız.

Katkılarınız için teşekkür ederim.

Saygılarımla.

Hale TARI

**Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Resim-İş Öğretmenliği Bilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi**

1.BÖLÜM: KİŞİSEL BİLGİLER

1. Cinsiyetiniz

☐ Kadın

☐ Erkek

2. Öğretmenlikteki hizmet süreniz

☐ 1-5 yıl ☐ 6-10 yıl ☐ 11-15 yıl ☐ 16-20 yıl ☐ 21 ve yukarısı

3. Kurumunuzda eğitim vermekte olduğunuz yaş grubu

☐ 6 yaş ☐ 7 yaş ☐ 8 yaş

4. Mezun olduğunuz üniversitenin adı

5. Mezun olduğunuz bölümün adı.....

**II. BÖLÜM: GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ DERSİNİN ÖĞRETMEN
GÖRÜŞLERİNE DAYALI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ
ANKETİ**

		Her zaman	Genellikle	Bazen	Nadiren	Hiç
1	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin eğitim programını takip ediyorum.					
2	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde uygulanan yeni metotları tanıyorum.					
3	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde çocukların yaratıcılık yönlerini ve hayal güçlerini geliştirmekte güçlük çekiyorum.					
4	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde uygulanan yeni metotları öğrencilerime uygulatabiliyorum.					
5	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin öğrenciler için sanat eğitimi kapsamında önemli bir yere sahip olduğunu düşünüyorum.					
6	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin öğrenmeye katkısı olduğunu düşünüyorum.					
7	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin atölye ortamında gerçekleşmesi gerektiğini düşünüyorum.					
8	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin atölye ortamında gerçekleşmesinin dersin verimini arttırdığını düşünüyorum.					
9	Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerimi çeşitli resim yarışmalarına yönlendirebiliyorum.					
10	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde üç boyutlu çalışmalar yaptırabiliyorum.					
11	Görsel Sanatlar Eğitimi ders saatinin yeterli olduğunu düşünüyorum.					
12	Görsel Sanatlar Eğitimi dersine yönelik idari destek alabiliyorum.					
13	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde sınıfların kalabalık olmasının dersin verimini azalttığını düşünüyorum.					
14	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin sanat duygusunu ve heyecanını geliştirip, öğrencilerin yaratıcılığına olumlu yönde etki ettiğini düşünüyorum.					
15	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde değişik materyallerle konu üretebilmede güçlük çekiyorum.					
16	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde işlenen konuya uygun materyali (resim kağıdı, pastel boya, sulu boya, seramik kili...) sağlamada güçlük çekiyorum.					
17	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinden önce konu ile ilgili hazırlıkta bulunabiliyorum.					
18	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde konuyla ilgili teorik anlatımlara yer verebiliyorum.					
19	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde konuyla ilgili görsel kaynaklardan yararlanabiliyorum.					

		Her zaman	Genellikle	Bazen	Nadiren	Hiç
20	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin toplumun sanatsal ve kültürel gelişimine katkıda bulunduğunu düşünüyorum.					
21	Görsel Sanatlar Eğitimi etkinliklerinde zamanı verimli kullanabiliyorum.					
22	Görsel Sanatlar Eğitimi konusunda hazırlanan hizmet içi eğitim programlarını verimli buluyorum.					
23	Görsel Sanatlar Eğitimi konusunda gerekli sıklıkta hizmet içi eğitim programlarına katılabiliyorum.					
24	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinde çocukların gelişimini değerlendirmede güçlük çekiyorum.					
25	Görsel Sanatlar Eğitimi dersi etkinliklerini değerlendirmede güçlük çekiyorum.					
26	Yıl içerisinde müzeleri ve açılan sergileri takip edebiliyorum.					
27	Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerimi resim sergilerine götürebiliyorum.					
28	Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerimi müzelere götürebiliyorum.					
29	Sanat Eğitiminde yazılı materyallerin, dramanın, sergilerin ve gerçekleştirilen çeşitli etkinliklerin öğrencinin aktif öğrenme ihtiyacını karşıladığını düşünüyorum					
30	Görsel Sanatlar Eğitimi ile ilgili yapılan araştırmaları, yayınlanan kitapları, dergileri takip edebiliyorum.					
31	Görsel Sanatlar Eğitimi dersinin öğrenciye özgür bir ortam hissi vererek, kendilerini daha iyi ifade edebilmelerini sağladığını düşünüyorum.					
32	Eğitim-Öğretim yılı içerisinde öğrencilerin yaptıkları eserlerin sergilenmesi gerektiğini düşünüyorum.					

T.C. MARMARA ÜNİVERSİTESİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsüne,

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İş Öğretmenliği 515708503 numaralı yüksek lisans öğrencisiyim. "İlköğretim Okullarının 1.2.3. sınıflarında Uygulanan Görsel Sanatlar Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi" adlı tez konum için İstanbul ilinin Kadıköy ilçesindeki resmi ve özel ilköğretim okullarının 1.2.3.sınıflarında Görsel Sanatlar Eğitimi dersine giren öğretmenlerine anket uygulaması yapmak istiyorum.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Hale TARI

GSM: 0 532 581 87 50

Email: hale_tari@hotmail.com

EK 2: VALİLİK ONAYI

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.34.00.18.580/104243
Konu : Anket.
Hale (Tarı) KARAGÖZOĞLU.

04.10/2010

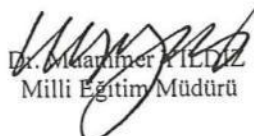
VALİLİK MAKAMINA

- İlgi : a) Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün 27/09/2010 tarih ve 5748 sayılı yazısı.
b) Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.
c) Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Araştırma Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın 11/04/2007 tarih ve 1950 sayılı emri.
d) Milli Eğitim Müdürlüğü Anket Komisyonu'nun 29/09/2010 tarihli tutanağı.

Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Resim Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi Hale (Tarı) KARAGÖZOĞLU'nun, ilimiz Kadıköy ilçesindeki ilköğretim okullarda uygulanmak üzere "İlköğretim Okullarının 1. 2. 3. Sınıflarında Uygulanan Görsel Sanatlar Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi" konulu anket çalışmasını yapma istekleri hakkındaki ilgi (a) yazı ve ekleri Müdürlüğümüze incelenmiştir.

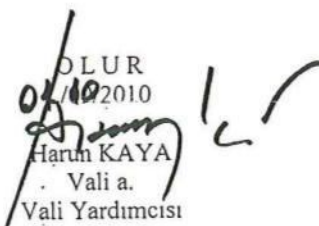
Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Resim Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi Hale (Tarı) KARAGÖZOĞLU'nun, ilimiz Kadıköy ilçesindeki ilköğretim okullarda uygulanmak üzere "İlköğretim Okullarının 1. 2. 3. Sınıflarında Uygulanan Görsel Sanatlar Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi" konulu anket çalışmasını yapması, bilimsel amaç dışında kullanılmaması koşuluyla, okul idarelerinin denetim, gözetim ve sorumluluğunda, İlgi (c) Bakanlık Emri esasları dahilinde uygulanması, sonuçtan Müdürlüğümüze rapor halinde (CD formatında) bilgi verilmesi kaydıyla Müdürlüğümüze uygun görülmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde Olurlarınıza arz ederim.

Dr. Mustafa Kemal YILDIZ
Milli Eğitim Müdürü

EKLER:

1- İlgi yazı örneği ve ekleri.

OLUR
04.10.2010
Harun KAYA
Vali a.
Vali Yardımcısı

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.34.00.18.580/ 10664
Konu: Anket
Hale (Tari) KARAGÖZOĞLU

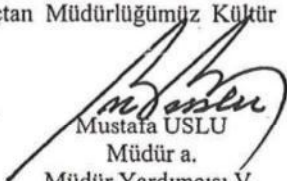
07./10/2010

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne

- İlgi : a) Valilik Makamının 04/10/2010 tarih ve 18.580/104243 sayılı Oluru.
b) Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.
c) Marmara Üniversitesi'nin 27/09/2010 tarih 5989 sayılı yazısı.

Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Resim Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi **Hale (Tari) KARAGÖZOĞLU'nun**, İlimiz Kadıköy ilçesindeki ilköğretim okullarında uygulanmak üzere "İlköğretim Okullarının 1,2,3. Sınıflarında Uygulanan Görsel Sanatlar Dersinin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi" konulu anket çalışması yapma istekleri İlgi (a) Valilik Oluru ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi, gereğinin İlgi(a) Valilik Oluru doğrultusunda, gerekli duyurunun anketçi tarafından yapılmasını, işlem bittikten sonra 2 (iki) hafta içinde sonuçtan Müdürlüğümüz Kültür Bölümüne rapor halinde bilgi verilmesini arz ederim.

Mustafa USLU
Müdür a.
Müdür Yardımcısı V.

EKLER :
Ek-1 İlgi (a) Valilik Oluru.
Ek-2 Anket

İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü (Kültür Bölümü)
Ankara Cad. No: 2 A Blok Çarşıoğlu - Fatih / İSTANBUL
Telefon : (0 212) 455 04 35
Faks : (0 212) 526 13 82
E-Posta : kultur34@meb.gov.tr
Elektronik Ağ: <http://istanbul.meb.gov.tr>

EĞİTİMDE REFORM
Daha aydınlık
gelecek!

EĞİTİMDE
%100
DESTEK

EK 3: İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI

T.C.
KADIKÖY KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

07/10/2010

Sayı : B.08.04.MEM.4.34.00.18.580/ 28979
Konu : Anket
Hale Tarı KARAGÖZOĞLU

.....MÜDÜRLÜĞÜNE
KADIKÖY

İlgi : a-) Valilik Makamının 04/10/2010 tarih ve 18.580/104243 sayılı Oluru.
b-) Marmara Üniversitesi'nin 27/09/2010 tarih ve 5989 sayılı yazısı.

Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Resim Öğretmenliği Yüksek Lisans Program Öğrencisi Hale Tarı KARAGÖZOĞLU' nun İlçemize bağlı ilköğretim okullarında uygulanmak üzere " İlköğretim Okullarının 1.2.3 sınıflarında " Uygulanan Görsel Sanatlar Dersinin öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi " konulu anket çalışması yapma istekleri ilgi (a) Valilik Oluru ile uygun görülmüştür.

Bilgileriniz , İlgi (a) Valilik Oluru doğrultusunda gereğinin yapılmasını anket formlarının 27 Ekim 2010 Çarşamba gününe kadar doldurularak müdürlüğümüz kültür bölümüne gönderilmesini rica ederim.

Hasan DEMİR
Müdür
Şube Müdürü

EKLERİ :
Ek/-1 Valilik Onayı
Ek/-2 Liste

EK 4: GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

1-8. SINIFLAR GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

DERS İŞLENİŞLERİ

GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 1. SINIF KAZANIM TABLOSU
ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL SANATLARDA BİÇİMLENDİRME

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Çeşitli sanat alanlarının şarkı, türkü, şiir, öykü, masal, anı gibi türlerinden yararlanarak görsel sanat çalışmalarını yapar. 2. Görsel çalışmalarında çizgiyi kullanır. 3. Dokulu çalışmalar yaparak değişik dokuların farkına varır. 4. Görsel çalışmalarında "uzun-kısa", "büyük-küçük", "kalın-incine" unsurları kullanır. 5. Değişik malzemeler arasında görsel ilişki kurar. 6. Duygu, düşünce ve izlenimlerini çeşitli görsel sanat teknikleriyle ifade eder. 7. Çalışmalarını sergilemekten ve bu duyguyu çevresindekilerle paylaşmaktan haz alır.	2, 6. "Üfleme Oyunu" Kâğıt üzerine damlatılan suluboya ya da renkli mürekkepleri pipetlerle üfleyerek değişik yönlerde çizgisel dağınımlar oluştururlar. Pipet bulunamaz ise, öğrenciler kartonları incecik rulo yaparak kendileri de pipet yapabilirler. 2, 6. "İplerle Resim" Kâğıt üzerinde artık ipleri yürüterek sevdikleri bir nesne veya figür oluşturacak şekilde ya da serbest hareketlerle diledikleri düzende yapıştırırlar. İsterlerse kalan boşlukları boyayarak ya da başka artık malzemeleri kullanarak tamamlayabilirler. 2, 5, 6. "Çizgilerin Yolculuğu" Oluklu mukavva üzerine tutkalı boyaları fırça yardımıyla ya da akıtarak öğrencilerin uygulamaları ve oluklardan akan boyaların çizgileri oluşturduğunu fark etmeleri sağlanabilir. 3, 5. "En sevdiğim canlı... Çünkü...!" Öğrencilerden, en sevdikleri ağacın, çiçeğin, hayvanın hangisi olduğunu ve sebebini açıklamaları istenir. Doğa ile ilgili duygularını, düşüncelerini, gözlemlerini arkadaşları ile paylaşmaları sağlanır. Gazete, dergi ve broşürlerdeki renkli fotoğraf ya da resimlerden sevdiklerini yırtarak ya da kâğıt makasıyla keserek yüzey üzerine istedikleri düzende yapıştırırlar. Kalan boşlukları renkli resim yaparak tamamlarlar. Öğrenciler aynı konuyla ilgili çeşitli yoğurma maddeleriyle küçük heykelcikler oluşturarak ya da biçimlendirdikleri hamurları herhangi bir yüzey üzerine yapıştırarak rölyef çalışması da yapabilirler. 3, 4, 6. "Doğadan Nesnelerle Koleksiyon" Öğrenciler, gezi sırasında topladıkları çakıl taşı, midye kabuğu, kozalak, ağaç kabuğu ya da kurumuş yaprak, dal gibi doğal malzemelerin her birini şeffaf minik poşetlere yerleştirirler. Daha sonra bunları poşetlerin ağır kısımlarından bir karton panoya zimbalarlar. Bunun yerine, nesneleri kibrit kutularının çekmecelerine yaptırdıktan sonra yine bir karton panoya istedikleri düzende sabitleyerek de çalışmayı tamamlayabilirler.	[!] Tercih edilen araç-gereçler en az bir ders öncesinden öğrencilere bildirilmeli, araç-gereç ve teknik seçimlerinde öğrencilerin ilgi ve istekleri dikkate alınmalıdır. (!) Atatürkçülük ile ilgili konular (6. Kazanım, 1. Konu). 1. Sınıfta müzik, şiir, öykü, masal, anı, örnekleri sunularak öğrencilerin duygu ve hayal dünyaları zenginleştirilir. Daha sonra öğrencilerin sunulan eseri drama yoluyla ifade etmeleri sağlanır. Sunulan eserlerden yola çıkılarak görsel çalışmalar yapılır. 6. Öğretmen öğrenciyi mümkün olduğunca çok çeşitli malzeme ve teknikte tanıştırmalıdır.

🏠: Sınıf-okul içi etkinlik 🏠: Okul dışı etkinlik [!] : Uyan 🏠: Ders içi ilişkilendirme □: Diğer derslerle ilişkilendirme 📏: Ölçme ve Değerlendirme (!): Atatürkçülük

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL SANATLARDA BİÇİMLENDİRME

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
	3, 4, 6. "Doğadan Nesnelerle Kolaj" Öğrencilerle doğada bir gezi düzenlenir ya da okul bahçesinde küçük bir gezintiye çıkılır. Çevreyi dikkatlice inceleyip, doğadan çeşitli nesneleri edinerek bir poşete doldurulmaları istenir. Öğrenciler, kendilerine zarar verecek nesnelerden, dikenli bitkilerden uzak durmaları, doğadaki karınca, böcek vb. canlılara zarar vermemeleri, ağaçlardan çiçek ve yeşil yaprak koparmamaları konusunda uyarılır. Renkli kâğıtları diledikleri gibi büyüklü küçüklü yırtarak ya da kâğıt makasıyla keserek resim kâğıdı üzerine istedikleri düzende tutkal ile yapıştırırlar. Doğadan topladıkları nesneleri; kâğıt üzerinde kalan boşluklara, yapıştırdıkları renkli kâğıtların üzerine vb. yine istedikleri gibi yerleştirerek tutkalla sabitlerler. Son olarak tutkalı boya ya da akrilik gibi akışkan bir boya, bardaktan ya da fırça yardımıyla hareketli bir şekilde aktılarak çalışmanın üzerinde gezdirilebilir, damlatma ya da sıratmalar yapılabilir. Bu iş için tutkalı boya yerine, tutkal ilave edilmeksizin yalnızca su ve toz boya karışımı da kullanılabilir. Fırça dokunuşlarıyla boyama yapma yoluna gidilmemelidir. Aksi hâlde yapışan nesneler yerinden kopabilir. 4, 5, 6. "Gezmeye Gidiyorum" Öğrencilere değişik renklerde kumaş parçaları verilir. Bu parçaların her birini en sevdikleri kişilerin (örneğin, anneanne, kuzen vb.) evi olarak isimlendirmeleri istenir. Bu evleri kâğıt üzerinde diledikleri yere yakın evler, uzak evler, büyük evler, küçük evler olarak yapıştırmaları istenir. Kalan boşluklara bol plastik tutkal ya da öğretmen tarafından hazırlanan kola sürülür. Daha sonra öğrencilere atık ipler verilir. İlk önce gitmek istedikleri evden başlayarak renkli iplerle gezmeye çıkarlar. Sevdiklerini kaç kez ziyaret etmek istiyorlarsa ipleri evler arasında o kadar sayıda dolaştırarak diledikleri zaman evlerine dönerler. Boşlukları, sevdikleri boya malzemesiyle resim yaparak doldurabilirler. 5, 6. "Canım Atatürk'üm" Öğrencilerden, Atatürk ile ilgili resim ve fotoğraflar getirmeleri istenir. Sınıfta arkadaşlarıyla birlikte "Atatürk Köşesi" oluştururlar. Etrafını krepon kâğıtları, fon kartonları vb. renkli kâğıtları boyayarak, biçimlendirerek, kurdeleler asarak ya da değişik malzemelerle diledikleri gibi süslerler. Aynı çalışma, öğrenciler okuma yazma öğrendikten sonra Atatürk'ün sözleri, anıları, Atatürk ile ilgili şiirler, şarkı sözleri vb. ile zenginleştirilebilir.	

İçerikler: Sınıf-Okul İçerikler [1] : Uyan [2] : Ders İçerikler [3] : Öğretim ve Değerlendirme [4] : Ara Disiplinler [5] : Atatürkçülük

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL SANAT KÜLTÜRÜ

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Doğada gezi yoluyla edindiği izlenimlerini paylaşır. 2. Çevresini çirkinleştirilen olumsuzlukları fark eder. 3. Doğayı sevmeyi ve ona saygı duymayı görsel olarak ifade eder. 4. Doğadan çeşitli nesneler seçerek görsel tasarımlar yapar. 5. Kendi yaşam alanını düzenlerken doğal çevreyi korumanın gerekliliğini kabul eder. 6. Evini, odasını, okulunu, sınıfını düzenli ve temiz tutmanın önemini kabul eder.	1, 2, 3, 4. "Gezinti" Öğrencilerle, yakın çevrede/okul bahçesinde gezi yapılır. Gezi sırasında öğrencilerden doğayı dikkatli gözlemlmeleri, gezerken ilgilerini çeken varlıkları (hayvan, bitki vb.) göstermeleri, söylemleri istenir. Doğanın, insanlara sunduğu imkân ve kolaylıklar hakkında konuşulur. Doğayı korumazsak yaşanabilecek olumsuzluklar örnekleri ile açıklanır. Daha sonra doğadaki çeşitli nesne ya da canlılara insanların verdiği zararı konu edinilen bir drama yaptırılır. Her bir öğrenci hangi canlıyı ya da nesneyi canlandırmak istiyorsa o rolü alabilir. Ardından konuyla ilgili görsel sanat çalışmaları yaptırılabilir. 4. "Yapraklı Resim" Öğrencilere dökülen kuru ve yeşil yapraklar toplatılır. "Doğa" konulu bir resim yaptırılır. Yeşil yaprakları keserek ya da istedikleri gibi yırtarak, kuru yaprakları ise ufalayarak oluşturdukları resim üzerine diledikleri gibi yapıstırırlar. Kalan kısımları sevdikleri bir renkli boyama tekniğini kullanarak doldurabilirler.	[!] Tercih edilen araç-gereçler en az bir ders öncesinden öğrencilere bildirilmeli, araç-gereç ve teknik seçimlerinde öğrencilerin ilgi ve istekleri dikkate alınmalıdır. 5. İnsan Hakları ve Vatandaşlık, 56. 6. Rehberlik ve Psikolojik Danışma, 3. Kolanın Hazırlanışı: Nişasta ile sıcak su sürekli karıştırılarak pelteleşinceye kadar ateşte pişirilir. Kullanılmak üzere kapaklı bir kavanoza doldurulur.

İkon: Sınıf-okul içi etkinlik, Okul dışı etkinlik, Uyan, Ders içi ilişkilendirme, Diğer derslerle ilişkilendirme, Ölçme ve Değerlendirme, Ara disiplinlerle ilişkilendirme, Atatürkçülük

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL SANAT KÜLTÜRÜ

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
7. Gösterilen eserde neler gördüğünü söyler. 8. Gösterilen eser ile ilgili duygu ve düşüncelerini açıklar. 9. Gösterilen eseri yapan sanatçının adını bilgi dağarcığına katar. 10. Gösterilen eserlerin konusu, renkleri, figürler, nesneler vb. unsurlardan yola çıkarak kendine özgü görsel sanat çalışmaları yapar.	8. "Ben Olsaydım..." Öğretmen, öğrencilere "Çok küçük boyutlu olduğunuzu ve eser içerisinde gezintiye çıktığınızı düşünün. Nereye giderdiniz? Kimin yerinde olmak isterdiniz? O mekânda hangi sesleri duyardınız? Eserin adını bir hareketle, kokuyla veya tatla nasıl ifade ederdiniz? Bu esere sahip olmak ister miydiniz? Eğer sahip olmak isterseniz evinizin hangi köşesinde sergilerdiniz?" gibi sorular yönelterek duygu ve düşüncelerini ifade etmelerine yardımcı olabilir.	1, 2, 3, 4. Hayat bilgisi dersi, "Dün, Bugün, Yarın" teması, "Mevsim değişikliklerine bağlı olarak canlıların yaşamlarındaki değişiklikleri fark eder." 3, 4. Türkçe dersi, "Konuşma" öğrenme alanı, "Duygu düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder." 6. Hayat bilgisi dersi, "Okul Heyecanı" teması, "Sınıfını, okulunu ve çevresini temiz tutmak ve korumak için sorumluluk alır." ve "Benim Eşsiz Yuvarım" teması "Kişisel eşyalarını özenli kullanır." 7. Türkçe dersi, "Konuşma" öğrenme alanı, "Konuşmalarında betimlemeler yapar."

8: Sınıf-Okul içi etkinlik 9: Okul dışı etkinlik 10: Uyan 11: Ders içi ilişkilendirme 12: Diğer derslerde ilişkilendirme 13: Ölçme ve Değerlendirme 14: Ara disiplinlerle ilişkilendirme 15: Ataburççuluk

ÖĞRENME ALANI: MÜZE BİLİNCİ

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Müze, sanat galerisi, öğren yeri, tarihî eser, anıt vb. hakkında fikir sahibi olur. 2. Müze, sanat galerisi, öğren yeri, tarihî eser, anıt vb. ile ilgili edindikleri kartlar, posterler gibi görsel belgelerle müze köşesi yapmaktan haz duyar. 3. Müze, sanat galerisi, öğren yeri, tarihî eser, anıt vb. ile ilgili izlenimlerini paylaşır. 4. Müzeler, sanat galerileri, anıtlar, öğren yerleri ve çevresinden edindiği izlenimlerle görsel tasarımlar yapar.	1. "Öğren Yerinden Müze" Öğretmen, öğrencileri öğren yerine götürür ya da onlara öğren yeri fotoğrafı gösterir. Öğrencilere şu soruları yöneltebilir: "Burada neler görüyorsunuz? Sizce bu görüntüler neye benziyor? Eskiden burada insanlar yaşamış olabilirler mi? Nereden anladınız? Sizce burada daha önce yaşamış olan insanlar hangi eşyaları kullanıyorlardı? Kullandıkları eşyalar sizce şimdi nerede? Bulunan eşyalar nereye götürülmüş olabilir?" gibi sorularla öğrencilerin öğren yeri ve müze hakkında fikir sahibi olmaları sağlanır. Yöneltilen son soruya hiçbir öğrenciden "müze" cevabı alınmazsa öğrencilere bu eserlerin nereye götürülmüş olabileceği sorusunu büyükelimne sormaları istenir. Böylece öğrencilerde merak uyandırılarak bilgiye ulaşma isteği yaratılır. 1. "Anısına" Öğretmen, öğrencileri bir anıta götürür ya da bir anıt fotoğrafı gösterir. Daha sonra "Burada ne görüyorsunuz? Hangi amaçla yapılmış olabilir? Bir hikâyesi olabilir mi?" sorularıyla öğrencilerin tahminlerini aldıktan sonra götürdüğü ya da fotoğrafını gösterdiği anıtla ilgili öyküyü anlatır. Ardından "Sizce yerleştirmek için neden burası seçilmiş olabilir?" sorusunu yönelterek anıtlar hakkında öğrencilerin fikir sahibi olmalarını sağlar. Öğrenciler, anıtın kendisinden ya da öyküsünden yola çıkarak görsel sanat çalışmaları yapabilirler. 1, 3, 4. "Müze Tanıyorum" Müze tanıtıcı görsel dokümanlar ve materyaller (fotoğraf, broşür, kartpostal vb.) incelenir. Yakın çevrede bulunan bir müze, öğren yeri, tarihî yapı, anıt vb. ziyaret edilir. Öğrenciler, müze veya öğren yerlerinde gördüklerini anlatırlar. "Neler gördünüz? Neler hissettiniz? En çok dikkatinizi çeken eser hangisiydi? Neden? Sevdiklerinizin de gittiğiniz müzeyi görmesini ister misiniz?" gibi sorularla öğrencilerin müze ile ilgili izlenimlerini paylaşmaları sağlanır. Daha sonra izlenimlerine yönelik resim yapabilirler.	[!] İmkân dâhilinde ve "Müzeler Haftası" (18-24 Mayıs) kapsamında, yakın çevrede bulunan bir müze, öğren yeri, tarihî yapı veya anıt ziyaret edilmelidir. [!] Yakın çevrede müze veya öğren yerine ziyaret gerçekleştirilemediği takdirde, sınıf içerisinde müzeyi tanıtıcı görsel belgeler ve materyaller incelenmelidir. 2. Türkçe dersi, "Konuşma" öğrenme alanı, " Bilgi edinmek amacıyla soru sorar." 3. Türkçe dersi, "Konuşma" öğrenme alanı, "Görgü kurallarına ve değerlere (millî, manevî, kültürel, ahlaki, sosyal vb.) uygun konuşur." 4. Türkçe dersi, "Görsel Sunu" öğrenme alanı, "Bilgi, düşünce ve izlenimlerini resim, şekil ve sembol kullanarak görselleştirir." Bütün öğrenme alanlarında açık uçlu sorular, derecelendirme ölçekleri, kontrol listeleri, öz değerlendirme ve grup değerlendirme formları, gözlem formları, proje ödevleri, süreç dosyası vb. kullanılarak değerlendirme yapılabilir.

İA: Sınıf-Okul İlgili Etkinlik İU: Uyan İD: Ders İlgili Etkinlik İE: Ders İlgili Etkinlik İG: Öğrenci ve Değerlendirme İP: Ara Disiplinlerde İlgili Etkinlik İT: Akademi Kurumları

ÖĞRENME ALANI: MÜZE BİLİNCİ		
KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
	 2. "Müze Panosu" Sınıf veya okul içinde, tüm öğrencilerin katılımı ile müzelerle ilgili görsel dokümanlarla pano düzenlemesi yapılabilir. 4. "Evçilik Oyunu" Öğrenciler müze veya sanat galerilerinde gördükleri ve beğendikleri seramik örneklerinden edindikleri izlenimlerle kil, oyun hamuru gibi yoğurma maddelerini kullanarak vazo, tabak, çömlek, bardak vb. biçimlendirmeler yaparlar. İsterlerse çalışmalarını su bazlı boyalarla renklendirebilirler. Ortaya çıkan ürünlerle "misafircilik" oynarlar.	

👤: Sınıf-okul içi etkinlik 🏠: Okul dışı etkinlik [1]: Uyan 📚: Ders içi ilişkilendirme 📖: Diğer derslerle ilişkilendirme 📏: Ölçme ve Değerlendirme 🔄: Ara disiplinlerle ilişkilendirme (1): Atlatır-kçülük

GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 2. SINIF KAZANIM TABLOSU
ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL SANATLARDA BİÇİMLENDİRME

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Çeşitli sanat alanlarının şarkı, türkü, şiir, öykü, masal, anı gibi türlerinden yararlanarak görsel çalışmalar yapar. 2. Çevresinden doku örnekleri göstererek çeşitli yüzeylerde değişik malzemelerle farklı doku çalışmaları yapar. 3. Basit geometrik şekilleri tanır. 4. Basit geometrik şekilleri görsel çalışmaları kullanır. 5. Ana ve ara renkleri tanır. 6. Yığma, dizme ve yerleştirme işlemlerini yapar. 7. Duygu, düşünce ve izlenimlerini çeşitli görsel sanat teknikleri ile ifade eder. 8. Çalışmalarını sergilemekten ve bu duyguyu çevresindekilerle paylaşmaktan haz alır.	1, 7, 8. "Kukla Tiyatrosu" Öğrenciler yaptıkları çeşitli kuklaları oynatırlar. Ellerine geçirdikleri eski ama temiz, açık renkte bir çoraba düğmeler, minik kumaş parçaları, ipler yapıştırmak ya da boyama yolu ile yüz unsurları yaparlar. Yün ipleri yapıştırmak saçları oluştururlar. Ayrıca kese kâğıdı ile aynı yöntemi veya yüz unsurlarını kesip çıkararak el kuklaları oluşturabilirler. Her kukla için değişik sesler uydurarak kuklaları diledikleri gibi konuşturabilirler. 1, 7, 8. "İzindeyiz" Öğretmen, öğrencilerden görsel çalışmalarında kullanmak üzere Atatürk fotoğrafları getirmelerini ister. Sınıfta Atatürk'ün anıları, sözleri, Atatürk ile ilgili şiirler okunur; şarkılar, marşlar söylenir. Öğrenciler getirdikleri fotoğraflardan Atatürk'ün olduğu bölümleri düzgünce keserek kâğıt yüzeyinde diledikleri yere yapıştırırlar. Daha sonra duygu ve düşüncelerini anlatan renkli bir "kolaj" yaparlar. Ardından çalışmalarını sergilerler. 2, 5, 7. "Gökyüzündeki Uçurtmalar" Öğrenciler, gökyüzünde gördükleri hakkında konuşurlar. Daha sonra onlardan bir "gökyüzü" resmi yapmaları ve gökyüzünü diledikleri şekilde renklendirmeleri istenir. Öğrenciler, sarı, kırmızı ve mavi renkli kâğıtlardan büyüklü küçüklü parçalar yırtarlar ve bu parçaları uçurtma olarak gökyüzü üzerine serpiştirirler. Ellerine verilen atık ipleri yapıştırmak veya kalemlerle, boya malzemeleriyle çizerek uçurtmalara ip yapabilirler. 2. "İz Bırakma Oyunu" Öğrenciler, yoğurma malzemelerini bir yüzey üzerine yaydıktan sonra çeşitli nesneleri basarak farklı doku etkileri elde edebilirler. 2. "Dokuların Dansı" Parmak boyayı yüzeye yaydıktan sonra eski tarafları çeşitli yönlerde hareket ettirerek kazıma yaparlar. İsterse başka bir kâğıdı, oluşan dokunun üzerine kapatıp kaldırarak baskını alabilirler. Aynı işlemi tarak yerine parmaklarıyla da yapabilirler. Ayrıca parmak boyayı yüzeye yaydıktan sonra parmaklarını sürekli olarak bastırıp kaldırarak boya toplanmalarından ve oluşan izlerden ilginç doku etkileri ortaya çıkarabilirler.	[!] Tercih edilen araç-gereçler en az bir ders öncesinden öğrencilere bildirilmeli, araç-gereç ve teknik seçiminde öğrencilerin ilgi ve istekleri dikkate alınmalıdır. 2. Doku: Bir nesnenin yapı özelliklerine bağlı, onun tümünü kapsayan veya temsil eden; görülebilir, dokunulabilen görsel ve dokunsal etki. 3. Basit Geometrik Şekiller: Kare, daire, üçgen, dikdörtgen vb. 5. Ana Renkler: Doğada saf halde bulunan renkler: Sarı, kırmızı, mavi. Ara Renkler: Ana renklerin birbiriyle karışımından elde edilen renkler: Sarı+Kırmızı= Turuncu Sarı+Mavi= Yeşil Kırmızı+Mavi= Mor

İçerikler: Sınıf-Okul içi etkinlik, Okul dışı etkinlik, Uyan, Ders içi ilişkilendirme, Diğer derslerde ilişkilendirme, Ölçme ve Değerlendirme, Ara disiplinlerde ilişkilendirme, Atatürkçülük

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL SANATLARDA BİÇİMLENDİRME

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
	2. "Paylaşılan Dokular" Belirgin dokulu kumaş parçaları, eski danteller, örgü bezler ve kabartma muşamba örtüler, damarları belirgin yapraklar gibi çeşitli dokulara sahip objeler sınıfa getirilir. Öğrencilerin bu objeleri birbirleri ile paylaşmalarını sağlar. Daha sonra, seçilen objeler boya malzemeleri ile renklendirilerek baskı çalışmalarını yaptırılabilir. 3, 4. "Renkli Kağıtlarla Oyun" Öğrenciler çeşitli renkli kâğıtları, geometrik şekiller hâlinde kâğıt makasıyla (ucu küt makas) büyüklü küçüklü keserek, bir yüzey üzerinde diledikleri biçimde düzenleyerek yapıtırlar. İstedikleri yerlere, geometrik biçimler kazandırdıkları nesneleri boyayıp karton baskı, sebze baskısı vb. yaparak çalışmayı tamamlayabilirler. 3, 4. "Misafircilik" Öğrenciler, geometrik biçimlere sahip çeşitli düğmeleri vb. nesneleri kullanarak yüzey üzerinde diledikleri gibi düzenleme yaparlar. Çeşitli renk ve kalınlıklarda iplikleri geometrik nesneler arasında dolaştırarak "misafircilik" oynayabilirler.	4. Türkçe dersi, "Görsel Sunu" öğrenme alanı, "Bilgi, düşünce ve izlenimlerini resim sembol kullanarak görselleştirir." 7. Türkçe dersi, "Görsel Sunu" öğrenme alanı, "Duygu, düşünce ve bilgilerini görselleştirmede renkleri kullanır." 3, 4. Matematik dersi, "Geometrik Cisimler ve Şekiller" alt öğrenme alanı, "Kare dikdörtgen, üçgen ve çember modelleri oluşturur."

İA: Sınıf-okul içi etkinlik İU: Uyan D: Ders içi ilişkilendirme D: Diğer derslerle ilişkilendirme Ö: Ölçme ve Değerlendirme A: Ara disiplinlerle ilişkilendirme (I): Atatürkçülük

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL SANATLARDA BİÇİMLENDİRME

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
	 3, 4, 6, 7, 8. "Hayalimdeki Yer" Öğrenciler gruplara ayrılır. Hayallerindeki oyun bahçesi ya da herhangi bir mekânı oluşturmak üzere hazırlık yaparlar. Bu çalışma için çeşitli kutular ve karton rulolardan (kağıt havlu, tuvalet kağıdı rulosu, alüminyum folyo ve streç film ruloları gibi) yararlanabilirler. Büyük bir fon kartonu üzerine büyük küçüklü, uzunlu kısıllı karton kutularla binalar oluştururlar. Binaları yapıştırmadan önce isterlerse pencere, kapı vb. unsurları oyarak çıkartırlar. Hazırladıkları bu binaların üzerine ya da etrafına karton rulolardan yaptıkları tüp geçitler, çocuk parkı oyuncakları, kaydıraqlar, tüneller, taşıma araçları vb. nesneleri yapıştirarak yerleştirirler. Artık iplerle, rafyalarla yollar yapabilir; kalan boşlukları, çalışmada kullanmak istedikleri diğer objeler ve figürlerin renkli resimlerini yaparak tamamlayabilirler.	7. Öğretmen öğrenciyi mümkün olduğunca çok çeşitli malzeme ve teknikle tanıştırmalıdır.

 :Sınıf-okul içi etkinlik :Okul dışı etkinlik :Uyan :Ders içi ilişkilendirme :Diğer derslerle ilişkilendirme :Ölçme ve Değerlendirme :Ara disiplinlerle ilişkilendirme :Atatürkçülük

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL SANAT KÜLTÜRÜ

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Yaşadığı çevrenin düzenlenmesine ilişkin olumlu ve olumsuz örnekler verir. 2. Beğendiği sanat eserleri veya kendi çalışmalarıyla bulunduğu ortamları güzelleştirir. 3. Çevresindeki kirliliği ve düzensizliği onaylamadığını görsel sanatlar yoluyla ifade eder. 4. Güzel bir çevrede yaşamının önemini kavrar. 5. Eserde gördüğü unsurları görsel açıdan değerlendirir. 6. Gösterilen eserde beğendiği ve beğenmediği unsurları nedenleri ile ifade eder. 7. Gösterilen eserden yola çıkarak duygularını, düşüncelerini, hayallerini ve izlenimlerini ifade eden görsel tasarımlar yapar.	1. "Eşyalarını Düzenliyorum" Öğrencilerden, kendi eşyalarını sıralarının üzerinde rastgele yerleştirmeleri, daha sonra bunun sonucunda meydana gelen düzensizliğe karşı duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri istenir. Ardından, öğrenciler eşyalarını yeniden düzenlerler ve görümleri alınır. 1, 2, 3, 4. "Çevremizi Temiz Tutalım" Kart, broşür, fotoğraf vb. görsel materyallerden de yararlanılarak "güzel veya kırı çevre" örneklendirilir. "Nasıl bir çevre güzeldir?" konulu tartışma ile öğrencilerin fikir alışverişinde bulunmaları sağlanır. Çevrelerinde kırı ve temiz buldukları yerleri ve bunun nedenini söylemeleri sağlanır. Öğrencilerden, "kırı-temiz çevre", "düzenli-düzensiz çevre, okul, sınıf" konulu görsel tasarımlar yapmaları istenebilir. Öğrenciler, yaptıkları bu çalışmalar ve edindikleri sanat eserleri ile yaşadıkları mekânı güzelleştirirler. 5, 6. "Anne ve Çocuk" Sınıfa, Neşet Günel'in "Anne ve Çocuk" isimli tablosunun röprodüksiyonu getirilir. Eser, öğrencilerin görebileceği bir yere asılır. Çeşitli sorular sorularak öğrencilerin eserdeki obje ve figürlerin özelliklerini söylemeleri sağlanır. Ardından, eserde kullanılan beğendikleri veya beğenmedikleri nesne ve figürleri, renkleri söylemeleri; bunların neden hoşlarına gittiğini veya gitmediğini açıklamaları ve esere isim vermeleri istenir. Daha sonra eseri içselleştirerek "Ben olsaydım..." ile başlayan cümleler kurmaları sağlanır. Edindikleri izlenimlerden yola çıkarak görsel sanat çalışmalarını yaptırılabilir.	[!] Tercih edilen araç-gereçler en az bir ders öncesinden öğrencilere bildirilmeli, araç-gereç ve teknik seçimlerinde öğrencilerin ilgi ve istekleri dikkate alınmalıdır. 5, 6. Eserde gördüğü renkler, çizgiler, dokular, şekiller vb. görsel unsurları sayar ve bunlardan hoşlanıp hoşlanmadığını sebepleriyle ifade eder. (!) Atatürkçülük ile ilgili konular (1, 3, 4. Kazanım, 2. Konu) 3. Rehberlik ve Psikolojik Danışma, 18. 1, 2. Hayat bilgisi dersi, "Okul Heye-canım" teması, "Okul ve sınıf eşyalarını neden özenli kullanması gerektiğini açıklar", "Okulu, öğretmeni ve arkadaş-ları ile ilgili duygu ve düşüncelerini zaman içerisinde nasıl değiştiğini görsel materyaller tasarlayarak açıklar", "Dün - Bugün-Yarın" teması, "Yaşadığı çevreyi temiz tutmasının kendi sağlığı ve gelişimiyle ilişkili olduğunu kavrar". 3. Hayat bilgisi dersi, "Dün - Bugün Yarın" teması, "Yaşadığı çevreyi temiz tutmasının kendi sağlığı ve gelişimiyle ilişkili olduğunu kavrar". 3. Türkçe dersi, "Görsel Sunu", öğrenme alanı, "Bilgi düşünce ve izlenimlerini resim, şekil ve sembol kullanarak görselleştirir." 5, 6. Türkçe dersi, "Konuşma" öğrenme alanı, "Konuşmalarında betimlemeler yapar."

📌: Sınıf-okul içi etkinlik 📌: Okul dışı etkinlik [!] : Uyan 📌: Ders içi ilişkilendirme □: Diğer derslerle ilişkilendirme 📌: Ölçme ve Değerlendirme (1): Atatürkçülük

ÖĞRENME ALANI: MÜZE BİLİNCİ

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Müze, sanat galerisi, öğren yeri, tarihî yapı, anıt vb. yerlerin kuralına uygun davranır. 2. Müzedeki ve sanat galerilerindeki eserlerin, öğren yerlerinin, tarihî yapıların, anıtların vb. önemini kavrar. 3. Müze, sanat galerisi, öğren yeri, tarihî eser, anıt vb. ile ilgili görsel tasarımlar yapar. 4. Ülkemizin müze, öğren yeri, tarihî eser, anıt vb. zenginliklere sahip olmasından gurur duyar.	 1, 2. "Müzemize Hoş Geldinizi" Öğrencilerden en sevdikleri eşyaları sınıfa getirmeleri istenir. Getirilen eşyaların kime ait olduğu, ne zaman alındığı, hangi malzemeden yapıldığı hakkında notlar yazılarak sıraların üstüne yerleştirilir. Öğrenciler arasında müze ziyaretçileri ve görevlileri olarak iş bölümü yapılır. Eserlere dokunmamak, sessizlik gibi müzede uyulması gereken kurallar hatırlatılarak bir müze ziyareti canlandırılabilir. 1, 2, 3. "Müzemize Davetlisiniz" Öğrencilere, oluşturulan müze ile ilgili, baskı ve kolaj tekniklerini kullanabilecekleri bir posta kartı veya davetiye hazırlanabilir.	[!] Tercih edilen araç-gereçler en az bir ders öncesinden öğrencilere bildirilmeli, araç-gereç ve teknik seçimlerinde öğrencilerin ilgi ve istekleri dikkate alınmalıdır. 1, 2, 3, 4. İmkân dâhilinde ve "Müzeler Haftası" (18 - 24 Mayıs) kapsamında, yakın çevrede bulunan bir müze, öğren yeri, tarihî eser veya anıt ziyaret edilmelidir. [!] Yakın çevrede müze veya öğren yerine ziyaret gerçekleştirilemediği takdirde, sınıf içerisinde müzeyi tanıtıcı görsel dokümanlar ve materyaller incelenmelidir. Bütün öğrenme alanlarında açık uçlu sorular, derecelendirme ölçekleri, kontrol listeleri, öz değerlendirme ve grup değerlendirme formları, gözlem formları, proje ödevleri, süreç dosyası vb. kullanılarak değerlendirme yapılabilir.

📌: Sınıf-okul iç etkinlik 📌: Okul dışı etkinlik [!]: Uyan 📌: Ders içi ilişkilendirme □: Diğer derslerde ilişkilendirme 📌: Ölçme ve Değerlendirme 📌: Ara disiplinlerle ilişkilendirme (!): Ataturkçülük

GÖRSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 3. SINIF KAZANIM TABLOSU
ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL SANATLARDA BİÇİMLENDİRME

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Çeşitli sanat alanlarının şarkı, türkü, şili, öykü, masal, anı, efsane gibi türlerinden yararlanarak görsel çalışmalar yapar. 2. Oyunlarında kullandıkları çizgi çeşitlerinden örnekler verir. 3. Oyunlarla çizgisel çalışmalar yapmaktan haz alır. 4. Kendi yaptığı çalışmalarda, sanatçıların eserlerinde ve günlük yaşamında karşılaştığı çizgi çeşitlerini tanıır. 5. Bir yüzeyde oyunlarla lekeler oluşturur. 6. Geometrik şekillerle görsel tasarımlar yapar. 7. Nesnelerin görünümlerini lekese olarak algılar. 8. Çalışmalarında çizgi, renk, biçim ve leke ilişkilerini kullanır. 9. Ana ve ara renkleri görsel çalışmalarında kullanır. 10. Renkleri karıştırarak renk zenginliğini keşfeder. 11. Çevresindeki çiçekler, evler, bitkiler, kuşlar vb. varlıkları belirleyerek bu varlıkların birer biçimleri olduğunu fark eder. 12. Çevresinden belirlediği biçimlerden hareketle özgün çalışmalar yapar. 13. Duygu, düşünce ve izlenimlerini çeşitli sanat teknikleriyle ifade eder. 14. Yaptığı çalışmalarını sergilemekten ve bu duyguyu çevresindekilerle paylaşmaktan haz alır.	1. "İlgaz" Öğrencilere, "İlgaz" şarkısı söylenir. Şarkı söylendikten sonra hayallerinde canlandırdıklarını söylemeleri istenir. Hayallerinde canlandırdıklarını resmetmeleri istenir. 2. "Oyunlarımda Çizgi" Öğrencilere hangi oyunlarında çizgileri kullandıkları sorulur. Sek sek oyunu, çizgi bulmaca, futbol sahası çizgileri gibi oyun alanlarına ait çizgileri hatırlamaları sağlanır. Daha sonra öğretmen, atadıkları ip, bellerinde çevirdikleri çember ve tirmandıkları ağaç dalları vb. çizgiye benzeyip benzediği hakkında öğrencilerin görüşlerini alır. 3. "Çiçekli Renkli Dallar" Sınıfa bol miktarda kolları olan kuru bir dal parçası getirilir. Yere gazete kâğıtları serilir. Öğrenciler, grupça, çeşitli renklerde hazırlanan tutkallı boya ya da akrilik boyayla kalın fırçalar kullanarak dalları rengârenk boyarlar. Dalların uçlarına minik toprak hâlinde hazırlanan oyun hamurları ya da patlamış mısırlar takılır. 3. "Çizgisel Nesnelerle Çalışıyorum" Öğrenciler, bir yüzey üzerine kurdan, kullanılmış kibrit çöpleri vb. çizgi etkisi yaratan malzemeleri yapıştirarak düzenleme yaparlar. Dilerse çalışmayı boyayarak renklendirebilir ya da kullandıkları malzemeleri önceden boyalara batırabilirler. 5. "Damlatma Oyunu" Resim kâğıdını akan su altına tutarak, kova içerisindeki suya daldırıp çıkartarak ya da kalın fırça veya süngerlerle ıslatılır. Kâğıdın kurumasına izin vermeden, sebeye renklerini istedikleri gibi fırça yardımı ile damlatarak lekese hoş dağılımlar elde ederler. Aynı çalışmada, renkli mürekkeplerle veya su ve toz boya karışımından elde edilen boyalarla da yapılabilir.	[1] Tercih edilen araç-gereçler en az bir ders öncesinden öğrencilere bildirilmeli; araç-gereç ve teknik seçimlerinde öğrencilerin ilgi ve istekleri dikkate alınmalıdır. 3. Öğrencilerin konuyu kavrayabilmesi için tel, ip, elektrik direği vb. çizgisel etkiye sahip nesnelerden örnekler verilebilir. 7. Nesnelerin lekese olarak algılanması; ayrıntısız, silüet hâlinde algılanması anlamına gelir. Leke: Bir yüzey üzerinde, yüzeyin renk ve tonundan daha farklı renk ve tonda fark edilen daha küçük yüzey. 9. Ana Renkler: Doğada saf hâlde bulunan renkler: Sarı, kırmızı, mavi. Ara Renkler: Ana renklerin birbiriyle karışımından elde edilen renkler: Sarı + Kırmızı = Turuncu Sarı + Mavi = Yeşil Kırmızı + Mavi = Mor 14. Öğretmen öğrenciyi mümkün olduğunca çok çeşitli malzeme ve teknikle tanıştırmalıdır.

İkonlar: Sınıf-Okul içi etkinlik (S); Okul dışı etkinlik (D); Uyan (U); Ders içi ilişkilendirme (İ); Diğer derslerle ilişkilendirme (D); Ara disiplinlerle ilişkilendirme (A); Atlatırkçılık (T)

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL SANATLARDA BİÇİMLENDİRME

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
	5,8. "İzler" Öğrenciler bir kâğıt üzerine renkli mürekkep damlatırlar. Oluşan lekeyi, benzettikleri herhangi bir varlığa dönüştürürler. Örneğin, leylek gövdesine benzettikleri lekeye renkli kalemlerle boyun, gaga, bacak kuyruk vb. ekleyerek tamamlama yaparlar. Aynı işlem, pek çok lekeyi farklı varlıklara benzeterek tekrarlanır. 7. "Gölge Resimler" Öğrencilere, konuyu pekiştirmek için, leke etkisi bol olan mağara resimleri gösterilebilir. 9. "Renkler" Öğrencilerden bir kâğıt üzerine diledikleri gibi düzensiz, serbest biçimler çizmeleri istenir. Daha sonra ana renklerle ve bunları karıştırarak elde ettikleri ara renklerle oluşturdıkları serbest biçimleri boyayarak renk araştırmaları yapmaları sağlanır. 9. "Renklerle Oynuyorum" Öğrenciler, resim kâğıdı ya da siyah fon kartonu üzerine sarı, kırmızı ve mavi pastel boyalarla resim yaparlar. Pamuk ya da kâğıt mendili sürterek renkleri yaydıklarında, çeşitli alanlarda ara renklerin oluştuğunu görebilirler. 9. "Renklerin Düğünü" Öğrenciler, karton üzerine mavi, yeşil, mor, sarı, kırmızı, turuncu kurdeleler, rafyalar ve ipler yapıştirarak sarkaçlı pano düzenlemesi yaparlar. 9,10. "Kâğıt Batık" Öğrenciler, iki ayrı bardak içine birer ana renkten su ve toz boya karışımı hazırlarlar. Kâğıt mendil ya da kâğıt havluyu istedikleri gibi katlar ve katlanmış kâğıdı diledikleri yerinden önce bir renge, sonra da başka bir yerinden diğer renge batırırlar. Bu yolla, kâğıt mendili açtıklarında renklerin çıkışan kısımlarında ara renklerin oluştuğunu görebilirler. Diğer ara renkleri de başka mendillerle, aynı yöntemle çıkarabilirler. Ayrıca çalışmalarında, renk ve biçimlerde oluşan tekrarları da görebilirler.	

🎨:Sınıf-okul içi etkinlik 🗺️:Okul dışı etkinlik [1]:Üyan 🗺️:Ders içi ilişkilendirme 🗺️:Dğer derslerde ilişkilendirme 🗺️:Ölçme ve Değerlendirme 🗺️:Ara disiplinlerle ilişkilendirme (1):Atatürkçülük

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL SANATLARDA BİÇİMLENDİRME

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
	 11, 12, 13. "Heykel Yapıyorum" Öğrenciler, renkli plastik kabloları bükerek insan, hayvan, bitki ya da çeşitli nesnelerin heykellerini yaparlar. 13, 14. "Atatürk Albümü" Öğrenciler, Atatürk'ün anne ve babasına ait fotoğrafları, Atatürk'ün asker ve sivil fotoğraflarını bularak sınıfa getirirler. Resim kâğıdı ya da renkli fon kartonlarını aynı boyutlarda kesip üst üste koyarlar. Getirdikleri fotoğrafları, varsa tarih sırasına göre, kalan boşlukları renkli kalemle, çeşitli boya malzemeleriyle diledikleri gibi süslerler. Ardından bu kâğıtları sol ya da üst kenarından delgeçle deldikten sonra, istedikleri renkte bir kurdele geçirerek bağlarlar.	

 Sınıf-okul içi etkinlik :Okul dışı etkinlik [1] :Uyan :Ders içi ilişkilendirme :Diğer derslerle ilişkilendirme :Ölçme ve Değerlendirme :Ara disiplinlerle ilişkilendirme (1) : Atatürkçülük

ÖĞRENME ALANI: GÖRSEL SANAT KÜLTÜRÜ

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Güzel bulduğu varlıklarla ilgili görsel tasarımlar yapar. 2. Beğenilerdeki farklılığa saygı duyar. 3. Görsel çalışmalarında yararlandığı eseri yapan sanatçı hakkında bilgi edinir. 4. Gösterilen eserdeki renklerin, biçimlerin, figürlerin ve objelerin nasıl kullanıldığını açıklar. 5. Gösterilen eserle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder. 6. Yapacağı görsel sanat çalışmalarında gösterilen eserlerden yararlanır.	1, 2. "Hayvanat Bahçesi" Öğrenciler, çevrelerinde, hayvanat bahçesinde gördükleri ya da televizyondan izledikleri hayvanlardan güzel bulduklarını konu edinen bir kompozisyon yapabilirler. Bunun için renkli dergilerden çeşitli hayvan fotoğrafları ya da resimleri keserek ya da yırtarak çıkarırlar. Bunları bir yüzey üzerine yapıştırdıktan sonra diledikleri yere tamamlama resimler yaparlar. Ardından, çalışmalarında konu edindikleri hayvanları neden güzel buldukları hakkında konuşurlar. 3, 4, 5, 6. "Lokantada" Öğrencilere Nuri Abağ'ın "Lokantada" isimli eserinin röprodüksiyonu gösterilir. Öğrencilerden "Eserde hangi renkler kullanılmış? Eserde hangi figürler var? Eserde hangi nesneler var? Bu yer neresi olabilir? Orada olmak ister miydiniz? İnsanlar ne yapıyor? Eser sizin olsaydı adını ne koyardınız? Eserden hoşlandınız mı? En çok ne hoşunuza gitti?" gibi sorulara cevap vermeleri istenir. Gösterilen resim asıldığı yerden kaldırılır ve eserden edindikleri izlenimlerden, eserde beğendikleri herhangi bir bölümden ya da eserle ilgili duygu ve düşüncelerinden yola çıkarak görsel çalışmalar yaptırılabilir. 3, 4, 5, 6. "Hareketli Resim Yapıyorum" Öğrencilere, Jackson Pollock'un yaptığı aksiyon resimlerinden biri gösterilir. Resimdeki renkler, lekeler, çizgiler vb. unsurlar hakkında öğrencilerin fikirlerini söylemelerini sağlanır. Resimdeki bu elemanların nasıl kullanıldığını bakarak resim değerlendirilir. Daha sonra, çeşitli renklerde hazırlanmış tutkallı ya da akrilik boyalarla damlatma, sıratma, aktırma vb. yöntemleri kullanarak kendi resimlerini yapabilirler.	[!] Tercih edilen araç-gereçler en az bir ders öncesinden öğrencilere bildirilmeli, araç-gereç ve teknik seçimlerinde öğrencilerin ilgi ve istekleri dikkate alınmalıdır. [!] Atatürkçülük ile ilgili Konular (2. Kazanım, 3. Konu) [!] Atatürkçülük ile ilgili Konular (5. Kazanım, 4. Konu) 1. Öğrencilerin beğenileri ile ilgili görüşlerine müdahale edilmemelidir. 2. Girişimcilik 1. "Kişiler arasındaki farklılıkları tanıy." 1. Hayat bilgisi dersi, "Benim Eşsiz Yuvam" teması, "Hayalindeki evi planlar ve sanat yoluyla ifade eder." 2. Hayat bilgisi dersi, "Okul Heyecanım" teması, "Başkalarının duyarlılıklarına saygı göstererek kendi ihtiyaçlarını, isteklerini ve görüşlerini ifade eder." 1. Türkçe dersi, "Görsel Sunu" öğrenme alanı, "Bilgi, düşünce ve izlenimlerini resim, şekil ve sembol kullanarak görselleştirir." 3. Türkçe dersi, "Konuşma" öğrenme alanı, "Konuşmalarında betimlemeler yapar."

İçerikler: Sınıf-Okul iç etkinlik [] : Uyan [] : Ders içi ilişkilendirme [] : Diğer derslerle ilişkilendirme [] : Ölçme ve Değerlendirme [] : Ara disiplinlerle ilişkilendirme [] : Atatürkçülük

ÖĞRENME ALANI: MÜZE BİLİNCİ

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
1. Müzedeki eserlerin korunmasının önemini kavrar. 2. Müze, sanat galerisi, öğren yeri, anıt vb. yerler ile tarihî eserlerle ilgili araştırma yapabilmeyi yollarını keşfeder. 3. Müzedeki eserlerle ilgili duygu ve düşüncelerini görsel çalışmalarla ifade eder. 4. Ülkemizin müze, öğren yeri, tarihî eser, anıt vb. zenginliklere sahip olmasından gurur duyar.	1, 4. "200 Yıl Sonra ..." Öğrencilerden, günümüzden 200 yıl sonraki insanların bulacağı bir oda hayal etmeleri ve içine bugün neler yerleştirmek isteyeceklerini düşünmeleri istenir. Fikirleri alındıktan sonra, odanın içine yerleştirmek isteyecekleri eşyalar, yapılar vb. ile ilgili resim çalışması yaptırılır. Daha sonra odanın kapısının kilitlendiği, anahtarın bir ağacın dibine gömüldüğü ve aradan 200 yıl geçtikten sonra anahtarın tesadüfen bir insanın bulduğu ve odaya girdiği anlatılır. Ardından, "Sizce bu odaya 200 yıl sonra giren ve karşısında bizim yerleştirdiğimiz yapıları, eşyaları vb. gören kişi bizimle ilgili ne gibi bilgiler (yaşadığımız kültür, özelliklerimiz, teknolojimiz vb.) edinirdi?" gibi sorular yöneltilir. Alınan cevaplardan yola çıkarak müzelerin kültür mirasımızın koruyuculuğu ve yeni kuşaklara aktarımındaki araç olma işlevleri vurgulanabilir ve müzedeki eserlerin korunmasının önemi kavratılabilir. 2. "Bilgiye Yolculuk" Öğrencilerden yakın çevresinde bulunan müze, öğren yeri, tarihî yapı, anıt gibi kültür miraslarından bildiklerini söylemeleri istenir. Bu eserlerle ilgili bilgilere nasıl ulaşabileceği sorulur. Farklı sorularla yönlendirilerek öğrencilerin <i>İnternet</i> ortamından, daha önce gidip gören kişiler ve yetkililer gibi canlı kaynaklardan; gazete, dergi ve broşürlerden, kütüphanelerden yararlanarak ya da bizzat kendilerinin bu eserlerle ilgili bilgi edinebilecekleri sonucuna ulaşmaları sağlanır. İstenirse konuyla ilgili, bilgiye ulaşma sürecini kapsayan canlandırmalar yaptırılabilir.	[1] Tercih edilen araç-gereçler en az bir ders öncesinden öğrencilere bildirilmeli, araç-gereç ve teknik seçimlerinde öğrencilerin ilgi ve istekleri dikkate alınmalıdır. 1, 2, 3, 4. İmkân dâhilinde ve "Müzeler Haftası" (18 - 24 Mayıs) kapsamında, yakın çevrede bulunan bir müze, öğren yeri, tarihî eser veya anıt ziyaret edilmelidir. Yakın çevrede müze veya öğren yerine ziyaret gerçekleştirilemediği takdirde, sınıf içerisinde müzeyi tanıtıcı görsel dokümanlar ve materyaller incelenmelidir. 1. İnsan Hakları ve Vatandaşlık, 21. "Ortak mirasın korunması gerektiğini bilir." 1, 2. Hayat bilgisi dersi, "Dün, Bugün, Yarın" teması, "Müzelerden ve tarihî mekânlardan bir eğitim ortamı olarak yararlanın; nesnelerin müzelerdeki eski hâli ile yeni hâlini karşılaştırarak zaman içindeki değişimi kavrayın." 2. Türkçe dersi, "Konuşma" öğrenme alanı, "Görsel kulları ve değerlere (millî, manevî, kültürel, ahlaki, sosyal vb.) uygun konuşur.", "Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü olarak ifade eder." Bütün öğrenme alanlarında açık uçlu sorular, derecelendirme ölçekleri, kontrol listeleri, öz değerlendirme ve grup değerlendirme formları, gözlem formları, proje ödevleri, süreç dosyası vb. kullanılarak değerlendirme yapılabilir.

🏠: Sınıf-Okul içi etkinlik 🏠: Okul dışı etkinlik [1]: Üyan 📢: Ders içi ilişkilendirme 📢: Diğer derslerle ilişkilendirme 📢: Ölçme ve Değerlendirme 📢: Ara disiplinlerle ilişkilendirme (1): Ataburççuluk